

THE WORKS OF

SRI SANKARACHARYA

VOLUME

17

SRI VANI VILAS PRESS

— SRIRANGAM —

परिप्रहण सं० 10379
ग्रन्थालय, के. ए. वि. वि. लैबररी
सारनाथ, बारामही

	PAGE.
GANAPATI STOTRAS	1
SUBRAHMANYA STOTRAS	6
ISWARA STOTRAS	15
DEVI STOTRAS	125

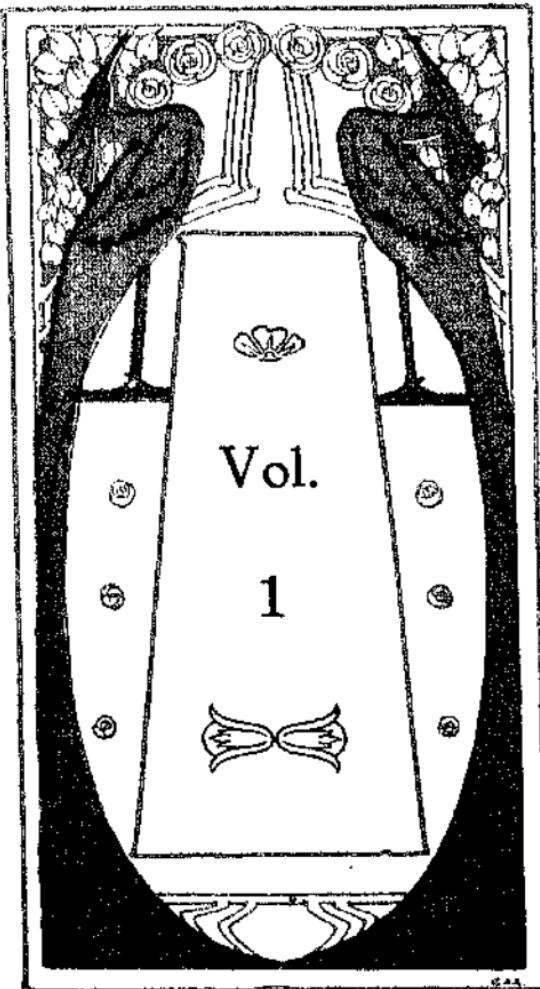

पृष्ठम्

गणपतिस्तोत्राणि	....	....	१
सुब्रह्मण्यस्तोत्राणि	....	....	६
ईश्वरस्तोत्राणि	....	....	१५
देवीस्तोत्राणि	....	....	१२५

STOTRAS.

॥ स्तोत्राणि ॥

प्रथमो भागः

॥ श्रीः ॥

॥ विषयानुक्रमणिका ॥

	पृष्ठम्
गणेशपञ्चरत्नम्	१
गणेशभुजंगम्	३
सुव्रह्मण्यभुजंगम्	६
शिवभुजंगम्	१५
शिवानन्दलहरी	२६
शिवपादादिकेशान्तवर्णनस्तोत्रम्	५२
शिवकेशादिपादान्तवर्णनस्तोत्रम्	६३
वेदसारशिवस्तोत्रम्	७१
शिवापराधक्षमापणस्तोत्रम्	७४
सुवर्णमालास्तुतिः	७९
दशश्छोकीस्तुतिः	९२
दक्षिणामूर्तिवर्णमालास्तोत्रम्	९५
श्रीदक्षिणामूर्त्यष्टकम्	१०२
श्रीमृत्युंजयमानसिकपूजास्तोत्रम्	१०५
शिवनामावल्यष्टकम्	११६

शिवपञ्चाक्षरस्तोत्रम्	...	...	११९
उमामहेश्वरस्तोत्रम्	...	...	१२१
सौन्दर्यलहरी	...	...	१२५
देवीभुजंगस्तोत्रम्	...	...	१५१
आनन्दलहरी	...	...	१५९
त्रिपुरसुन्दरीवेदपादस्तोत्रम्	...	...	१६५
त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम्	...	...	१८६
देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम्	...	...	२१८
त्रिपुरसुन्दर्यष्टकम्	...	...	२३६
ललितापञ्चरत्नम्	...	...	२३९
कल्याणवृष्टिस्तवः	...	...	२४१
नवरत्नमालिका	...	...	२४६
मन्त्रमातृकापुष्पमालास्तवः	...	...	२४९
गौरीदिशकम्	...	...	२५४
भवानीभुजंगम्	...	...	२५७

॥ श्रीः ॥
Gourishunker Ganciwala.
॥ गणेशपञ्चरत्नम् ॥

मुदा करात्तमोदकं सदा विमुक्तिसाधकं
 कलाधरावतंसकं विलासिलोकरक्षकम् ।
 अनायकैकनायकं विनाशितेभद्रैत्यकं
 नताशुभाशुनाशकं नमामि तं विनायकम् ॥ १ ॥

नतेतरातिभीकरं नवोदिताकैभास्वरं
 नमत्सुरारिनिर्जरं नताधिकापदुद्धरम् ।
 सुरेश्वरं निधीश्वरं गजेश्वरं गणेश्वरं
 महेश्वरं तमाश्रये परात्परं निरन्तरम् ॥ २ ॥

समस्तलोकशंकरं निरस्तदैत्यकुञ्जरं
 दरेतरोदरं वरं वरेभवक्त्रमक्षरम् ।
 कृपाकरं क्षमाकरं मुदाकरं यशस्करं
 मनस्करं नमस्कृतां नमस्करोमि भास्वरम् ॥ ३ ॥

अकिञ्चनार्तिमार्जनं चिरंतनोक्तिभाजनं
 पुरारिपूर्वनन्दनं सुरारिगर्वचर्चणम् ।
 प्रपञ्चनाशभीषणं धनंजयादिभूषणं
 कपोलदानवारणं भजे पुराणवारणम् ॥ ४ ॥

नितान्तकान्तदन्तकान्तिमन्तकान्तकान्तमजम
 अचिन्त्यरूपमन्तहीनमन्तरायकृन्तनम् ।
 हृदन्तरे निरन्तरं वसन्तमेव योगिनां
 तमेकदन्तमेव तं विचिन्तयामि संततम् ॥ ५ ॥

महागणेशपञ्चरत्नमादरेण योऽन्वहं
 प्रजल्पति प्रभातके हृदि स्मरन्गणेश्वरम् ।
 अरोगतामदोषतां सुसाहिर्तीं सुपुत्रतां
 समाहितायुरष्टभूतिमध्युपैति सोऽचिरात् ॥ ६ ॥

॥ श्रीः ॥

॥ गणेशाभुजंगम् ॥

रणतक्षुद्रघण्टानिनादाभिरामं
चलत्ताण्डवोहण्डवत्पद्मातालम् ।
लसत्तुनिदलाङ्गोपरिव्यालहारं
गणाधीशमीशानसूनुं तमीडे ॥ १ ॥

ध्वनिध्वंसवीणालयोह्नासिवक्त्रं
स्फुरच्छुण्डदण्डोह्नसद्वीजपूरम् ।
गलहर्षसौगन्ध्यलोलालिमालं
गणाधीशमीशानसूनुं तमीडे ॥ २ ॥

प्रकाशज्जपारक्तरक्तप्रसून-
प्रवालप्रभातारुणज्योतिरेकम् ।
प्रलम्बोदरं वक्रतुण्डैकदन्तं
गणाधीशमीशानसूनुं तमीडे ॥ ३ ॥

विचित्रस्फुरद्रवमालाकिरीटं
 किरीटोल्सचन्द्रेरखाविभूषम् ।
 विभूषैकभूषं भवध्वंसहेतुं
 गणाधीशमीशानसूतुं तमीडे ॥ ४ ॥

उद्भवद्वजावलरीदृश्यमूलो-
 छलद्वूलताविभ्रमभ्राजदक्षम् ।
 महत्सुन्दरीचामरैः सेव्यमानं
 गणाधीशमीशानसूतुं तमीडे ॥ ५ ॥

स्फुरन्निष्टुरालोलपिङ्गाक्षितारं
 कृपाकोमलोदारलीलावतारम् ।
 कलाबिन्दुगं गीयते योगिवर्यै-
 गणाधीशमीशानसूतुं तमीडे ॥ ६ ॥

यमेकाक्षरं निर्मलं निर्विकल्पं
 गुणातीतमानन्दमाकारशून्यम् ।
 परं पारमोकारमाश्रायगर्भं
 वदन्ति प्रगत्तमं पुराणं तमीडे ॥ ७ ॥

चिदानन्दसाम्न्द्राय शान्ताय तुभ्यं
 नमो विश्वकर्त्रे च हत्रे च तुभ्यम् ।
 नमोऽनन्तलीलाय कैवल्यभासे
 नमो विश्ववीज प्रसीदेशसूनो ॥ ८ ॥

इमं सुस्तवं प्रातहत्थाय भक्त्या
 पठेद्यस्तु मर्यो लभेत्सर्वकामान् ।
 गणेशप्रसादेन सिध्यन्ति वाचो
 गणेशे विभौ दुर्लभं किं प्रसन्ने ॥ ९ ॥

॥ श्रीः ॥

॥ सुब्रह्मण्यभुजंगम् ॥

सदा बालरूपापि विनादिहन्त्री
महादन्तिवक्रापि पञ्चास्यमान्या ।
विधीन्द्रादिमृग्या गणेशाभिधा मे
विधत्तां श्रियं कापि कस्याणमूर्तिः ॥ १ ॥

न जानामि शब्दं न जानामि चार्थं
न जानामि पर्यं न जानामि गद्यम् ।
चिदेका घडास्था हृदि द्योतते मे
मुखाश्रिःसरन्ते गिरश्चापि चित्रम् ॥ २ ॥

मयूराधिरूढं महावाक्यगूढं
मनोहारिदेहं महचित्तगेहम् ।
महीदेवदेवं महावेदभावं
महादेवबालं भजे लोकपालम् ॥ ३ ॥

यदा संनिधानं गता मानवा मे
 भवाम्भोधिपारं गतास्ते तदैव ।
 इति व्यञ्जयन्सन्धुतीरे य आस्ते
 तमीडे पवित्रं पराशक्तिपुत्रम् ॥ ४ ॥

यथाव्येस्तरङ्गा लयं यान्ति तुङ्गा-
 स्तथैवापदः संनिधौ सेवतां मे ।
 इतीवोर्मिपङ्गीर्णिणां दर्शयन्तं
 सदा भावये हृत्सरोजे गुहं तम् ॥ ५ ॥

गिरौ मन्त्रिवासे नरा येऽधिरूढा-
 स्तदा पर्वते राजते तेऽधिरूढाः ।
 इतीव ब्रुवन्नान्धशैलाधिरूढः
 स देवो मुदे मे सदा षण्मुखोऽस्तु ॥ ६ ॥

महाम्भोधितीरे महापापचोरे
 सुनीन्द्रानुकूले सुगन्धाख्यशैले ।
 गुहायां वसन्तं स्वभासा लसन्तं
 जनार्ति हरन्तं श्रयामो गुहं तम् ॥ ७ ॥

लसत्स्वर्णगेहे नृणां कामदेहे
 सुमस्तोभसंछन्नमाणिकयमच्चे ।
 समुद्यतसहस्रार्कतुल्यप्रकाशं
 सदा भावये कार्तिकेयं सुरेशम् ॥ ८ ॥

रणद्वंसके मञ्जुलेऽत्यन्तशोणे
 मनोद्वारिलावण्यपीयूषपूर्णे ।
 मनःषट्पदो मे भवक्षेत्रतपः
 सदा मोदतां स्कन्द ते पादपद्मे ॥ ९ ॥

सुवर्णाभदिव्यास्वरैर्भासमानां
 क्वणतिकिङ्गिमेखलाशोभमानाम् ।
 लसद्वेमपद्मेन विद्योतमानां
 कटि भावये स्कन्द ते दीप्यमानाम् ॥ १० ॥

पुलिन्देशकन्याधनाभोगतुङ्ग-
 स्तनालिङ्गनासक्तकाशमीररागम् ।
 नमस्याम्यहं तारकारे तवोरः
 स्वभक्तावने सर्वदा सानुरागम् ॥ ११ ॥

विधौ कलपदण्डान्स्वलीलाघृताण्डा-
न्निरस्तेभगुण्डान्द्विषत्कालदण्डान् ।
हतेन्द्रारिषण्डाजग्न्नाणशैण्डा-
न्सदा तै प्रचण्डाऽश्रये बाहुदण्डान् ॥ १२ ॥

सदा शारदा: षण्मृगाङ्का यदि स्युः
समुद्धन्त एव स्थिताश्चेत्समन्तात् ।
सदा पूर्णविम्बाः कलङ्कैश्च हीना-
स्तदा त्वन्मुखानां त्रुवे स्कन्द साम्यम् ॥ १३ ॥

स्फुरन्मन्दहासैः सहंसानि च च-
त्कटाक्षावलीभृङ्गसंघोज्जवलानि ।
सुधास्यन्दिविम्बाधरराणीशसूनो
तवालोकये षण्मुखास्मभोरुहाणि ॥ १४ ॥

विशालेषु कर्णान्तदीर्घेष्वजस्तं
दयास्यन्दिषु द्वादशस्वीक्षणेषु ।
मयीषत्कटाक्षः सकृत्पातितश्च-
द्ववेत्ते दयाशील का नाम हानिः ॥ १५ ॥

सुताङ्गोद्भवो मेऽसि जीवेति षड्धा
 जपन्मन्त्रमीशो सुदा जिघते यान् ।
 जगद्भारभृद्भ्यो जगन्नाथ तेभ्यः
 किरीटोद्भवलेभ्यो नमो मस्तकेभ्यः ॥ १६ ॥

स्फुरद्रवकेयूरहाराभिराम-
 श्वलत्कुण्डलश्रीलसदृणभागः ।
 कटौ पीतवासाः करे चारुशक्तिः
 पुरस्तान्ममासां पुरारेस्तनूजः ॥ १७ ॥

इहायाहि वत्सेति हस्तान्प्रसार्या-
 हृयत्यादराच्छंकरे मातुरङ्गात् ।
 समुत्पत्य तातं श्रयन्तं कुमारं
 हराश्चिष्टगात्रं भजे वालमूर्तिम् ॥ १८ ॥

कुमारेशसूनो गुह स्कन्द सेना-
 पते शक्तिपाणे मयूराधिरूढ ।
 पुलिन्दासजाकान्त भक्तार्तिहारिन्
 प्रभो तारकारे सदा रक्ष मां त्वम् ॥ १९ ॥

प्रशान्तेन्द्रिये नष्टसंहो विचेष्टे
 कफोद्भारिक्रे भयोत्कम्पिगात्रे ।
 प्रयाणोन्मुखे मध्यनाथे तदानीं
 द्रुतं मे दयालो भवामे गुह त्वम् ॥ २० ॥

कृतान्तस्य दूतेषु चण्डेषु कोपा-
 हह च्छन्दोऽभिन्दीति भां तर्जयत्सु ।
 मयूरं समारुद्ध मा भैरिति त्वं
 पुरः शक्तिपाणिर्मायाहि शीघ्रम् ॥ २१ ॥

प्रणम्यासकृत्पादयोस्ते पतित्वा
 प्रसाद्य प्रभो प्रार्थयेऽनेकवारम् ।
 न वक्तुं क्षमोऽहं तदानीं कृपाद्ये
 न कार्यान्तकाले मनागच्छुपेक्षा ॥ २२ ॥

सहस्राण्डभोक्ता त्वया शूरनामा
 हृतस्तारकः सिंहवक्त्रश्च दैयः ।
 ममान्तहृदिस्थं मनःक्षेपेक्षमेकं
 न हंसि प्रभो किं करोमि क यामि ॥ २३ ॥

अहं सर्वदा द्रुःखभारावसन्नो
 भवान्दीनबन्धुस्त्वदन्यं न याचे ।
 भवद्वक्तिरोधं सदा कृपवाधं
 ममाधिं द्रुतं नाशयोमासुत त्वम् ॥ २४ ॥

अपसारकुष्ठक्षयार्शः प्रभेह-
 ज्वरोन्मादगुस्मादिरोगा महान्तः ।
 पिशाचाश्च सर्वे भवत्पत्रभूति
 विलोक्य क्षणात्तारकारे द्रवन्ते ॥ २५ ॥

दृशि स्कन्दमूर्तिः श्रुतौ स्कन्दकीर्ति-
 मुखे मे पवित्रं सदा तच्चरित्रम् ।
 करे तस्य कृत्यं वपुस्तस्य भृत्यं
 गुहे सन्तु लीना ममाशेषभावाः ॥ २६ ॥

मुनीनामुताहो नृणां भक्तिभाजा-
 मभीष्टप्रदाः सन्ति सर्वत्र देवाः ।
 नृणामन्त्यजानामपि स्वार्थदाने
 गुहादेवमन्यं न जाने न जाने ॥ २७ ॥

कलत्रं सुता बन्धुवर्गः पशुवर्ग
 नरो वाथ नारी गुहे ये मदीयाः ।
 यजन्तो नमन्तः स्तुवन्तो भवन्तं
 स्मरन्तश्च ते सन्तु सर्वे कुमार ॥ २८ ॥

मृगाः पश्चिणो दंशका ये च दुष्टा-
 स्तथा व्याधयो बाधका ये मदञ्जे ।
 भवच्छक्तिश्चाप्यभिन्नाः सुदूरे
 विनश्यन्तु ते चूर्णितक्रौच्चशैल ॥ २९ ॥

जनित्री पिता च स्वपुत्रापराधं
 सहेते न किं देवसेनाधिनाथ ।
 अहं चानिवालो भवान् लोकतातः
 क्षमस्वापराधं समस्तं महेश ॥ ३० ॥

नमः केकिने शक्तये चापि तुभ्यं
 नमश्छाग तुभ्यं नमः कुकुटाय ।
 नमः सिन्धवे सिन्धुदेशाय तुभ्यं
 पुनः स्कन्दमूर्ते नमस्ते नमोऽस्तु ॥ ३१ ॥

जयानन्दभूमव्ययापारधाम-
 जयामोघकीर्ते जयानन्दमूर्ते ।
 जयानन्दसिन्धो जयाशेषवन्धो
 जय त्वं सदा मुक्तिदानेशसूनो ॥ ३२ ॥

मुजङ्गाख्यवृत्तेन कल्पं स्तवं यः
 पठेद्विक्तियुक्तो गुहं संप्रणम्य ।
 स पुत्रान्कलत्रं धनं दीर्घमायु-
 ल्लभेत्स्कन्दसायुज्यमन्ते नरः सः ३३ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 श्रीसुब्रह्मण्यभुजंगं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवभुजंगम् ॥

गलद्वानगण्डं मिलदृङ्गषण्डं
चलच्चारुण्डं जगत्राणशैण्डम् ।
कनहन्तकाण्डं विपद्धत्त्वण्डं
शिवप्रेमपिण्डं भजे वक्रतुण्डम् ॥ १ ॥

अनाद्यन्तमादं परं तत्त्वमर्थं
चिदाकारमेकं तुरीयं त्वमेयम् ।
हरित्रहासृग्यं परत्रहारूपं
मनोवागतीतं महःशैवमीडे ॥ २ ॥

स्वशक्त्यादिशक्त्यन्तसिंहासनस्थं
मनोहारिसर्वाङ्गरब्रोहभूषम् ।
जटाहीन्दुगङ्गास्थिशम्याकमौलिं
पराशक्तिमित्रं नुमः पञ्चवक्रम् ॥ ३ ॥

शिवेशानतत्पूरुषाघोरवामा-
 दिभिः पञ्चभिर्द्वन्मुखैः षड्भिरङ्गैः ।
 अनौपस्य षट्त्रिंशतं तत्त्वविद्या-
 मतीतं परं त्वां कथं वेति को वा ॥ ४ ॥

प्रवालप्रवाहप्रभाशोणमर्धं
 मरुत्वन्मणिश्रीमहःश्याममर्धम् ।
 गुणस्यूतमेतद्वपुः शैवमन्तः
 स्मरामि स्मरापत्तिसंपत्तिहतोः ॥ ५ ॥

स्वसेवासमायातदेवासुरेन्द्रा-
 नमन्मौलिमन्दारमालाभिषक्तम् ।
 नमस्यामि शंभो पदाम्भोरुहं ते
 भवाम्भोधिपोतं भवानीविभाव्यम् ॥ ६ ॥

जगन्नाथ मन्नाथ गौरीसनाथ
 प्रपञ्चानुकम्पिन्विष्णार्तिहारिन् ।
 महःस्तोममूर्ते समस्तैकबन्धो
 नमस्ते नमस्ते पुनस्ते नमोऽस्तु ॥ ७ ॥

विरुपाक्ष विश्वेश विश्वादिदेव
 त्रयीमूलं शंभो शिव इयम्बक त्वम् ।
 प्रसीद स्मर त्राहि पश्यावभुक्तै
 क्षमां प्राप्नुहि इयक्ष मां रक्ष मोदान् ॥ ८ ॥

महादेव देवेश देवादिदेव
 स्मरारे पुरारे यमारे हरेति ।
 ब्रुवाणः स्मरिष्यामि भक्त्या भवन्तं
 ततो मे दयाशील देव प्रसीद ॥ ९ ॥

त्वदन्यः शारण्यः प्रपञ्चस्य नेति
 प्रसीद स्मरन्नेव हन्यास्तु दैन्यम् ।
 न चेत्ते भवेद्वक्तवात्सल्यहानि-
 स्ततो मे दयालो सदा संनिधेहि ॥ १० ॥

अयं दानकालस्त्वहं दानपात्रं
 भवानेव दाता त्वदन्यं न याचे ।
 भवद्वक्तिमेव स्थिरां देहि मर्द्य
 कृपाशील शंभो कृतार्थोऽस्मि तस्मात् ॥ ११ ॥

पशुं वेत्सि चेन्मां तमेवाधिरूढः ।
 कलङ्कीति वा मूर्धि ध्रस्ते तमेव ।
 द्विजिह्वः पुनः सोऽपि ते कण्ठभूषा
 त्वदङ्गीकृताः शर्व सर्वेऽपि धन्याः ॥ १२ ॥

न शक्नोमि कर्तुं परद्रोहलेशं
 कथं प्रीयसे त्वं न जाने गिरीशं ।
 तथाहि प्रसन्नोऽसि कस्यापि कान्ता-
 सुतद्रोहिणो वा पितृद्रोहिणो वा ॥ १३ ॥

स्तुतिं ध्यानमच्च यथावद्विधातुं
 भजन्नप्यजानन्महेशावलभ्वे ।
 त्रसन्तं सुतं त्रातुमभे मृकण्डो-
 यमप्राणनिर्वापणं त्वत्पदाञ्जम् ॥ १४ ॥

शिरोदृष्टिहद्रोगशूलप्रमेह-
 चवराशोजरायक्ष्महिकाविषार्तान् ।
 त्वमाद्यो भिषणभेषजं भस्म शंभो
 त्वमुल्लाघयास्मान्वपुर्लाघवाय ॥ १५ ॥

दरिद्रोऽस्म्यभद्रोऽस्मि भग्नोऽस्मि दूये
 विषष्णोऽस्मि सन्नोऽस्मि खिन्नोऽस्मि चाहम् ।
 भवान्प्राणिनामन्तरालासि शंभो
 ममाधिं न वेत्सि प्रभो रक्ष मां त्वम् ॥ १६ ॥

त्वदक्षणोः कटाक्षः पतेत्त्रयक्ष यत्र
 क्षणं क्षमा च लक्ष्मीः स्वयं तं वृणाते ।
 किरीटस्फुरच्छामरच्छत्रमाला-
 कलाचीगजक्षौमभूषाविशेषैः ॥ १७ ॥

भवान्यै भवायापि माले च पित्रे
 मृडान्यै मृडायाप्यधन्यै मखन्ने ।
 शिवाङ्गायै शिवाङ्गाय कुर्मः शिवायै
 शिवायाम्बिकायै नमस्त्र्यम्बिकाय ॥ १८ ॥

भवद्वौरवं मलघुत्वं विदित्वा
 प्रभो रक्षं कारुण्यदृष्ट्यानुगं माम् ।
 शिवात्मानुभावस्तुतावक्षमोऽहं
 स्वशक्त्या कृतं मेऽपराधं क्षमस्व ॥ १९ ॥

यदा कर्णरन्ध्रं ब्रजेत्कालवाह-
 द्विषत्कण्ठधण्टाधणात्कारनादः ।
 वृषाधीशमारुह्य देवौपवाहं
 तदा वत्स मा भीरिति प्रीणय त्वम् ॥ २० ॥

यदा दारुणाभाषणा भीषणा मे
 भविष्यन्त्युपान्ते कृतान्तस्य दूताः ।
 तदा मन्मनस्त्वत्पदाभ्योरुहस्थं
 कथं निश्चलं स्यान्नमस्तेऽस्तु शंभो ॥ २१ ॥

यदा दुर्निवारव्यथोऽहं शयानो
 लुठन्निःश्वसन्निःसृताव्यक्तवाणिः ।
 तदा जहूकन्याजलालंकृतं ते
 जटामण्डलं मन्मनोमन्दिरं स्यात् ॥ २२ ॥

यदा पुत्रमित्रादयो मत्सकाशे
 रुदन्त्यस्य हा कीर्तशीर्यं दशेति ।
 तदा देवदेवेश गौरीश शंभो
 नमस्ते शिवायेत्यजस्तं ब्रवाणि ॥ २३ ॥

यदा पश्यतां मामसौ वेत्ति नास्मा-
नयं श्वास एवेति वाचो भवेयुः ।
तदा भूतिभूषं भुजंगावनद्वं
पुरारे भवन्तं स्फुटं भावयेयम् ॥ २४ ॥

यदा यातनादेहसंदेहवाही
भवेदास्मदेहे न मोहो महान्मे ।
तदा काशशीतांशुसंकाशमीश
स्मरारे वपुस्ते नमस्ते स्मरणि ॥ २५ ॥

यदापारमच्छायमस्थानमाद्वि-
र्जनैर्वा विहीनं गमिष्यामि मार्गम् ।
तदा तं निरुन्धन्कृतान्तस्य मार्गं
महादेव महां मनोङ्गं प्रयच्छ ॥ २६ ॥

यदा रौरवादि स्मरन्नेव भीत्या
ब्रजाम्यत्र मोहं महादेव घोरम् ।
तदा मामहो नाथ कस्तारयिष्य-
त्यनाथं पराधीनमधेन्दुमौले ॥ २७ ॥

यदा श्रेतपत्रायतालङ्घयशक्ते
 कृतान्ताद्युयं भक्तवात्सल्यभावात् ।
 तदा पाहि मां पार्वतीबङ्गभान्यं
 न पश्यामि पातारमेतादृशं मे ॥ २८ ॥

इदानीमिदानीं सृतिर्मे भवित्री-
 लहो संततं चिन्तया पीडितोऽस्मि ।
 कथं नाम मा भून्मृतौ भीतिरेषा
 नमस्ते गतीनां गते नीलकण्ठ ॥ २९ ॥

अभर्याद्मेवाहमाबालवृद्धं
 हरन्त कृतान्तं समीक्ष्यास्मि भीतः ।
 मृतौ तावकाङ्गयच्छदिव्यप्रसादा-
 द्ववनीपते निर्भयोऽहं भवानि ॥ ३० ॥

जराजन्मगर्भाधिवासादिदुःखा-
 न्यसह्यानि जहां जगन्नाथ देव ।
 भवन्तं विना मे गतिनैव शंभो
 दयालो न जागरि किं वा दया ते ॥ ३१ ॥

शिवायेति शब्दो नमः पूर्व एष
 स्मरन्मुक्तिकृन्मृत्युहा तत्त्ववाची ।
 महेशान मा गान्मनस्तो वचसः
 सदा महामेतत्प्रदानं प्रयच्छ ॥ ३२ ॥

त्वमप्यम्ब मां पश्य शीतांशुमौलि-
 प्रिये भेषजं त्वं भवत्याधिशान्तौ ।
 बहुक्लेशभाजं पदाम्भोजपोते
 भवाऽधौ निमग्नं तयस्वाद्य पारम् ॥ ३३ ॥

अनुश्यललाटाक्षिवहिप्ररोहै-
 रवामस्फुरज्ञास्वामोस्तोमैः ।
 अनङ्गभ्रमद्वोगिभूषाविशेषै-
 रचन्द्रार्धचूडैरलं दैवतैर्नः ॥ ३४ ॥

अकण्ठेकलङ्कादनङ्गेभुजङ्गा-
 दपाणौकपालादफालेनलाक्षात् ।
 अमौलौशशाङ्कादवामेकलत्रा-
 दहं देवमन्यं न मन्ये न मन्ये ॥ ३५ ॥

महादेव शंभो गिरीश त्रिशूलि-
 स्त्वयीदं समस्तं विभातीति यस्मात् ।
 शिवादन्यथा दैवतं नाभिजाने
 शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ३६ ॥

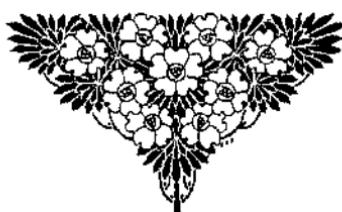
यतोऽजायतेदं प्रपञ्चं विचिन्तं
 स्थितिं याति यस्मिन्यदेकान्तमन्ते ।
 स कर्मादिहीनः स्वयंज्योतिरात्मा
 शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥ ३७ ॥

किरीटे निशेशो ललाटे हुताशो
 मुजे भोगिराजो गले कालिमा च ।
 तनौ कामिनी यस्य तत्तुल्यदेवं
 न जाने न जाने न जाने न जाने ॥ ३८ ॥

अनेन स्वेनादरादम्बिकेशं
 परां भक्तिमासाद्य यं ये नमन्ति ।
 मृतौ निर्भयास्ते जनास्तं भजन्ते
 हृदस्मोजमध्ये सदासीनमीशम् ॥ ३९ ॥

मुजंगप्रियाकल्प शंभो मयैवं
 मुजंगप्रथातेन वृत्तेन कल्पम् ।
 नरः स्तोत्रमेतत्पठित्वोरुभक्त्या
 सुपुत्रायुरारोग्यमैश्वर्यमेति ॥ ४० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 शिवभुजंगं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवानन्दलहरी ॥

कलाभ्यां चूडालंकृतशशिकलाभ्यां निजतपः-
फलाभ्यां भक्तेषु प्रकटितफलाभ्यां भवतु मे ।
शिवाभ्यामस्तोकत्रिभुवनशिवाभ्यां हृदि पुन-
र्भवाभ्यामानन्दस्फुरदनुभवाभ्यां नतिरियम् ॥ १ ॥

गलन्ती शंभो त्वचरितसरितः किलिषरजो
दलन्ती धीकुलयासरणिषु पतन्ती विजयताम् ।
दिशन्ती संसारध्रमणपरितापोपशमनं
वसन्ती मचेतोहदसुवि शिवानन्दलहरी ॥ २ ॥

त्रयीवेदं हृद्यं त्रिपुरहरमाद्यं खिनयनं
जटाभारोदारं चलदुरगहारं मृगधरम् ।
महादेवं देवं मयि सदयभावं पशुपतिं
चिदालम्बं साम्बं शिवमतिविडम्बं हृदि भजे ॥ ३ ॥

सहस्रं वर्तन्ते जगति विवृधाः क्षुद्रफलदा
 न मन्ये स्वप्ने वा तदनुसरणं तत्कृतफलम् ।
 हरिब्रह्मादीनामपि निकटभाजामसुलभं
 चिरं याचे शंभो शिव तव पदाम्भोजभेजनम् ॥ ४ ॥

स्मृतौ शास्त्रे वैये शकुनकविंतागानफणितौ
 पुराणे भक्ते वा स्तुतिनटनहास्येष्वचतुरः ।
 कथं राङ्गां प्रीतिर्भवति मयि कोऽहं पशुपते
 पशुं मां सर्वज्ञं प्रथित कृपया पालय विभो ॥ ५ ॥

घटो वा सृतिपण्डोऽव्ययुरपि च धूमोऽग्निरचलः
 पटो वा तन्तुर्का परिहरति किं घोरशमनम् ।
 वृथा कण्ठक्षोभं वहसि तरसा तर्कवचसा
 पदाम्भोजं शंभोर्भेज परमसौख्यं ब्रज सुधीः ॥ ६ ॥

मनस्ते पादावजे निवसेतु वचः स्तोत्रफणितौ
 करौ चाभ्यर्चायां श्रुतिरपि कथाकर्णनविधौ ।
 तव ध्याने बुद्धिनेयनयुगलं मूर्तिविभवे
 परमन्थान्कैर्का परमशिव जाने परमतः ॥ ७ ॥

यथा बुद्धिः शुक्रौ रजतमिति काचाश्मनि मणि-
 र्जले पैष्टे क्षीरं भवति मृगवृष्णासु सलिलम् ।
 तथा देवभ्रान्त्या भजति भवदन्यं जडजनो
 महादेवेशं त्वां मनसि च न मत्वा पशुपते ॥ ८ ॥

गर्भीरे कासारे विशति विजने घोरविपिने
 विशाले शैले च भ्रमति कुसुमार्थं जडमतिः ।
 समर्थ्यैकं चेतः सरसिजसुमानाथं भवते
 सुखेनावस्थातुं जन इह न जानाति किमहो ॥ ९ ॥

नरत्वं देवत्वं नगवनमृगत्वं मशकता
 पशुत्वं कीटत्वं भवतु विहगत्वादि जननम् ।
 सदा त्वत्पादाब्जस्मरणपरमानन्दलहरी-
 विहारासकं चेद्गृदयमिह किं तेन वपुषा ॥ १० ॥

वटुवा गेही वा यतिरपि जटी वा तदितरो
 नरो वा यः कश्चिद्गवतु भव किं तेन भवति ।
 यदीयं हृत्यद्यं यदि भवदधीनं पशुपते
 तदीयस्त्वं शंभो भवसि भवभारं च वहसि ॥ ११ ॥

गुहायां गेहे वा बहिरपि वने वाद्रिशिखरे
जले वा वहौ वा वसतु वसते: किं वद फलम् ।
सदा यस्यैवान्तःकरणमपि शंभो तव पदे
स्थितं चेद्योगोऽसौ स च परमयोगी स च सुखी ॥

असारे संसारे निजभजनदूरे जडधिया
भ्रमन्तं मामन्धं परमकृपया पातुमुचितम् ।
मदन्यः को दीनस्तव कृपणरक्षातिनियुण-
स्त्वदन्यः को वा मे त्रिजगति शरण्यः पशुपते ॥ १३ ॥

प्रभुस्त्वं दीनानां खलु परमबन्धुः पशुपते
प्रमुख्योऽहं तेषामपि किमुत बन्धुत्वमनयोः ।
त्वयैव क्षन्तव्याः शिव मदपराधाश्च सकलाः
प्रयत्नात्कर्तव्यं मदवनमियं बन्धुसरणिः ॥ १४ ॥

उपेक्षा नो चेत्किं न हरसि भवद्यानविमुखां
दुराशाभूयिष्ठां विधिलिपिमशक्तो यदि भवान् ।
शिरस्तद्वैधात्रं ननखलु सुवृत्तं पशुपते
कथं वा निर्यतं करेनखमुखेनैव लुलितम् ॥ १५ ॥

विरिज्जिर्दीर्घायुर्भवतु भवता तत्परशिर-
 श्रुतुष्कं संरक्षयं स खलु भुवि दैन्यं लिखितवान् ।
 विचारः को वा मां विशद् कृपया पाति शिवं ते
 कटाक्षव्यापारः स्वयमपि च दीनावनपरः ॥ १६ ॥

फलाद्वा पुण्यानां भयि करुणया वा त्वयि विभो
 प्रसन्नेऽपि स्वामिन् भवदमलपादाङ्गयुगलम् ।
 कथं पश्येयं मां स्थगयति तमःसंभ्रमज्जुषां
 त्तिलिम्पानां श्रेणिर्निजकनकमाणिक्यमकृतैः ॥ १७ ॥

त्वमेको लोकानां परमफलदो दिव्यपदवीं
 वहन्तस्त्वन्मूलां पुनरपि भजन्ते हरिसुखाः ।
 कियद्वा दाक्षिण्यं तव शिव मदाशा च कियती
 कदा वा मद्रक्षां वहसि करुणापूरितदशा ॥ १८ ॥

दुराशाभूयिष्ठे दुरधिषगृहद्वारघटके
 दुरन्ते संसारे दुरितनिलये दुःखजनके ।
 मदायासं किं न व्यपनयसि कस्योपकृतये
 वदेयं प्रीतिश्चेत्तव शिव कृतार्थाः खलु वयम् ॥ १९ ॥

सदा मोहाटव्यां चरति युवतीनों कुचगिरौ
 नटत्याशाशाखास्वटति ज्ञातिति स्वैरमभितः ।
 कपालिन् भिक्षो मे हृदयकपिमयन्तचपलं
 दृढं भक्त्या बद्धा शिव भवदधीनं कुरु विभो ॥ २० ॥

ब्रृतिस्तम्भाधारां हृष्णुणनिबद्धां सगमनां
 विचित्रां पद्माल्यां प्रतिदिवससन्मार्गघटिताम् ।
 स्मरारे मञ्जेतःस्फुटपटकुर्टीं प्राप्य विशदां
 जय स्वामिन् शक्त्या सह शिव गणैः सेवित विभो ॥

प्रलोभादैरर्थाहरणपरतन्त्रो धनिगृहे
 प्रवेशोद्युक्तः सन्ध्रमति बहुधा तस्करपते ।
 इमं चेतश्चोरं कथमिह सहे शंकर विभो
 तवाधीनं कुत्वा मयि निरपराधे कुरु कृपाम् ॥ २२ ॥

करोमि त्वत्पूजां सपादि सुखदो मे भव विभो
 विधित्वं विष्णुत्वं दिशसि खलु तस्याः फलमिति ।
 पुनश्च त्वां द्रष्टुं दिवि भुवि वहन्पश्चिमृगता-
 मद्दद्धा तत्क्षेदं कथमिह सहे शंकर विभो ॥ २३ ॥

कदा वा कैलासे कनकमणिसौधे सह गणे-
 वैसञ्जभोरये सुट्टितमूर्धा जलिपुटः ।
 विभो साम्ब स्वामिन्परमशिव पाहीति निगद-
 निधातुणां कल्पानक्षणमिव विनेष्यामि सुखतः ॥ २४ ॥

स्तवैर्ब्रह्मादीनां जगजयवचोभिर्नियमिनां
 गणानां केलीभिर्मदकलमहोक्षस्य ककुदि ।
 स्थितं नीलग्रीवं त्रिनयनमुमाश्लिष्टवपुषं
 कदा त्वा पश्येयं करघृतमृगं खण्डपरशुम् ॥ २५ ॥

कदा वा त्वां दद्वा गिरिश तव भव्याह्वियुगलं
 गृहीत्वा हस्ताभ्यां शिरसि नयने वशसि वहन् ।
 समाश्लिष्याद्याय सुटजलजगन्धान्परिमला-
 नलभ्यां त्रह्णाद्यैर्मुदमनुभविष्यामि हृदये ॥ २६ ॥

करस्थे हेमाद्रौ गिरिश निकटस्थे धनपतौ
 गृहस्थे स्वभूजामरसुरभिचिन्तामणिगणे ।
 शिरःस्थे शीतांशौ चरणयुगलस्थेऽखिलशुभे
 कमर्थं दाखेऽहं भवतु भवदर्थं मम मनः ॥ २७ ॥

सारुप्यं तव पूजने शिव महादेवेति संकीर्तने
 सामीप्यं शिवभक्तिधुर्यजनतासांगत्यसंभाषणे ।
 सालोक्यं च चराचरात्मकतनुध्याने भवानीपते
 सायुज्यं मम सिद्धमत्र भवति स्वामिन्कृताथोऽस्म्यहम् ॥

त्वत्पादाम्बुजमर्चयामि परमं त्वां चिन्तयाम्यन्वहं
 त्वामीशं शरणं ब्रजामि बचसा त्वामेव याचे विभो ।
 वीक्षां मे दिशं चाक्षुषीं सकरुणां दिव्यैश्चिरं प्रार्थितां
 शंभो लोकगुरो मदीयमनसः सौख्योपदेशं कुरु ॥ २९ ॥

वस्त्रोद्घूतविधौ सहस्रकरता पुष्पार्चने विष्णुता
 गन्धे गन्धवहात्मतात्रपचने बहिर्मुखाध्यक्षता ।
 पात्रे काञ्जनगर्भतास्ति मयि चेद्वालेन्दुचूडामणे
 शुश्रूषां करवाणि ते पशुपते स्वामिन्शिलोकीगुरो ॥

नालं वा परमोपकारकमिदं त्वेकं पशूनां पते
 पश्यन्कुशिगतांश्चराचरणान्वाह्यस्थितान्तरक्षितुम् ।
 सर्वामर्त्यपलायनौषधमतिज्वालाकरं भीकरं
 निश्चिसं गरलं गले न गिलितं नोद्रीर्णमेव त्वया ॥

ज्वालोग्रः सकलामरातिभयदः क्षवेलः कथं वा त्वया
 दृष्टः कि च करे धृतः करतले कि पकजम्बुफलम् ।
 जिह्वायां निहितश्च सिद्धघुटिका वा कण्ठदेशे धृतः
 कि ते नीलमणिर्विभूषणमयं शंभो महात्मन्वद ॥ ३२ ॥

नालं वा सकृदेव देव भवतः सेवा नविर्वा नुति:
 पूजा वा स्मरणं कथाश्रवणमध्यालोकनं माहशाम् ।
 स्वामिन्नस्थिरदेवतानुसरणायासेन कि लभ्यते
 का वा मुक्तिरितः कुतो भवति चेतिं प्रार्थनीयं तदा ॥

कि ब्रूमस्तव साहसं पशुपते कस्यास्ति शंभो भव-
 द्वैर्यं चंद्रशमालनः स्थितिरियं चान्यैः कथं लभ्यते ।
 भ्रश्यदेवगणं त्रसन्मुनिगणं नश्यतपञ्चं लयं
 पद्मनिर्भयं एक एव विहरत्यानन्दसान्द्रो भवान् ॥

योगक्षेमधुरंधरस्य सकलश्रेयः प्रदोशोगिनो
 दृष्टादृष्टमतोपदेशकृतिनो बाह्यान्तरव्यापिनः ।
 सर्वज्ञस्य दयाकरस्य भवतः कि वेदितव्यं मया
 शंभो त्वं परमान्तरङ्गं इति भे चित्ते स्पराम्यन्वहम् ॥

भक्तो भक्तिगुणावृते मुदभूतापूर्णे प्रसन्ने मनः-

कुम्भे साम्ब तवाह्निपलवयुगं संस्थाप्य संवित्फलम् ।

सच्च व मन्त्रमुदीरयन्निजशरीरागारशुद्धि वह-

न्पुण्याहं प्रकटीकरोमि रुचिरं कल्याणमापादयन् ॥

आप्नायाम्बुधिमादरेण सुमनःसंघाः समुद्यन्मनो

मन्थानं दृढभक्तिरज्जुसहितं कृत्वा मथित्वा ततः ।

सोमं कल्पतरुं सुपर्वसुरभिं चिन्ताभणि धीमतां

नित्यानन्दसुधां निरन्तररमासौभाग्यमातन्वते ॥ ३७ ॥

प्राक्पुण्याचलमार्गदर्शितमुधामूर्तिः प्रसन्नः शिवः

सोमः सद्गुणसेवितो मृगधरः पूर्णस्तमोमोचकः ।

चेतःपुष्करलक्षितो भवति चेदानन्दपाथोनिधिः

प्रागलभ्येन विजूम्भते सुमनसां वृक्षिस्तदा जायते ॥

धर्मो मे चतुरह्निकः सुचरितः पापं विनाशं गतं

कामक्रोधमदादयो विगलिताः कालाः सुखाविष्टतः ।

ज्ञानानन्दमहौषधिः सुफलिता कैवल्यनाथे सदा

मान्ये मानसपुण्डरीकनगरे राजावत्से स्थिते ॥ ३९ ॥

धीयन्त्रेण वचोघटेन कविताकुल्योपकुल्याक्रमै-
 रानीतैश्च सदाशिवस्य चरिताम्भोराशिदिव्यामृतैः ।
 हस्तेदारयुताश्च भक्तिकलमाः साफल्यमातन्वते
 दुर्भिक्षान्मम सेवकस्य भगवन्विश्वेश भीतिः कुतः ॥

पापोत्पातविमोचनाय रुचिरैश्वर्याय मृत्युंजय
 स्तोत्रध्यानन्तिप्रदक्षिणसपर्यालोकनाकर्णने ।
 जिह्वाचित्तशिरोङ्गिहस्तनयनश्रोतैरहं प्रार्थितो
 मामाज्ञापय तन्निरूपय मुहुर्मामेव मा मेऽवचः ॥ ४१ ॥

गाम्भीर्यं परिखापदं घनधृतिः प्राकार उद्यद्वृण-
 सोमश्रामवलं घनेन्द्रियचयो द्वाराणि देहे स्थितः ।
 विद्या वस्तुसमृद्धिरित्यखिलसामग्रीसमेते सदा
 दुर्गातिप्रियदेव मामकमनोदुर्गे निवासं कुरु ॥ ४२ ॥

मा गच्छ त्वमितस्ततो गिरिश भो मर्येव वासं कुरु
 स्वामिन्नादिकिरात मामकमनःकान्तारसीमान्तरे ।
 वर्तन्ते बहुशो भृगा भद्रजुषो मात्सर्यमोहादय-
 स्तानहत्वा भृगयाविनोदस्त्रितालाभं च संप्राप्त्यसि ॥

करलग्रमृगः करीन्द्रभङ्गो
 घनशार्दूलविखण्डनोऽस्तजन्तुः ।
 गिरिशो विशदाकृतिश्च चेतः-
 कुहरे पञ्चमुखोऽस्ति मे कुतो भीः ॥ ४४ ॥

छन्दःशाखिशिखान्वितैर्द्विजवरैः संसेविते शाश्वते
 सौख्यापादिनि खेदभेदिनि सुधासारैः फलैर्दीपिते ।
 चेतःपक्षिशिखामणे त्यज वृथासंचारमन्यैरलं
 नित्यं शंकरपादपद्मयुगलीनीडे विहारं कुरु ॥ ४५ ॥

आकीर्णे नखराजिकान्तिविभवैहृष्टसुधावैभवै-
 राधौतैऽपि च पद्मरागललिते हंसब्रजैराश्रिते ।
 नित्यं भक्तिवधूगणैश्च रहस्ये स्वेच्छाविहारं कुरु
 स्थित्वा मानसराजहंस गिरिजानाथाह्निसौधान्तरे ॥

शुभुध्यानवसन्तसङ्गिनि हृदारामेऽघजीर्णच्छदाः
 सस्ता भक्तिलताच्छटा विलसिताः पुण्यप्रवालश्रिताः ।
 दीप्यन्ते गुणकोरका जपवचःपुण्याणि सद्वासना
 ज्ञानानन्दसुधामरन्दलहरी संवित्फलाभ्युच्छिः ॥ ४६ ॥

नित्यानन्दरसालयं सुरमुनिस्वान्ताम्बुजाताश्रयं
 स्वच्छं सहिजसेवितं कलुषहृत्सद्वासनाविष्कृतम् ।
 शुभुध्यानसरोवरं ब्रज मनोहंसावतंस स्थिरं
 किं शुद्राश्रयपत्वलभ्रमणसंजातश्रमं प्राप्स्यसि ॥ ४८ ॥

आनन्दामृतपूरिता हरपदाम्भोजालवालोद्धता
 स्थैर्योपद्धनमुपेत्य भक्तिलतिका शाखोपशाखान्विता ।
 उच्चैर्मानसकाथमानपटलीमाकम्भ निष्कलमधा
 नित्याभीष्टफलप्रदा भवतु मे सत्कर्मसंवर्धिता ॥ ४९ ॥

संध्यारम्भविजृम्भितं श्रुतिशिरःस्थानान्तराधिष्ठितं
 सप्रेमभ्रमराभिराममसकृत्सद्वासनाशोभितम् ।
 भोगीन्द्राभरणं समस्तसुमनःपूज्यं गुणाविष्कृतं
 सेवे श्रीगिरिमलिकार्जुनमहालिङ्गं शिवालिङ्गितम् ॥५०॥

भृङ्गीच्छानटनोत्कटः करिमदग्राही स्फुरन्माधवा-
 हादो नादयुतो महासितवपुः पञ्चेषुणा चाहृतः ।
 सत्पक्षः सुमनोवनेषु स पुनः साक्षान्मदीये मनो-
 राजीवे भ्रमराधिपो विहरतां श्रीशैलवासी विमुः ॥५१॥

कारुण्यामृतवर्षिणं घनविपद्गीष्मच्छिदाकर्मठं
 विद्यासखफलोदयाय सुमनःसंसेव्यमिच्छाकृतिम् ।
 नृत्यद्रक्षमयूरमद्रिनिलयं चञ्चलामण्डलं
 शंभो वाङ्छति नीलकंधर सदा त्वां मे मनश्चातकः ॥

आकाशेन शिखी समस्तकणिनां नेत्रा कलापी नता-
 नुग्राहिप्रणवोपदेशनिनदैः केकीति यो गीयते ।
 इयामां शैलसमुद्रवां घनहर्षि हृष्टा नटन्तं मुदा
 वेदान्तोपवने विहाररसिकं तं नीलकण्ठं भजे ॥ ५३ ॥

संध्या वर्मदिनात्ययो हरिकराघातप्रभूतानक-
 ध्वानो वारिदगर्जितं दिविषदां दृष्टिच्छटा चञ्चला ।
 भक्तानां परितोषबाष्पविततिर्वृष्टिर्मयूरी शिवा
 यस्मिन्नुज्ज्वलताण्डवं विजयते तं नीलकण्ठं भजे ॥ ५४ ॥

आद्यायामिततेजसे श्रुतिपद्वेद्याय साध्याय ते
 विद्यानन्दमयात्मने त्रिजगतः संरक्षणोद्योगिने ।
 ध्येयायाखिलयोगिभिः सुरगणैर्गेयाय मायाविने
 सम्यक्ताण्डवसंभ्रमाय जटिने सेयं नतिः शंभवे ॥

नित्याय त्रिगुणात्मने पुरजिते कात्यायनीत्रेयसे
 सत्यायादिकुटुम्बिने मुनिमनःप्रत्यक्षचिन्मूर्तये ।
 मायासृष्टजगत्रयाय सकलाम्रायान्तसंचारिणे
 सायंताण्डवसंभ्रमाय जटिने सेवं नतिः शंभवे ॥ ५६ ॥

नित्यं स्वोदरपूरणाय सकलानुद्दिश्य विक्षाशया
 व्यर्थं पर्यटनं करोमि भवतः सेवां न जाने विभो ।
 मज्जन्मान्तरपुण्यपाकबलतस्त्वं शर्वं सर्वान्तर-
 स्तिष्ठस्येव हि तेन वा पशुपते ते रक्षणीयोऽस्म्यहम् ॥

एको वारिजबान्धवः क्षितिनभोव्याप्तं तमोमण्डलं
 भित्त्वा लोचनगोचरोऽपि भवति त्वं कोटिसूर्यप्रभः ।
 वेदाः किं न भवस्यहो घनतरं कीहृभवेन्मत्तम-
 स्तसर्वं व्यपनयि मे पशुपते साक्षात्प्रसन्नो भव ॥ ५८ ॥

हंसः पश्चवनं समिच्छति यथा नीलाम्बुदं चातकः
 कोकः कोकनदप्रियं प्रतिदिनं चन्द्रं चकोरस्तथा ।
 चेतो वाव्यत्ति मामकं पशुपते चिन्मार्गमृगयं विभो
 गौरीनाथ भवत्पदाङ्गायुगलं कैवल्यसौख्यप्रदम् ॥ ५९ ॥

रोधस्तोथहृतः श्रमेण पथिकश्छायां तरोवृष्टितो
 भीतः स्वस्थगृहं गृहस्थमतिथिर्दीनः प्रभुं धार्मिकम् ।
 दीयं संतमसाकुलश्च शिखिनं शीतावृतस्त्वं तथा
 चेतः सर्वभयापहं ब्रज सुखं शंभोः पदाम्भोरुहम् ॥

अङ्गोलं निजबीजसंसर्तिरथस्कान्तोपलं सूचिका
 साध्वी नैजविभुं लता क्षितिरुहं सिन्धुः सरिद्धलभम् ।
 ग्राप्रोतीह यथा तथा पशुपतेः पादारविन्दद्वयं
 चेतोधुत्तिरुपेत्य तिष्ठति सदा सा भक्तिरित्युच्यते ॥ ६१ ॥

आनन्दाश्रुभिरातनोति पुलकं नैर्मल्यतश्छादनं
 वाचाशङ्खमुखे स्थितैश्च जठरापूर्ति चरित्रामृतैः ।
 रुद्राक्षैर्भसितेन देव वपुषो रक्षां भवद्वावना-
 पर्यन्तेके विनिवेदय भक्तिजननी भक्तार्भकं रक्षति ॥ ६२ ॥

मार्गावर्तिंतपादुका पशुपतेरङ्गस्य कूर्चायते
 गणद्वाषास्वुनिषेच्चनं पुररिपोर्दिव्याभिषेकायते ।
 किंचिद्विक्षितमांसशेषकबलं नव्योपहारायते
 भक्तिः किं न करोत्यहो वनचरो भक्तावतंसाथते ॥ ६३ ॥

वक्षस्ताडनमन्तकस्य कठिनापस्मारसंमर्दनं
 भूभृत्पर्यटनं नमत्सुरशिरःकोटीरसंघर्षणम् ।
 कर्मेदं मृदुलस्य तावकपदद्रुन्द्रस्य किं वौचितं
 मच्चेतोमणिपादुकाविहरणं शंभो सदाङ्गीकुरु ॥ ६४ ॥

वक्षस्ताडनशङ्क्या विचलितो वैवस्तो निर्जराः
 कोटीरोज्ज्वलरलदीपकलिकानीराजनं कुर्वते ।
 दद्वा मुक्तिवधूस्तनोति निभृताश्लेषं भवानीपते
 यच्चेतस्तव पादपद्मभजनं तस्येह किं दुर्लभम् ॥ ६५ ॥

क्रीडार्थं सृजसि प्रपञ्चमखिलं क्रीडामृगास्ते जना
 यत्कर्माचरितं मया च भवतः प्रीत्यै भवत्येव तत् ।
 शंभो स्वस्य कुतूहलस्य करणं मच्चेष्टितं निश्चितं
 तस्मान्मामकरक्षणं पशुपते कर्तव्यमेव त्वया ॥ ६६ ॥

बहुविधपरितोषवाष्पपूर-
 स्फुटपुलकाङ्क्षितचारुभोगभूमिम् ।
 चिरपदफलकाङ्क्षिसेव्यमानां
 परमसदाशिवभावनां प्रपद्ये ॥ ६७ ॥

अभितमुदमृतं सुहुर्दुहन्तीं
विमलभवत्पदगोष्ठमावसन्तीम् ।
सदय पशुपते सुपुण्यपाकां
मम परिपालय भक्तिधेनुमेकाम् ॥ ६८ ॥

जडता पशुता कलङ्किता
कुटिलचरत्वं च नास्ति मयि देव ।
अस्ति यदि राजमौले
भवदाभरणस्य नास्ति किं पात्रम् ॥ ६९ ॥

अरहसि रहसि स्वतन्त्रबुद्धा
वरिवसिसुं सुलभः प्रसन्नमूर्तिः ।
अगणितकलदायकः प्रसुर्मे
जगदधिको हृदि राजशेखरोऽस्ति ॥ ७० ॥

आरुढभक्तिगुणकुञ्चितभावचाप-
युक्तैः शिवस्मरणवाणगणैरभोवैः ।
निर्जित्य किलिवषरिपून्विजयी सुधीन्द्रः
सानन्दमावहति सुस्थिरराजलक्ष्मीम् ॥ ७१ ॥

ध्यानाञ्जनेन समवेक्ष्य तमःप्रदेशं
 भिस्त्वा महाबलिभिरीश्वरनामगन्त्रैः ।
 दिव्याश्रितं भुजगभूषणमुद्घान्ति
 ये पादपद्माभिह ते शिव ते कृतार्थाः ॥ ७२ ॥

भूदारतामुद्वहद्यदपेक्षया श्री-
 भूदार एव किमतः सुमते लभस्व ।
 केदारमाकलितमुक्तिमहौषधीनां
 पादारविन्दभजनं परमेश्वरस्य ॥ ७३ ॥

आशापाशक्षुशदुर्वासनादि-
 भेदोद्युक्तार्दिव्यगन्धैरमन्दैः ।
 आशाशाटीकस्य पादारविन्दं
 चेतःपेटीं वासितां मे तनोतु ॥ ७४ ॥

कल्याणिनं सरसचित्रगतिं सवेगं
 सर्वेङ्गितज्ञमनधं ध्रुवलक्षणाद्यम् ।
 चेतस्तुरङ्गमधिरुद्धा चर स्मरारे
 नेतः समस्तजगतां वृषभाधिरुढ़ ॥ ७५ ॥

भक्तिर्महेशपदपुष्करमावसन्ती
कादम्बिनीव कुरुते परितोषवर्षम् ।
संपूरितो भवति यस्य मनस्ताक-
स्तज्जन्मसस्यमखिलं सफलं च नान्यत् ॥ ७६ ॥

बुद्धिः स्थिरा भवितुमीश्वरपादपद्म-
सक्ता वधूर्विरहिणीव सदा स्मरन्ती ।
सद्ग्रावनास्मरणदर्शनकीर्तनादि
संमोहितेव शिवमञ्जजपेन विन्ते ॥ ७७ ॥

सदुपचारविधिष्वतुबोधितां
सविनयां सुहृदं समुपाश्रिताम् ।
मम समुद्धर बुद्धिभिमां प्रभो
वरगुणेन नवोढवधूमिव ॥ ७८ ॥

नित्यं योगिमनःसरोजदलसंचारक्षमस्त्वत्कमः
शंभो तेन कथं कठोरयमरादृशःकवाटक्षतिः ।
अत्यन्तं मृदुलं त्वदद्वियुगलं हा मे मनश्चिन्तय-
त्येतलोचनगोचरं कुरु विभो हस्तेन संवाहये ॥ ७९ ॥

एष्यत्येष जनिं मनोऽस्य कठिनं तस्मिन्नटानीति म-
 द्रक्षायै गिरिसीन्नि कोमलपदन्यासः पुराभ्यासितः ।
 नो चेहिव्यगृहान्तरेषु सुमनस्तत्पेषु वेत्तादिषु
 प्रायः सत्सु शिलातलेषु नटनं शंभो किमर्थं तत्र ॥

कंचित्कालमुमामहेश भवतः पादारविन्दार्चनैः
 कंचिच्छानसमाधिभिश्च नतिभिः कंचित्कथाकर्णनैः ।
 कंचित्कंचिदवेक्षणैश्च नुतिभिः कंचिदशामीदर्शी
 यः प्राप्नोति मुदा त्वदर्पितमना जीवन्स मुक्तः स्वलु ॥

बाणत्वं वृषभत्वमर्घवपुषा भार्यात्वभार्यापते
 घोणित्वं सखिता मृदङ्गवहता चेत्यादि रूपं दधौ ।
 त्वत्पादे नयनार्पणं च कृतवांस्त्वदेहभागो हरिः
 पूज्यात्पूज्यतरः स एव हि न चेत्को वा तदन्योऽधिकः ॥

जननमृतियुतानां सेवया देवतानां
 न भवति सुखलेशः संशयो नास्ति तत्र ।
 अजनिममृतरूपं साम्बवीशं भजन्ते
 य इह परमसौख्यं ते हि धन्या लभन्ते ॥ ८३ ॥

शिव तव परिचर्यासंनिधानाय गौर्या
 भव मम गुणधुर्या बुद्धिकन्यां प्रदास्ये ।
 सकलमुवनवन्धो सञ्जिदानन्दसिन्धो
 सदय हृदयगेहे सर्वदा संवस त्वम् ॥ ८४ ॥

जलधिमथनदक्षो नैव पातालभेदी
 न च वनमृगयायां नैव लुब्धः प्रवीणः ।
 अशानकुमुमभूषावस्थमुख्यां सपर्या
 कथय कथमहं ते कस्पयानीन्दुमौले ॥ ८५ ॥

पूजाद्रव्यसमृद्धयो विरचिताः पूजां कथं कुर्महे
 पश्चित्वं न च वा किटित्वमपि न प्राप्तं मया दुर्लभम् ।
 जाने मस्तकमङ्गिपलंबमुमाजाने न तेऽहं विभो
 न ज्ञातं हि पितामहेन हरिणा तत्त्वेन तदूपिणा ॥ ८६ ॥

अशानं गरलं फणी कलापो
 वसनं चर्मं च वाहनं महोक्षः ।
 मम दास्यसि कि किमस्ति शंभो
 तव पादाम्बुजभक्तिमेव देहि ॥ ८७ ॥

यदा कृतास्थोनिधिसेतुवन्धनः
करस्थलाधःकृतपर्वताधिपः ।
भवानि ते लङ्घितपद्यासंभव-
स्तदा शिवार्चास्तवभावनक्षमः ॥ ८८ ॥

नतिभिर्नुतिभिस्त्वमीश पूजा-
विधिभिर्ध्यानसमाधिभिर्न तुष्टः ।
धनुषा मुसलेन चाइमभिर्वा
वद ते प्रीतिकरं तथा करोमि ॥ ८९ ॥

वचसा चरितं वदामि शंभो-
रहमुद्योगविधासु तेऽप्रसक्तः ।
मनसाकृतिमीश्वरस्य सेवे
शिरसा चैव सदाशिवं नभामि ॥ ९० ॥

आद्यविद्या हृदता निर्गतासी-
द्विद्या हृद्या हृदता त्वत्प्रसादात् ।
सेवे नित्यं श्रीकरं त्वत्पदाञ्जं
भावे मुक्तेभाजनं राजमौले ॥ ९१ ॥

दूरीकृतानि दुरितानि दुरक्षराणि
दौर्भाग्यदुःखदुरहंकृतिदुर्वचांसि ।
सारं त्वदीयचरितं नितरां पिबन्तं
गौरीश मामिह समुद्धर सत्कटाश्चैः ॥ ९२ ॥

सोमकलाधरमौलौ
कोमलधनकंधरे महामहसि ।
स्वामिनि गिरिजानाथे
मामकहृदये निरन्तरं रमताम् ॥ ९३ ॥

सा रसना ते नयने
तावेव करौ स एव कृतकृत्यः ।
या ये यौ यो भर्ग
वदतीक्षेते सदार्चतः स्मरति ॥ ९४ ॥

अतिमृदुलौ मम चरणा-
वतिकठिनं ते मनो भवानीश ।
इति विचिकित्सां संत्यज
शिव कथमासीद्विरौ तथा वेशः ॥ ९५ ॥

धैर्याङ्गुशेन निभृतं
 रभसादाकृष्ण भक्तिशृङ्खलया ।
 पुरहर चरणालाने
 हृदयमदेभं बधान चिद्यन्तैः ॥ ९६ ॥

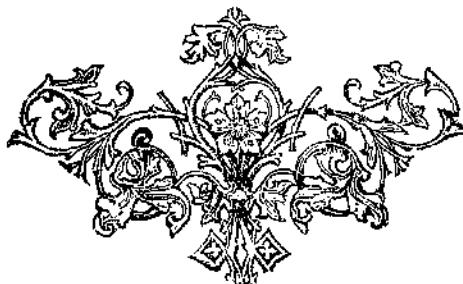
प्रचरत्यभितः प्रगल्भवृत्त्या
 मद्वानेष मनःकरी गरीयान् ।
 परिगृह्य नयेन भक्तिरज्ज्वा
 परम स्थाणु पदं हृदं नयामुम् ॥ ९७ ॥

सर्वालंकारयुक्तां सरलपदयुतां साधुवृत्तां सुवर्णा
 सद्ग्निः संस्तूयमानां सरसगुणयुतां लक्षितां लक्षणाळ्याम् ।
 उद्यद्गूषाविशेषामुपगतविनयां द्योतमानार्थरेखां
 कल्याणीं देव गौरीप्रिय मम कविताकन्यकां त्वं गृहाण ॥

इदं ते युक्तं वा परमशिव कारुण्यजलघे
 गतौ तिर्यग्रूपं तव पदशिरोदर्शनविद्या ।
 हरित्रिह्वाणौ तौ दिवि भुवि चरन्तौ श्रमयुतौ
 कथं शंभो स्वामिन्कथय मम वेदोऽसि पुरतः ॥ ९९ ॥

स्तोत्रेणालमहं प्रवच्चिम न मृषा देवा विरिञ्चादयः
 स्तुत्यानां गणनाप्रसङ्गसमये त्वामग्रगण्यं विदुः ।
 माहात्म्याग्रविचारणप्रकरणे धानातुषस्तोमव-
 शूतास्त्रां विदुरुत्तमोत्तमफलं शंभो भवत्सेवकाः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमन्छंकरभगवतः कृतौ
 शिवानन्दलहरी संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

शिवपादादिकेशान्त- वर्णनस्तोत्रम् ॥

कल्याणं नो विधत्तां कटकतटलसत्कल्पवाटीनिकुञ्ज-
कीडासंसर्कविद्याधरनिकरबधूर्गीतहुद्रापदानः ।
तारैर्हेरम्बनादैस्तरलितनिनदत्तारकारातिकेकी
कैलासः शर्वनिर्वृत्यभिजनकपदः सर्वदा पर्वतेन्द्रः ॥ १ ॥

यस्य प्राहुः स्वरूपं सकलदिविषदां सारसर्वस्योगं
यस्येषुः शार्ङ्गधन्वा समजनि जगतां रक्षणे जागरूकः ।
मौर्वी दर्वीकराणामपि च परिबृहृः पूष्ययी सा च लक्ष्यं
सोऽव्यादव्याजमस्मानशिवभिदनिशं नाकिनां श्रीपिनाकः ॥

आतङ्कावेगहारी सकलदिविषदामद्विषयाश्रयाणां
मातङ्काद्युग्रदैत्यप्रकरतनुगलद्रक्तधाराक्तधारः ।
कूरः सूरायुतानाभपि च परिभवं स्वीयभासा वितन्व-
न्धोराकारः कुठारो दृष्टतरदुरिताख्याटवीं पाटयेन्नः ॥

कालाराते: कराये कृतवसतिहरःशाणशातो रिपूणां
काले काले कुलाद्रिप्रवरतनयथा कल्पितस्त्रैहलेपः ।
पायात्रः पावकार्चिं प्रसरसखमुखः पापहन्ता नितान्तं
शूलः श्रीपादसेवाभजनरसजुषां पालनैकान्तशीलः ॥४॥

देवस्याङ्काश्रयायाः कुलगिरिदुहितुर्नेत्रकोणप्रचार-
प्रस्तारानत्युदारानिषपठिषुरिव यो नित्यमत्यादरेण ।
आधते भद्रितुर्जैरनिशमयवयवैरन्तरङ्गं समोदं
सोमापीडस्य सोऽयं प्रदिशतु कुशलं पाणिरङ्गः कुरङ्गः ॥

कण्ठप्रान्तावसज्जत्कनकमयमहाघण्टिकाधोरघोषैः
कण्ठारावैरकुण्ठैरपि भरितजगच्छकवालान्तरालः ।
चण्डः प्रोदण्डशृङ्गः ककुदकबलितोतुङ्गकैलासशृङ्गः
कण्ठेकालस्य वाहः शमयतु शमलं शाश्वतः शाकरेन्द्रः ॥

निर्यहानाम्बुधारापरिमलतरलीभूतरोलम्बपाली-
ज्ञकारैः शंकराद्रेः शिखरशतदरीः पूरयन्भूरिधोषैः ।
शार्वः सौवर्णशैलप्रतिमपृथुचपुः सर्वविनापहर्ता
शर्वाण्याः पूर्वसूनुः स भवतु भवतां स्वस्तिदो हस्तिवक्त्वः ॥

यः पुण्यैर्देवतानां समजनि शिवयोः शाष्यवीर्येकमत्या-
श्चनाश्च श्रूयमाणे दितिजभटघटा भीतिभारं भजन्ते ।
भूयात्सोऽयं विभूत्यै निश्चितशरशिखापाटितकौचशैलः
संसारागाधकूपोदरपतितसमुत्तारकस्तारकारि: ॥ ८ ॥

आरूढः प्रौढवेगप्रविजितपवनं तुङ्गतुङ्गं तुरङ्गं
चेलं नीलं वसानः करतलविलसत्काण्डकोदण्डण्डः ।
रागद्वेषादिनानाविधमृगपटलीभीतिकुद्धूतभर्ता
कुर्वन्नाखेटलीलां परिलसतु मनःकानने मामकीने ॥ ९ ॥

अम्भोजाभ्यां च रम्भारथचरणलताद्वन्द्वकुम्भीन्द्रकुम्भै-
विम्बेन्दोश्च कम्बोरुपरि विलसता विदुसेणोत्पलाभ्याम् ।
अम्भोदेनापि संभावितमुपजनिताडम्बरं शम्बरारे:
शंभोः संभोगयोग्यं किमपि धनमिदं संभवेत्संपदे नः ॥

वेणीसौभाग्यविस्मापिततपनसुताचाहवेणीविलासा-
न्वाणीनिर्घृतवाणीकिरतलविभृतोदारवीणाविरावान् ।
एणीनेत्रान्तभङ्गीनिरसननिपुणापाङ्गकोणानुपासे
शोणान्प्राणानुदूधप्रतिनवसुषमाकन्दलानिन्दुमौले: ॥

नृत्तारम्भेषु हस्ताहतसुरजविमिद्धिकैरत्युदारै-
श्चित्तानन्दं विधत्ते सदसि भगवतः संततं थः स नन्दी ।
चण्डीशाद्यास्तथान्ये चतुरगुणगणप्रीणितस्वामिसत्का-
रोत्कर्षोद्यत्प्रसादाः प्रमधपरिबृद्धाः पान्तु संतोषिणो नः ॥

मुक्तामाणिक्यजालैः परिकलितमहासालमालोकनीयं
प्रत्युमानर्धरत्नैर्दिशि दिशि भवनैः कलिपतैर्दिक्पतीनाम् ।
उद्यानैरद्रिकन्यापरिजनवनितामाननीयैः परीतं
हृथं हृद्यस्तु नित्यं मम मुवनपतेर्धमि सोमार्धमौले: ॥

स्तम्भैर्जम्भारिरत्रप्रवरविरचितैः संभृतोपान्तभागं
शुभ्मत्सोपानमार्गं शुचिमणिनिच्छैर्गुम्भितानल्पशिल्पम् ।
कुम्भैः संपूर्णशोभं शिरसि सुघटितैः शातकुम्भैरपङ्क्तैः
शंभोः संभावनीयं सकलसुनिजनैः स्वस्तिर्दं स्यात्सदो नः ॥

न्यस्तो मध्ये सभाया: परिसरविलसत्पादपीठाभिरामो
हृदयः पादैश्चतुर्भिः कनकमणिमयैरुच्चकैरुज्ज्वलात्मा ।
वासोरव्वेन केनाप्यधिकमृदुतरेणास्तुतो विस्तृतश्रीः
पीठः पीडाभरं नः शमथतु शिवयोः स्वैरसंवासयोग्यः ॥

आसीनस्याधिपीठं त्रिजगदधिपतेरङ्गपीठानुषक्तौ
पाथोजाभोगभाजौ परिमृदुलतलोऽसिपद्मादिरेखौ ।
पातां पादावुभौ तौ नमदमरकिरीटोऽसञ्चारुहीर-
श्रेणीशोणायमानोन्नतनखदशकोऽग्रासमानौ समानौ ॥

यन्नादो वेदवाचां निगदति निखिलं लक्षणं पक्षिकेतु-
र्लक्ष्मीसंभोगसौख्यं विरचयति ययोश्चापरे रूपभेदे ।
शंभोः संभावनीये पदकमलसमासङ्गतस्तुङ्गशोभे
माङ्गस्यं नः समग्रं सकलसुखकरे नूपुरे पूरयेताम् ॥

अङ्गे शङ्गारयोनेः सपदि शलभतां नेत्रवहौ प्रयाते
शत्रोरुदूत्य तस्मादिषुवियुगमधो न्यस्तमग्रे किमेतत् ।
शङ्गामित्यं नतानाममरपरिषदामन्तरङ्गुरथस्त-
त्संघातं चाह जङ्गायुगमखिलपतेरहसां संहरेत्रः ॥ १८ ॥

जानुद्धन्देन भीनध्वजनृवरसमुद्रोपमानेन साकं
राजन्तौ राजरम्भाकरिकरकनकस्तम्भसंभावनीयौ ।
ऊरु गौरीकराम्भोहहसरससमामदेनानन्दभाजौ
चारु दूरीक्रियास्तां दुरितमुपचितं जन्मजन्मान्तरे नः ॥

आमुक्तानधरलप्रकरसरपरिष्वक्तकल्याणकाञ्ची-
दान्ना बद्धेन दुग्धद्युतिनिचयमुषा चीनपट्टाम्बरेण ।
संबीते शैलकन्यासुचरितपरिपाकायमाणे नितम्बे
नित्यं नर्नर्तु चित्तं मम निखिलजगत्स्वामिनः सोममौलेः ॥

संध्याकालानुरज्यदिनकरसरुचा कालधौतेन गाढं
व्यानद्धः स्तिर्घमुग्धः सरसमुदरबन्धेन वीतोपमेन ।
उद्दीप्रैः स्वप्रकाशैरुपचितमहिमा मन्मथारेहुदारो
मध्यो मिथ्यार्थसध्यज्ञाम दिशतु सदा संगति मङ्गलानाम् ॥

नाभीचक्रालवालान्नवनवसुषमादोहदश्रीपरीता-
दुद्धच्छन्ती पुरस्तादुदरपथमतिक्रम्य वक्षः प्रयान्ती ।
इयामा कामागमार्थप्रकथनलिपिवद्वासते या निकामं
सा मा सोमार्धमौलेः सुखयतु सततं रोमवलीमतस्मी ॥

आश्लेषेष्वद्विजायाः कठिनकुचतटीलिपकाशमीरपङ्क-
व्यासङ्गादुद्यदर्कद्युतिभिरुपचितस्पर्धमुहामहव्यम
दक्षारातेरुदूढप्रतिनवमणिमालावलीभासमानं
वक्षो विक्षोभिताघं सततनतिजुषां रक्षतादक्षतं नः ॥

वामाङ्गे विस्फुरन्त्या करतलविलसञ्चाररक्तोत्पलायाः
कान्ताया वामवक्षोरुहभरशिखरोन्मर्दनव्यग्रमेकम् ।
अन्यांस्त्रीनप्युदारान्वरपरशुमृगालंकृतानिन्दुमौले-
र्वाहूनाबद्धेमाङ्गदमणिकटकानन्तरालोकथामः ॥ २४ ॥

संभ्रान्तायाः शिवायाः पतिविलयभिया सर्वलोकोपतापा-
त्संविग्रहस्यापि विष्णोः सरभसमुभयोर्वारणप्रेरणाभ्याम् ।
मध्ये त्रैशङ्कवीयामनुभवति दशां यत्र हालाहलोष्मा
सोऽयं सर्वापदां नः शमयतु निचयं नीलकण्ठस्य कण्ठः ॥

हृदैरद्रीन्द्रकन्यामृदुदशनपदैर्मुद्रितो विदुमश्री-
रुद्योतन्त्या नितान्तं धवलधवलया मिश्रितो दन्तकान्त्या ।
मुक्तामाणिक्यजालव्यतिकरसदृशा तेजसा भासमानः
सद्योजातस्य दद्यादधरमणिरसौ संपदां संचयं नः ॥

कर्णलंकारनानामणिनिकरहृचां संचयैरञ्जितायां
वर्णायां स्वर्णपद्मोदरपरिविलसत्कर्णिकासंनिभायाम् ।
पद्मलां प्राणवायोः प्रणतजनहृदम्भोजवासस्य शंभो-
र्निलं नश्रित्तमेतद्विरचयतु सुखेनासिकां नासिकायाम् ॥

अत्यन्तं भासमाने हृचिरतरहृचां संगमात्सन्मणीना-
मुद्यच्छण्डांशुधामप्रसरनिरसनस्पष्टदृष्टापदाने ।
भूयास्तां भूतये नः करिवरजयिनः कर्णपाशावलम्बे
भक्तालीभालसज्जनिमरणलिपेः कुण्डले कुण्डले ते ॥

याभ्यां कालव्यवस्था भवति तनुमतां यो मुखं देवतानां
येषामाहुः स्वरूपं जगति मुनिवरा देवतानां त्र्यां ताम् ।
रुद्राणीवक्त्रपङ्क्खेरुहसततविहारोत्सुकेन्द्रिन्द्रिरभ्य-
स्तेभ्यस्त्रिभ्यः प्रणामाञ्जलिमुपरचये त्रीक्षणस्येक्षणेभ्यः ॥

वामं वामाङ्गगाया वदनसंरसिजे व्यावलद्वलभाया
व्यानम्रेष्वन्यदन्यत्पुनरलिकभवं वीतनिःशेषरौद्र्यम् ।
भूयो भूयोऽपि मोदान्निपतदतिदयाशीतलं चूतवाणे
दक्षारेणीक्षणानां त्रयमपहरतादाशु तापत्रयं नः ॥ ३० ॥

यस्मिन्नर्धेन्दुमुग्धद्युतिनिचयतिरस्कारनिस्तन्द्रकान्तौ
 काइमीरक्षोदसंक्लिपतमिव रुचिरं चिकिं भाति नेत्रम् ।
 तस्मिन्नुल्लीलचिह्निटवरतहणीलास्यरङ्गायमाणे
 कालारेः फालदेशे विहरतु हृदयं वीतचिन्तान्तरं नः ॥

स्वामिनगङ्गामिवाङ्गीकुरु तव शिरसा मामपीत्यर्थ्यन्तीं
 धन्यां कन्यां खरांशोः शिरसि वहति किं न्वेष कारण्यशाली ।
 इत्थं शङ्कां जनानां जनयदतिघनं कैश्चिकं कालमेघ-
 चङ्गायं भूयादुदारं त्रिपुरविजयिनः श्रेयसे भूयसे नः ॥

शुङ्गाराकल्पयोग्यैः शिखरिवरसुतासत्सखीहस्तल्द्वनैः
 सूनैराबद्धमालावलिपरिविलसत्सौरभाकृष्णभृङ्गम् ।
 तुङ्गं माणिक्यकान्त्या परिहसितसुरावासशैलेन्द्रशृङ्गं
 संधं नः संकटानां विघटयतु सदा काङ्कटीकं किरीटम् ॥

वक्राकारः कलङ्गी जडतनुरहमप्यङ्गिसेवानुभावा-
 दुत्तेसत्वं प्रयातः सुलभतरघृणास्यनिदनश्चन्द्रभौलेः ।
 तत्सेवन्तां जनौधा; शिवभिति निजयावस्थयैव ब्रुवाणं
 वन्दे देवस्य शंभोर्मुकुटसुघटितं मुग्धपीयूषभानुम् ॥

कान्त्या संफुल्लमङ्गीकुमुमधवलया व्याप्य विश्वं विशाज-
न्वृत्ताकारो वित्तन्वन्मुहुरपि च परां निर्वृतिं पादभाजाम् ।
सानन्दं नन्दिदोषणा मणिकटकवता वाद्यमानः पुरारेः
श्रेतच्छत्राख्यशीतद्युतिरपहरतादापदस्तापदा नः ॥ ३५ ॥

दिव्याकल्पोज्ज्वलानां शिवगिरिसुतयोः पार्श्वयोराश्रितानां
रुद्राणीसत्सखीनां मदतरलकटाक्षाच्चलैरच्छितानाम् ।
उद्गेलद्वाहुवल्लीविलसनसमये चामरान्दोलनीना-
मुद्रूतः कङ्कणालीवलयकलकलो वारयेदापदो नः ॥

स्वर्गीकःसुन्दरीणां सुलितवपुषां स्वामिसेवापराणां
वस्ताङ्गूषाणि वक्राम्बुजपरिविगलन्मुग्धगीतामृतानि ।
नित्यं नृत्तान्युपासे भुजविद्युतिपदन्यासभावावलोक-
प्रत्युद्यतीतिमाद्यत्प्रमथनटनटीदत्तसंभावनानि ॥ ३७ ॥

स्थानप्राप्त्या स्वराणां किमपि विशदतां ड्यञ्जयन्मञ्जुबीणा-
स्वानावच्छिन्नतालकममृतमिवास्वाद्यमानं शिवाभ्याम् ।
नानारागातिहृदं नवरसमधुरस्तोत्रजातानुविद्धं
गानं बीणामहर्षेः कलमतिलितिं कर्णपूरायतां नः ॥

चेतो जातप्रमोदं संपदि विदधती प्राणिनां वाणिनीनां
 पाणिद्वन्द्वायजाग्रत्सुललितरणितस्वर्णतालानुकूला ।
 स्वीयारावेण पाथोधररवपटुना नादयन्ती मयूरी
 मायूरी मन्दभावं मणिमुरजभवा मार्जना मार्जयेत्तः ॥

देवेभ्यो दानवेभ्यः पितृमुनिपरिषत्सद्विद्याधरेभ्यः
 साध्येभ्यश्चारणेभ्यो मनुजपशुपतज्ञातिकीटादिकेभ्यः ।
 श्रीकैलासप्रसूद्वास्तृणविटपिमुखाश्रापि ये सन्ति तेभ्यः
 सर्वेभ्यो निर्विचारं नतिमुपरचये शर्वपादाश्रयेभ्यः ॥

ध्यायन्त्रितं प्रभाते प्रतिदिवसमिदं स्तोत्ररत्नं पठेत्यः
 किं वा ब्रूमस्तदीयं सुचरितमथवा कीर्तयामः समासात् ।
 संपज्ञातं समग्रं सदसि बहुमतिं सर्वलोकप्रियत्वं
 संप्राप्यायुःशतान्ते पदमयति परब्रह्मणो मन्मथारेः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकान्वार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 शिवपादादिकेशान्तवर्णनस्तोत्रम्
 संपूर्णम् ॥

। श्रीः ॥

शिवकेशादिपादान्त- वर्णनस्तोत्रम् ॥

देयासुर्मूर्धि राजत्सरससुरसरित्पारपर्यन्तनिर्य-
त्प्रांगुस्तम्बाः पिशङ्गास्तुलितपरिणतारक्षशालीलता वः ।
दुर्वारापत्तिगर्तश्चित्तनिखिलजनोत्तारणे रजुभूता
घोराघोर्वीरुहालीक्षहनशिखिशिखाः शर्म शार्वाः कपर्दाः ॥

कुर्वन्निर्वाणमार्गप्रगमपरिलसदूष्यसोपानशङ्कां
शक्तारीणां पुराणां त्रयविजयकृतस्पष्टरेखायमाणम् ।
अव्यादव्याजमुच्चैरलिकहिमधराधित्यकान्तखिधोद्य-
ज्ञाहृथ्याभं मुडानीकमितुरुद्धुपरुक्पाण्डरं वस्त्रिपुण्ड्रम् ॥

कुध्यद्वौरीप्रसादानतिसमयपदाङ्गुष्ठसंक्रान्तलाक्षा-
 विन्दुस्पर्धि स्मरारे: स्फटिकमणिहृष्टमग्रमाणिकयशोभम् ।
 मूर्ध्युद्यदिव्यसिन्धो: पतितश्चाफरिकाकारि वो मास्तकं स्ता-
 दस्तोकापन्तिकृत्यै हुतवहकणिकामोक्षरूपं सदाक्षिः ॥

भूलै द्वग्भूतयोः स्याद्यदहिमहिमरुग्विभवयोः स्त्रिग्धवर्णो
 दैत्यैघध्वंसशंसी स्फुट इव परिवेषावशेषो विभाति ।
 सर्गस्थित्यन्तवृत्तिर्मयि समुपगतेतीव निर्वृत्तगर्वं
 शर्वाणीभर्तुरुच्चैर्युगलमथ दधद्विभ्रमं तद्गुवोर्वः ॥ ४ ॥

युग्मे रुक्मावजपिङ्गे ग्रह इव पिहिते द्रागययोः प्राग्दुहित्रा
 शैलस्य ध्वान्तनीलाभ्वररचितवृहत्कञ्चुकोऽभूतपञ्चः ।
 ते वैनेत्रे पवित्रे त्रिदशवरधटामित्रजैत्रोप्रशस्ते
 नेत्रे नेत्रे भवेतां हुतमिह भवतामिन्द्रियाश्वान्त्रियन्तुम् ॥

चण्डीवक्त्रार्पणेच्छोस्तदनु भगवतः पाण्डुरुक्षपाण्डुरण्ड-
 प्रोद्यत्कण्डुं विनेतुं वितनुत इव ये रक्तकोणैर्विघृष्टिम् ।
 चण्डार्चिर्मण्डलाभे सततनतजनध्वान्तखण्डातिशौण्डे
 चाण्डीशे ते श्रिये स्तामधिकमवनताखण्डले कुण्डले वः ॥

खट्टाङ्गोद्ग्रपाणे: स्फुटविकटपुटो वक्तरन्प्रप्रवेश-
प्रेष्मूदञ्चत्कणोरुश्वसदतिधवलाहीन्द्रशङ्कां दधानः ।
युष्माकं कम्बवक्राम्बुहपरिलसत्कर्णिकाकारशोभः
शश्वच्छाणाय भूयादलमतिविमलोत्तुङ्गकोणः स घोणः ॥

कुञ्जत्यद्वा यथोः स्वां तनुमतिलसतोर्बिमितां लक्ष्यन्ती
भर्त्रै स्पर्धातिनिम्ना मुहुरितरवधूशङ्कया शैलकन्या ।
युष्मांस्तौ शश्वदुच्चैरबहुलदशमीश्वरीशातिशुभ्रा-
वव्यास्तां दिव्यसिन्धोः कमितुरवनमल्लोकपालौ कपोलौ ॥

यो भासा भात्युपान्तस्थित इव निभृतं कौस्तुभो द्रष्टुमिच्छ-
न्सोत्थस्त्रेहान्तितान्तं गलगतगरलं पत्युरुचैः पश्चानाम् ।
प्रोद्यत्प्रेम्णा यमाद्रीं पिबति गिरिसुता संपदः सातिरेका
लोकाः शोणिकृतान्ता यदधरमहसा सोऽधरो वो विघत्ताम् ॥

अत्यर्थं राजते या वदनशशधरादुदलचारुवाणी-
पीयूषाम्भः प्रवाहप्रसरपरिलसत्केनविन्द्रावलीव ।
देयात्सा दन्तपङ्किश्चिरभिह दनुदायाददौवारिकस्य
शुत्या दीपेन्दुकुन्दच्छविरमलतरप्रोत्रताया मुदं वः ॥

न्यकुर्वन्नुर्वरामृत्तिभघनसमयोद्धुष्टमेघघोषं
 स्फूर्जद्वार्थुतिर्तोरुध्वनितमपि परब्रह्मभूतो गभीरः ।
 सुन्व्यक्तो व्यक्तमूर्तेः प्रकटितकरणः प्राणनाथस्य सत्याः
 प्रीत्या वः संविदध्यात्कलविकलमलं जन्म नादः स नादः ॥

भासा यस्य त्रिलोकी लसति परिलस्तफेनविन्दृष्टवान्त-
 व्यामग्नेवातिगौरस्तुलितसुरसरिद्वारिपूरप्रसारः ।
 पीनात्मा दन्तभाभिर्भृशमहहकारातिभीमः सदेष्टां
 पुष्टां तुष्टिं कृषीष्टं स्फुटमिह भवतामद्वासोऽष्टमूर्तेः ॥

सद्योजातास्त्वयमात्यं यदुविमलमुदगवर्ति यद्वामदेवं
 नाम्ना हेत्रा सदक्षं जलदनिभमघोराह्वयं दक्षिणं यत् ।
 यद्वालार्कप्रभं तत्पुरुषनिगदितं पूर्वमीशानसंज्ञं
 यदित्यं तानि शंभोर्भवदभिलघितं पञ्च दद्युर्मुखानि ॥

आत्मप्रेमणो भवान्या स्वयमिव रचिताः सादरं सांवनन्या
 मध्या तिक्ष्णः सुनीलाञ्जननिभगररेखाः समाभान्ति यस्याम् ।
 आकस्यानस्यभासा भृशहचिरतरा कम्बुकस्याम्बिकायाः
 पत्युः सात्यन्तमन्तविलसतु सततं मन्थरा कंधरा वः ॥

वक्त्रेन्द्रोदृन्तलक्ष्म्याश्चिरमधरमहाकौस्तुभस्याप्युपान्ते
सोत्थानां प्रार्थयन्यः स्थितिमचलभुवे वारयन्त्यै निवेशम् ।
प्रायुज्जेवाशिषो यः प्रतिपदममृतत्वे स्थितः कालशत्रोः
कालं कुर्वन्नगलं वो हृदयमयमलं भालयेत्कालकृटः ॥

प्रौढप्रेमाकुलाया दृढतरपरिरम्भेषु पर्वेन्दुमुख्याः
पार्वत्याश्चारुचामीकरवलयपदैरक्षितं कान्तिशालि ।
रङ्गनागाङ्गदाढ्यं सततमविहितं कर्म निर्मूलयेत्त-
दोर्मूलं निर्मलं यद्धृदि दुरितमपास्यार्जितं धूर्जटेर्वः ॥

कण्ठाश्लेषार्थमाप्ना दिव इव कमितुः स्वर्गसिन्धोः प्रवाहाः
क्रान्त्यै संसारसिन्धोः स्फटिकमणिमहासंकमाकारदीर्घाः ।
तिर्यगिवष्टकस्मभूताख्यभुवनवसतेर्भिन्नदत्येभद्रह् ।
ब्राह्मा वस्ता हरस्य द्रुतमिह निवहानंहसां संहरन्तु ॥

वक्षो दक्षद्विषोऽलं स्मरभरविनमदक्षजाक्षीणवक्षो-
जान्तर्निश्चिपशुभन्मलयजमिलितोद्वासि भस्योक्षितं यत् ।
क्षिप्रं तदूक्ष्मचक्षुःश्रुतिगणकणरत्नैघभाभीक्षणशोभं
युष्माकं शश्वदेनः स्फटिकमणिशिलामण्डलाभं क्षिणोतु ॥

मुक्तामुक्ते विचित्राकुलवलिलहरीजालशालिन्यवाच्च-
 न्नाभ्यावर्ते विलोलद्गुजगवरयुते कालशत्रोर्विशाले ।
 युष्मचित्तत्रिधामा प्रतिनवरुचिरे मन्दिरे कान्तिलक्ष्म्याः
 शेतां शीतांशुगौरे चिरतरमुदरक्षीरसिन्धौ सलीलम् ॥

वैयाप्ति यत्र कृत्तिः स्फुरति हिमगिरेविस्तृतोपत्यकान्तः
 सान्द्रावश्यायमिश्रा परित इव वृता नीलजीमूतमाला ।
 आबद्धाहीन्द्रकाच्चीणुणमतिपूथुलं शैलजाक्रीडभूमि-
 स्तद्वो निःश्रेयसे स्याज्जघनमतिघनं बालशीतांशुमौलेः ॥

पुष्टावष्टम्भभूतौ पृथुतरजघनस्थापि नित्यं विलोक्या:
 सम्यग्वृत्तौ सुरेन्द्रद्विरदवरकरोदारकान्ति दधानौ ।
 सारावूरु पुरारेः प्रसभमरिघटाघस्मरौ भस्मशुच्रौ
 भक्तैरत्यार्द्वचित्तैरधिकमवनतौ वाञ्छित्तं वो विधत्ताम् ॥

आनन्दायेन्दुकान्तोपलरचितसमुद्रायिते ये मुनीनां
 चित्तादर्शं निधातुं विदधति चरणे ताण्डवाकुच्चनानि ।
 काच्चीभोगीन्द्रमूर्धा प्रतिमुहुरुपधानायमाने क्षणं ते
 कान्ते स्तामन्तकरेर्द्युतिविजितसुधाभानुनी जानुनी वः ॥

मञ्जीरीभूतभोगिप्रवरगणफणामण्डलान्तर्नितान्त-
व्यादीर्घानर्धश्वद्युतिकिसलयिते स्तूयमाने द्युसद्धिः ।
विभ्रयौ विभ्रमं वः स्फटिकमणिवृहद्दण्डवद्धासिते ये
जडे शङ्खेन्दुशुभ्रे भृशमिह भवतां मानसे शूलपाणे: ॥

अस्तोकस्तोमशखैरपचितिममलां भूरिमात्रोपहौरैः
कुर्वद्धिः सर्वदोऽचैः सततमभिवृतौ ब्रह्मविद्वलाद्यैः ।
सम्यक्संपूज्यमानाविह हृदि सरसीवानिशं युष्मदीये
शर्वस्य कीडतां तौ प्रपदवरबृहत्कच्छपावच्छभासौ ॥

याः स्वस्त्यैकांशपातादतिवृहलगलद्रक्तवक्त्रं प्रणुन्न-
प्राणं प्राकोशयन्प्राड्निजमचलवरं चालयन्तं दशास्यम् ।
पादाङ्गुल्यो दिशन्तु दुतमयुगदशः कलमष्प्रोषकलयाः
कलयाणं फुलमाल्यप्रकरविलसिता वः प्रणद्धाहिवलयः ॥

प्रहप्राचीनबर्हिःप्रमुखसुरवरप्रस्फुरन्मौलिसक्त-
ज्यायोरन्नोत्करोम्भैरविरतममला भूरिनीशाजिता या ।
प्रोदग्रामा प्रदेवात्तिरिव हचिरा तारकाणां नितान्तं
नीलग्रीवस्य पादाम्बुद्धविलसिता सा नखाली सुखं वः ॥

सत्याः सत्याननेन्दावपि सविधगते ये विकासं दधाते
 स्वान्ते स्वां ते लभन्ते श्रियमिह सरसीवामरा ये दधानाः ।
 लोलं लोलम्बकानां कुलमिव सुधियां सेवते ये सदा स्तां
 भूलै भूत्यैणपाणेर्विमलतररुचस्ते पदारम्भोरुहे वः ॥ २७ ॥

येषां रागादिदोषाक्षतमति यतयो यान्ति मुक्तिं प्रसादा-
 द्ये वा नश्रात्ममूर्तिद्युसदृषिपरिषन्मूर्तिं शेषायमाणाः ।
 श्रीकण्ठस्यारुणोद्यच्चरणसरसिजप्रोत्थितास्ते भावाख्या-
 त्पारावाराचिरं वो दुरितहतिकृतस्तारयेयुः परागाः ॥

भूमा यस्यास्तसीम्ना भुवनमनुसृतं यत्परं धाम धामां
 साम्रामाम्रायतस्वं यदपि च परमं यद्गुणातीतमाद्यम् ।
 यच्चांहोहन्तिरीहं गहनमिति मुहुः प्राहुरुचैर्महान्तो
 माहेशं तन्महो मे महितमहरहर्मोहरोहं निहन्तु ॥ २९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिद्व्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 शिवकेशादिपादान्तवर्णनस्तोत्रम्
 संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ वेदसारशिवस्तोत्रम् ॥

—————*

पशूनां पर्ति पापनाशं परेशं
गजेन्द्रस्य कृत्ति वसानं वरेण्यम् ।
जटाजूटमध्ये स्फुरद्गङ्गवारिं
महादेवमेकं स्मरामि स्मरारिम् ॥ १ ॥

महेशं सुरेशं सुरारातिनाशं
विभुं विश्वनाथं विभूत्यङ्गभूषम् ।
विस्तपाक्षमिन्द्रकवहिलिनेत्रं
सदानन्दमीडे प्रभुं पञ्चवक्त्रम् ॥ २ ॥

गिरीशं गणेशं गले नीलवर्णं
गवेन्द्राधिरूढं गुणातीतरूपम् ।
भवं भास्वरं भस्मना भूषिताङ्गं
भवानीकलन्त्रं भजे पञ्चवक्त्रम् ॥ ३ ॥

शिवाकान्तं शंभो शशाङ्कार्धमौले
 महेशानं शूलिञ्चटाजूटधारिन् ।
 त्वमेको जगद्व्यप्तको विश्वरूपः
 प्रसीद प्रसीद प्रभो पूर्णरूप ॥ ४ ॥

परात्मानमेकं जगद्वीजमादं
 निरीहं निराकारमोकारवेद्यम् ।
 यतो जायते पात्यते येन विश्रं
 तमीशं भजे लीयते यत्र विश्वम् ॥ ५ ॥

न भूमिर्न चापो न वह्निर्न वायु-
 ने चाकाशमास्ते न तन्द्रा न निद्रा ।
 न चोषणं न शीतं न देशो न वेषो
 न यस्यात्मि मूर्तिखिमूर्ति तमीडे ॥ ६ ॥

अजं शाश्वतं कारणं कारणानां
 शिवं केवलं भासकं भासकानाम् ।
 तुरीयं तमःपारमाद्यन्तहीनं
 प्रपद्ये परं पावनं द्वैतहीनम् ॥ ७ ॥

नमस्ते नमस्ते विभो विश्वमूर्ते
 नमस्ते नमस्ते चिदानन्दमूर्ते ।
 नमस्ते नमस्ते तपोयोगगम्य
 नमस्ते नमस्ते श्रुतिज्ञानगम्य ॥ ८ ॥

प्रभो शूलपाणे विभो विश्वनाथ
 महादेव शंभो महेश त्रिनेत्र ।
 शिवाकान्त शान्त स्मरारे पुरारे
 त्वदन्यो वरेण्यो न मान्यो न गण्यः ॥ ९ ॥

शंभो महेश करुणामय शूलपाणे
 गौरीपते पशुपते पशुपाशनाशिन् ।
 काशीपते करुणया जगदेतदेक-
 स्त्वं हांसि पासि विदधासि महेश्वरोऽसि ॥ १० ॥

त्वत्तो जगद्वति देव भव स्मरारे
 त्वय्येव तिष्ठति जगन्मृड विश्वनाथ ।
 त्वय्येव गच्छति लयं जगदेतदीश
 लिङ्गात्मके हर चराचरविश्वरूपिन् ॥ ११ ॥

॥ श्रीः ॥

शिवापराध- क्षमापणस्तोत्रम् ॥

—४—

आदौ कर्म प्रसङ्गात्कलयति कलुषं मातृकुक्षौ स्थितं मां
विष्मूत्रमेध्यमध्ये कथयति नितरां जाठरो जातवेदाः ।
यद्यद्वै तत्र दुःखं व्यथयति नितरां शक्यते केन वकुं
क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

बाल्ये दुःखातिरेकान्मललुलितवपुः स्तन्यपाने पिपासु-
नों शक्तश्चेन्द्रियेभ्यो भव मलजनिता जन्तवो मां तुदन्ति ।
नानारोगातिदुःखाद्वितपरवशः शंकरं न स्मरामि
क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

प्रौढोऽहं यौवनस्थो विषयविषयरैः पञ्चभिर्मर्मसंधौ
दष्टो नष्टो विवेकः सुतधनयुवतिस्तादसौख्ये निषणः ।
शैवे चिन्ताविहीनं मम हृदयमहो मानगर्वाधिरूढं
श्वन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

वार्धक्ये चेन्द्रियाणां विकलगतिमतश्चाधिदैवादितापैः
प्राप्तै रोगैर्वियोगैर्व्यसनकृशतनोर्ज्ञमिहीनं च दीनम् ।
मिथ्यामोहाभिलापैर्भ्रमति मम मनो धूर्जटेर्थानशून्यं
श्वन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

स्नात्वा प्रत्यूषकाले स्नपनविधिविधौ नाहृतं गाङ्गतोयं
पूजार्थं वा कदाचिद्द्रुहतरग्नेऽखण्डविस्वीदलं वा ।
नानीता पद्ममाला सरसि विकसिता गन्धपुष्पैस्त्वदर्थं
श्वन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

दुरधैर्मध्वाजययुक्तैर्धिगुडसहितैः स्नापितं नैव लिङ्गं
नो लिप्तं चन्दनादैः कनकविरचितैः पूजितं न प्रसूनैः ।
धूपैः कर्पूरदीपैर्विघरसयुतैर्नैव भक्ष्योपहारैः
श्वन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

नो शक्यं स्मार्तकर्म प्रतिपदगहने प्रत्यवायाकुलाढ्ये
 श्रौते वार्ता कथं मे द्विजकुलविहिते ब्रह्ममार्गानुसारे ।
 तत्त्वेऽज्ञाते विचारे श्रवणमननयोः किं निदिध्यासितव्यं
 क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

ध्यात्वा चित्ते शिवाख्यं प्रचुरतरधनं नैव दत्तं द्विजेभ्यो
 हव्यं ते लक्ष्मसंख्यैहुतवहवदने नार्पितं बीजमन्त्रैः ।
 नो तमं गाङ्गतीरे ब्रतजपनियमै रुद्रजायं न जपं
 क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

नमो निःसंगशुद्धिभिरुणविरहितो ध्वस्तमोहान्धकारो
 नासाग्रन्यस्तदृष्टिर्विदितभवगुणो नैव दृष्टः कदाचित् ।
 उन्मन्यावस्थया त्वां विगतगतिमतिः शंकरं न स्मरामि
 क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

स्थित्वा स्थाने सरोजे प्रणवमयमरुत्कुम्भते सूक्ष्ममार्गे
 शान्ते स्वान्ते प्रलीने प्रकटितविभवे दिव्यरूपे शिवाख्ये ।
 लिङ्गामे ब्रह्मवाक्ये सकलतनुगतं शंकरं न स्मरामि
 क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

हृदयं वेदान्तवेद्यं हृदयसरसिजे दीपमुद्धत्प्रकाशं
 सत्यं शान्तस्वरूपं सकलमुनिमनः पद्मषण्डैकवेद्यम् ।
 जायत्स्वप्ने सुषुप्तौ त्रिगुणविरहितं शंकरं न स्मरामि
 शन्तव्यो मेऽपराधः शिवं शिवं शिवं भोः श्रीमहादेव शंभो ॥

चन्द्रोद्धासितशेखरे स्मरहरे गङ्गाधरे शंकरे
 सर्वैर्भूषितकण्ठकर्णविवरे नेत्रोत्थवैश्वानरे ।
 दन्तित्वककृतसुन्दराम्बरधरे त्रैलोक्यसारे हरे
 मोक्षार्थं कुरु चित्तं वृत्तिममलामन्वैस्तु किं कर्मभिः ॥

किं यानेन धनेन वाजिकरिभिः प्राप्तेन राज्येन किं
 किं वा पुत्रकलत्रभित्पशुभिर्देहेन गेहेन किम् ।
 आत्मैतत्क्षणभङ्गुरं सपदि रे त्याज्यं मनो दूरतः
 स्वात्मार्थं गुरुवाक्यतो भज भज श्रीपार्वतीविङ्गभम् ॥ १३

पौरोहित्यं रजनिचरितं ग्रामणीत्वं नियोगो
 माठापत्यं द्यनुतवचनं साक्षिवादः पराम्रम् ।
 ब्रह्मद्वेषः स्वल्जनरतिः प्राणिनां निर्दयत्वं
 मा भूदेवं मम पशुपते जन्मजन्मान्तरेषु ॥ १४ ॥

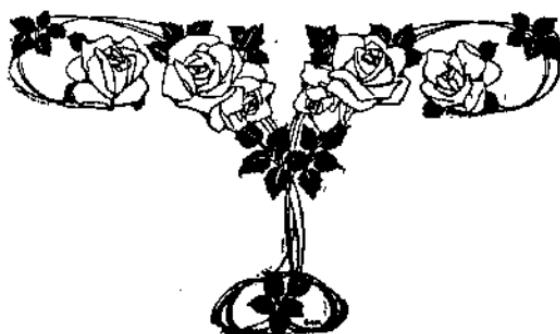
आयुर्नेत्रयति पश्यतां प्रतिदिनं याति क्षयं यौवनं
 प्रत्यायान्ति गताः पुनर्न दिवसाः कालो जगद्धक्षकः ।
 लक्ष्मीस्तोयतरङ्गभङ्गचपला विद्युच्चलं जीवितं
 तस्मान्मां शरणागतं करुणया त्वं रक्ष रक्षाद्युना ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य

श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य

श्रीयच्छंकरभगवतः कृतौ

शिवापराधक्षमापणस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ सुवर्णमालास्तुतिः ॥

अथ कथमपि मद्रसनां त्वद्गुण-
लेशैर्विशोधयामि विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १ ॥

आखण्डलभद्रस्पष्टनपण्डित
तण्डुप्रिय चण्डीश विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २ ॥

इभचर्मास्वर शम्बररिपुवपु-
रपहरणोज्ज्वलनयन विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३ ॥

ईश गिरीश नरेश परेश म-
 हेश विलेशयभूषण भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४ ॥

उमया दिव्यसुमङ्गलविग्रह-
 यालिङ्गितवामाङ्ग विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ५ ॥

ऊरीकुरु मामङ्गमनाथं
 दूरीकुरु मे दुरितं भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ६ ॥

ऋषिवरमानसहंस चराचर-
 जननस्थितिलयकारण भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ७ ॥

ऋक्षाधीशकिरीट महोक्षा-
 रुढ़ विघृतहद्राक्ष विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ८ ॥

लुवर्णद्वन्द्वमधृन्तसुकुसुममि-
 वाङ्गौ तवार्पयामि विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ९ ॥

ऐकं सदिति श्रुत्या त्वमेव
 सदसीत्युपास्महे मृड भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १० ॥

ऐक्यं निजभक्तेभ्यो वितरसि
 विश्वभरोऽत्र साक्षी भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ११ ॥

ओमिति तव निर्देष्ट्री माया-
स्माकं मृडोपकर्त्री भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १२ ॥

औदास्यं स्फुटयति विषयेषु दि-
गम्बरता च तवैव विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १३ ॥

अन्तःकरणविशुद्धि भक्ति
च त्वयि सर्तीं प्रदेहि विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १४ ॥

अस्तोपाधिसमस्तव्यस्तै
रूपैर्जगन्मयोऽसि विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १५ ॥

करुणावरुणालय मयि दास उ-
 दासस्त्वोचितो न हि भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १६ ॥

खलसहवासं विघटय घटय स-
 तामेव सङ्गमनिशं भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १७ ॥

गरलं जगदुपकृतये गिलितं
 भवता समोऽस्ति कोऽत्र विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १८ ॥

घनसारगौरगात्र प्रचुरज-
 टाजूटबद्धगङ्ग विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ १९ ॥

ज्ञाप्तिः सर्वशरीरेष्वखण्ड-
 ता या विभाति सा त्वं भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २० ॥

चपलं मम हृदयकपिं विषय-
 द्रुचरं हृष्टं वधान विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २१ ॥

छाया स्थाणोरपि तव तापं
 नमतां हरत्यहो शिव भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २२ ॥

जय कैलासनिवास प्रमथग-
 णाधीश भूसुरार्चित भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २३ ॥

झाणुतकझङ्किणुझणुतस्तिटतक-
शब्दैर्नटसि महानट भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २४ ॥

ज्ञानं विक्षेपावृतिरहितं
कुरु मे गुरुस्त्वमेव किमो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २५ ॥

टङ्कारस्तव धनुषो दलयति
हृदयं द्विषामशनिरिव भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २६ ॥

ठाकृतिरिव तथ माया बहिर-
न्तः शून्यरूपिणी खलु भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २७ ॥

द्वन्द्वरमन्बुरुहामपि दलय-
 त्यनधं त्वदद्वियुगालं भो ।
 साम्ब सदाशिवं शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २८ ॥

दक्षसूत्रशल्लुहिणक-
 रोटीसमुल्लसत्कर भो ।
 साम्ब सदाशिवं शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ २९ ॥

णाकारगर्भिणी चेच्छुभदा
 ते शरगतिर्नृणामिह भो
 साम्ब सदाशिवं शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३० ॥

तव मन्वतिसंजपतः सद्य-
 स्तरति नरो हि भवान्धि भो ।
 साम्ब सदाशिवं शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३१ ॥

थूत्कारस्तस्य मुखे भूया-
ते नाम नास्ति यस्य विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३२ ॥

दयनीयश्च दयालुः कोऽस्ति म-
दन्यस्त्वदन्य इह वद भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३३ ॥

धर्मस्थापनदक्ष ऋष्यशु गु-
रो दक्षयज्ञशिक्षक भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३४ ॥

ननु ताडितोऽसि धनुषा लुब्धधि-
या त्वं पुरा नरेण विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३५ ॥

परिमातुं तव मूर्ति नालम-
 जस्तत्परात्परोऽसि विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३६ ॥

फलमिह नृतथा जनुषस्त्वत्पद-
 सेवा सनातनेश विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३७ ॥

बलमारोग्यं चायुस्त्वद्गुण-
 रुचितां चिरं प्रदेहि विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३८ ॥

भगवन्भर्ग भयापह भूतप-
 ते भूतिभूषिताङ्ग विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ३९ ॥

महिमा तव न हि माति श्रुतिषु हि-
मानीधरात्मजाधव भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४० ॥

यमनियमादिभिरङ्गैर्यमिनो
हृदये भजन्ति स त्वं भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४१ ॥

रजावहिरिव शुक्तौ रजतमि-
व त्वयि जगन्ति भान्ति विभो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४२ ॥

लुब्ध्वा भवत्प्रसादाच्चकं
विधुरवति लोकमविलं भो ।
साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४३ ॥

वसुधातद्वरतच्छ्वरथमौ-
 वीश्वर पराकृतासुर भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४४ ॥

शर्व देव सर्वोत्तम सर्वद
 दुर्वृत्तगर्वहरण विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४५ ॥

षड्पुष्टहर्मिषड्पिकारहर
 सन्मुख षण्मुखजनक विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४६ ॥

सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्मो-
 त्येतलक्षणलक्षित भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरण मे तव चरणयुगम् ॥ ४७ ॥

हा हूहू मुख सुरगायक-
 गीतापदानपद्य विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४८ ॥

लादिनं हि प्रयोगस्तदन्त-
 मिह मङ्गलं सदास्तु विभो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ४९ ॥

क्षणमिव दिवसाक्षेष्यति त्वत्पद-
 सेवाक्षणोत्सुकः शिव भो ।
 साम्ब सदाशिव शंभो शंकर
 शरणं मे तव चरणयुगम् ॥ ५० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 सुवर्णमालास्तुतिः संपूर्णा ॥

॥ अर्थः ॥

॥ दशश्लोकीस्तुतिः ॥

— * —

साम्बो नः कुलदैवतं पशुपते साम्ब त्वदीया वयं
साम्बं स्तौभि सुरासुरोरगणाः साम्बेन संतारिताः ।
साम्बायास्तु नमो मया विरचितं साम्बात्परं नो भजे
साम्बस्यानुचरोऽस्म्यहं मम रतिः साम्बे परब्रह्मणि ॥

विष्णवाद्याश्च पुरत्रयं सुरगणा जेतुं न शक्ताः स्वयं
यं शंमुं भगवन्वयं तु पश्वोऽस्माकं त्वमेवेश्वरः ।
स्वस्वस्थाननियोजिताः सुमनसः स्वस्था वभूदुस्तत-
स्तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ २ ॥

क्षोणी यस्य रथो रथाङ्गयुगलं चन्द्रार्कविभूयं
कोदण्डः कनकाचलो हरिरभूद्वाणो विधिः सारथिः ।
तूणीरो जलधिर्हयाः श्रुतिचयो मौर्वी भुजंगाधिप-
स्तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ३ ॥

येनापादितमङ्गजाङ्गभसितं दिव्याङ्गरागैः समं
येन स्वीकृतमब्जसंभवशिरः सौवर्णपात्रैः समम् ।
येनाङ्गीकृतमन्युतस्य नथनं पूजारविन्दैः समं
तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ४ ॥

गोविन्दादधिकं न दैवतमिति प्रोक्षार्थं हस्तावुभा-
बुद्ध्याथ शिवस्य संनिधिगतो व्यासो मुनीनां वरः ।
यस्य स्तम्भितपाणिरानतिकृता नन्दीश्वरेणाभव-
तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ५ ॥

आकाशश्चिकुरायते दशदिशाभोगो दुकूलायते
शीतांशुः प्रसवायते स्थिरतरानन्दः स्वरूपायते ।
वेदान्तो निलयायते सुविनयो यस्य स्वभावायते
तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ६ ॥

विष्णुर्यस्य सहस्रनामनियमादम्भोरुहाण्यर्चय-
ब्रेकोनोपचित्तेषु नेत्रकमलं नैजं पदाब्जद्वये ।
संपूज्यासुरसंहतिं विदलयस्त्वैलोक्यपालोऽभव-
तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ७ ॥

शौरि सत्यगिरं वराहवपुषं पादाम्बुजादर्शने
 चक्रे यो दयया समस्तजगतां नाथं शिरोदर्शने ।
 मिथ्यावाचमपूज्यमेव सततं हंसस्तरूपं विधि
 तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ८ ॥

यस्यासन्धरणजिलामिपवनठयोमार्कचन्द्रादयो
 विख्यातास्तन्त्रोऽष्टधा परिणता नान्यतत्सो वर्तते ।
 ओंकारार्थविवेचनी श्रुतिरियं चाचष्ट तुर्यं शिवं
 तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ ९ ॥

विष्णुब्रह्मसुराधिपत्रभृतयः सर्वेऽपि देवा यदा
 संभूताज्जलधेविषात्परिभवं प्राप्नास्तदा सत्वरम् ।
 तानार्ताङ्गशरणागतानिति सुरान्योऽरक्षदर्ढक्षणा-
 त्तस्मिन्मे हृदयं सुखेन रमतां साम्बे परब्रह्मणि ॥ १० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य

श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य

श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

दशश्लोकीस्तुतिः संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

दक्षिणामूर्ति- वर्णमालास्तोत्रम् ॥

—————*

ॐ मिथेतद्यस्य बुधैर्नाम गृहीतं
यद्वासेदं भाति समस्तं वियदादि ।
यस्याङ्गातः स्वस्वपदस्था विधिमुख्या-
स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १ ॥

न ग्राङ्माणां भक्तिमतां यः पुरुषार्था-
न्दत्वा क्षिप्रं हन्ति च तत्सर्वविपत्तीः ।
पादाम्भोजाधस्तनितापस्मृतिमीशं
तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २ ॥

मोहध्वस्तयै वैणिकवैयासिकिमुख्याः
संविन्मुद्रापुस्तकवीणाक्षगुणान्यम् ।
हस्ताम्भोजैर्बिभ्रतमाराधितवन्त-
स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ३ ॥

भद्रारुदं भद्रदमाराधयितृणां
 भक्तिश्रद्धापूर्वकमीशं प्रणमन्ति ।
 आदित्या यं वाञ्छितसिद्धयै करुणाविंध
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ४ ॥

गर्भान्तःस्थाः प्राणिन गते भवपाश-
 च्छेदे दक्षं निश्चितवन्तः शरणं यम् ।
 आराध्याङ्ग्निप्रस्फुरदम्भोरुहयुगमं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ५ ॥

वक्त्रं धन्याः संसृतिवार्द्धेरतिमात्रा-
 द्वीताः सन्तः पूर्णशशाङ्कद्युति यस्य ।
 सेवन्तेऽध्यासीनमनन्तं वटमूलं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ६ ॥

तेजःस्तोमैरङ्गदसंघटितभास्त्र-
 न्माणिकयोत्थैर्भासितविश्वो रुचिरैर्यः ।
 तेजोमूर्तिं खानिलतेजःप्रसुखाविंध
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ ७ ॥

दध्याज्यादिद्रव्यककर्माण्यस्तिलानि
त्यक्त्वा काङ्गं कर्मफलेष्वत्र करोति ।
यज्ञिज्ञासां रूपफलार्थी ध्वितिदेव-
स्तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ ८ ॥

क्षिप्रं लोके यं भजमानः पूरुषुपुण्यः
प्रध्वस्ताधिः प्रोज्ज्ञितसंसृत्यस्तिलार्तिः
प्रत्यग्भूतं ब्रह्म परं सन्नरमते य-
स्तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ ९ ॥

णानेत्येवं यन्मनुमध्यस्थितवर्णा-
नभक्ताः काले वर्णगृहीत्यै प्रजपन्तः ।
मोदन्ते संप्राप्तसमस्तश्रुतितत्रा-
स्तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ १० ॥

मूर्तिश्लायानिर्जितमन्दाकिनिकुन्द-
प्रालेयाम्भोराशिसुधाभूतिसुरेभा ।
यस्याद्राभा हासविधौ दक्षशिरोधि-
स्तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ ११ ॥

तपस्वर्णच्छायजटाजूटकटाह-
 प्रोद्यद्वीचीवल्लिविराजत्सुरसिन्धुम् ।
 नित्यं सूक्ष्मं नित्यनिरस्ताखिलदोषं
 तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १२ ॥

येन ज्ञातेनैव समस्तं विदितं स्या-
 वस्मादन्यद्वस्तु जगत्या शशशृङ्गम् ।
 यं प्राप्नानां नास्ति परं प्राप्यमनादि
 तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १३ ॥

मत्तो मारो यस्य ललाटाक्षिभवामि-
 भूर्जत्कीलप्रोषितभस्मीकृतदेहः ।
 तद्वस्मासीद्यस्य सुजातः पटवास-
 स्तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १४ ॥

ह्यम्भोराशौ संसृतिरूपे लुठतां त-
 त्पारं गन्तु यत्पदभक्तिर्दृढनौका ।
 सर्वाराध्यं सर्वगमानन्दपयोधि
 तं प्रत्यञ्च दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ १५ ॥

मेधावी स्थादिन्दुवतंसं धृतवीणं
कर्पूराभं पुस्तकहस्तं कमलाक्षम् ।
चित्ते ध्यायन्यस्य वपुद्रव्जनिमिषार्धं
तं प्रत्यज्ञं दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ १६ ॥

धामनां धाम ग्रौदरुचीनां परमं य-
त्सूर्योदीनां यस्य स हेतुर्जगदादेः ।
एतावान्यो यस्य न सर्वेश्वरमीडर्यं
तं प्रत्यज्ञं दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ १७ ॥

प्रत्याहारप्राणनिरोधादिसमर्थे-
र्भक्तैर्दर्दान्तैः संयतचित्तैर्यतमानैः ।
स्वात्मत्वेन ज्ञायत एव त्वरया य-
सं प्रत्यज्ञं दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ १८ ॥

ज्ञांशीभूतान्प्राणिन एतान्फलदाता
चित्तान्तःस्थः प्रेरयति स्वे सकलेऽपि ।
कृत्ये देवः प्राक्तनकर्मानुसरः सं-
स्तं प्रत्यज्ञं दक्षिणवक्रं कलयामि ॥ १९ ॥

प्रज्ञामात्रं प्राप्तिसंविनिजभक्तं
 प्राणाक्षादेः प्रेरयितारं प्रणवार्थम् ।
 प्राहुः प्रज्ञा यं विदितानुश्रवतन्वा-
 सं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २० ॥

ग्रस्याङ्गानादेव नृणां संसृतिबोधो
 यस्य ज्ञानादेव विमोक्षो भवतीति ।
 स्पष्टं ब्रूते वेदशिरो देशिकमायं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २१ ॥

छन्नेऽविद्यारूपपटेतैव च विश्वं
 यत्राध्यस्तं जीवपरेशत्वमपीदम् ।
 भानोर्भानुष्वभ्युवदस्ताखिलभेदं
 तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २२ ॥

स्वापस्वप्नौ जाग्रदवस्थापि न यत्र
 प्राणश्चेतः सर्वं गतो यः सकलात्मा ।
 कूटस्थो यः केवलसचित्सुखरूप-
 स्तं प्रत्यञ्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २३ ॥

हा हेत्येवं विस्मयमीयुमुनिमुख्या
ज्ञाते यस्मिन्स्वात्मतयानात्मविमोहः ।
प्रत्यग्भूते ब्रह्मणि यातः कथमित्थं
तं प्रत्यच्चं दक्षिणवक्त्रं कलयामि ॥ २४ ॥

यैषा रम्यैर्मत्तमयूराभिधवुत्तै-
रादौ कल्पा यन्मनुवर्णेमुनिभङ्गी ।
तामेवैतां दक्षिणवक्त्रः कृपयासा-
वूरीकुर्यादेशिकसप्त्राट् परमात्मा ॥ २५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
श्रीदक्षिणामूर्तिवर्णमालास्तोत्रं
संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीदक्षिणामूर्त्यष्टकम् ॥

विश्वं दर्पणद्रश्यमाननगरीतुल्यं निजान्तर्गतं
पश्यन्नासनि मायथा बहिरिवोद्भूतं यथा निद्रया ।
यः साक्षात्कुरुते श्रवोधसमये स्वासानमेवाद्वयं
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ १ ॥

बीजस्यान्तरिवाङ्कुरो जगदिदं प्राङ्गनिर्विकल्पं पुन-
र्मायाकालिपतदेशकालकलनावैचिन्यचित्रीकृतम् ।
मायावीव विजृम्भयत्थपि महायोगीव यः स्वेच्छया
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ २ ॥

यस्यैव स्फुरणं सदात्मकमसत्कल्पार्थगं भासते
साक्षात्त्वमसीति वेदवच्चसा यो बोधयत्याश्रितान् ।
यत्साक्षात्करणाद्वेष्ट्र पुनरावृत्तिर्भवाम्भोनिधौ
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ३ ॥

नानाच्छिद्रघटोदरस्थितमहादीपप्रभाभास्वरं
ज्ञानं यस्य तु चक्षुरादिकरणद्वारा वहि: स्पन्दते ।
जानामीति तमेव भान्तमनुभाल्येतत्समस्ते जग-
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ४ ॥

देहं प्राणमपीन्द्रियाण्यपि चलां बुद्धिं च शून्यं विदुः
खीवालान्धजडोपमास्त्वहमिति भ्रान्ता भृशं वादिनः ।
मायाशक्तिविलासकलिप्तमहाव्यामोहसंहारिणे
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ५ ॥

राहुप्रस्तदिवाकरेन्दुसदृशो मायासमाच्छादना-
त्सन्मात्रः करणोपसंहरणतो योऽभूत्सुषुप्तः पुमान् ।
प्रागस्वाप्समिति प्रबोधसमये यः प्रत्यभिज्ञायते
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ६ ॥

बाल्यादिष्वपि जाप्रदादिषु तथा सर्वास्ववस्थास्वपि
व्यावृत्तास्वनुवर्तमानमहमियन्तः स्फुरन्तं सदा ।
स्वाल्पानं प्रकटीकरोति भजतां यो मुद्रया भद्रया
तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ७ ॥

विश्वं पश्यति कार्यकारणतया स्वस्वामिसंबन्धतः
 शिष्याभार्यतया तथैव पितृपुत्राद्यात्मना भेदतः ।
 स्वप्ने जाग्रति वा य एष पुरुषो मायापरिभ्रामित-
 स्तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ८ ॥

भूरस्मभास्यनलोऽनिलोऽस्वरमहर्त्यो हिमांशुः पुसा-
 नित्याभाति चराचरात्मकमिदं यस्यैव मूर्त्यष्टकम् ।
 नान्यत्किञ्चन विद्यते विमृशतां यस्मात्परस्माद्विभो-
 स्तस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ ९ ॥

सर्वात्मत्वमिति स्फुटकृतमिदं यस्मादमुष्मिस्तवे
 तेनास्य श्रवणात्तदर्थमननाद्यानाच संकीर्तनात् ।
 सर्वात्मत्वमहाविभूतिसहितं स्यादीश्वरत्वं स्वतः
 सिद्धेत्तपुनरष्टधा परिणतं चैश्वर्यमव्याहृतम् ॥ १० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 श्रीदक्षिणामूर्त्यष्टकम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

श्रीमृत्युंजयमानसिक- पूजास्तोत्रम् ॥

कैलासे कमनीयरत्नखचिते कल्पद्रुमूले स्थितं
कर्पूरसफटिकेन्दुसुन्दरतमुं कायायनीसेवितम् ।
गङ्गातुङ्गतरङ्गरञ्जितजटाभारं कृपासागरं
कण्ठालंकृतशेषभूषणममुं मृत्युंजयं भावये ॥ १ ॥

आगल्य मृत्युंजय चन्द्रमौले
व्याघ्राजिनालंकृत शूलपाणे ।
स्वभक्तसंरक्षणकामधेनो
प्रसीद विश्वेश्वर पार्वतीश ॥ २ ॥

भास्वन्मौक्तिकतोरणे मरकतस्तम्भायुतालंकृते
सौधे धूपसुवासिते मणिमये माणिकयदीपाञ्चिते ।

ब्रह्मेन्द्रामरयोगिपुंगवगणैर्युक्ते च कल्पद्रुमैः
श्रीमृत्युंजय सुस्थिरो भव विभो माणिक्यसिंहासने ॥

मन्दारभलीकरवीरमाधवी-
मुनागनीलोत्पलचम्पकान्वितैः ।
कर्पूरपाटीरसुवासितैर्जलै-
राधत्स्व मृत्युंजय पाद्ममुत्तमम् ॥ ४ ॥

सुगन्धपुष्पप्रकरैः सुवासितै-
विश्वनार्दीशीतिलब्धारिभिः शुभैः ।
त्रिलोकनाथार्तिहरार्थ्यमादरा-
द्वहाण सृत्युंजय सर्ववन्दित ॥ ५ ॥

हिमास्चुवासितैस्तोत्रैः शीतलैरतिपावनैः ।
मृत्युंजय महादेव शुद्धाचमनमाचर ॥ ६ ॥

गुडदधिसहितं मधुप्रकीर्णि
सुघृतसमन्वितधेसुदुरधयुक्तम् ।
शुभकर मधुपर्कमाहर त्वं
त्रिनयन सृत्युहर त्रिलोकवन्द्य ॥ ७ ॥

पञ्चाख्य शान्त पञ्चास्य पञ्चपातकसंहर ।
पञ्चामृतरूपानमिदं कुरु मृत्युंजय प्रभो ॥ ८ ॥

जगत्रयीख्यात समस्ततीर्थ-
समाहृतैः कल्पषहारिभिश्च ।
स्नानं सुतोयैः समुदाचर त्वं
मृत्युंजयानन्तगुणाभिराम ॥ ९ ॥

आनेतिनातिशुभ्रेण कौशेयेनाभरद्वमात् ।
मार्जयामि जटाभारं शिव मृत्युंजय प्रभो ॥ १० ॥

नानाहेमविचित्राणि चीरचीनाभ्वराणि च ।
विविधानि च दिव्यानि मृत्युंजय सुधारय ॥ ११ ॥

विशुद्धमुक्ताफलजालरम्यं
मनोहरं काञ्चनहेमसूत्रम् ।
यज्ञोपवीतं परमं पवित्र-
माधत्स्व मृत्युंजय भक्तिमन्य ॥ १२ ॥

श्रीगन्धं घनसारकुङ्मयुतं कस्तूरिकापूरितं
कालेयेन हिमाम्बुना विरचितं भन्दारसंवासितम् ।

दिव्यं देवमनोहरं मणिमये पात्रे समारोपितं
सर्वाङ्गेषु विलेपयामि सततं मृत्युंजय श्रीविभो ॥

अक्षतैर्धवलैर्दिव्यैः सम्यक्तिलसमन्वितैः ।
मृत्युंजय महादेव पूजयामि वृषभवज ॥ १४ ॥

चन्पकपङ्कजकुरवक-
कुन्दैः करवीरमङ्गिकाकुसुमैः ।
विस्तारय निजमकुटं
मृत्युंजय पुण्डरीकनयनात् ॥ १५ ॥

माणिक्यपादुकाहृन्दे मौनिहृत्पद्ममन्दिरे ।
पादौ सत्पद्मसदृशौ मृत्युंजय निवेशय ॥ १६ ॥

माणिक्यकेयूरकिरीठहरैः
काञ्चिमणिस्थापितकुण्डलैश्च ।
मञ्जीरमुख्याभरणैर्मनोङ्गै-
रङ्गानि मृत्युंजय भूषयामि ॥ १७ ॥

गजवदनस्कन्दधृते-
नातिस्वच्छेन चामरयुगेन ।

गलदूलकाननपञ्चं
मृत्युंजय भावयामि हृत्पद्मे ॥ १८ ॥

सुक्तातपत्रं शशिकोटिशुभ्रं
शुभप्रदं काञ्चनदण्डयुक्तम् ।
माणिक्यसंस्थापितहेमकुम्भं
सुरेश मृत्युंजय तेऽर्पयामि ॥ १९ ॥

मणिमुकुरे निष्पटले
त्रिजगद्गाढान्धकारसप्ताश्वे ।
कंदर्पकोटिसद्वद्वं
मृत्युंजय पद्य वदनमात्मीयम् ॥ २० ॥

कर्पूरचूर्णं कपिलाज्यपूतं
दास्यामि कालेयसमन्वितैश्च ।
समुद्घवं पावनगन्धधूपितं
मृत्युंजयाङ्गं परिकल्पयामि ॥ २१ ॥

वर्तिन्नयोपेतमखण्डदीप्त्या
तमोहरं बाह्यमथान्तरं च ।

साज्जं समस्तामरवर्गहृष्टं
सुरेश मृत्युंजय वंशदीपम् ॥ २२ ॥

राजान्नं मधुरान्वितं च सृदुलं माणिक्यपात्रे स्थितं
हिङ्गूजीरकसन्मरीचिमिलितैः शाकैरनेकैः शुभैः ।
शाकं सम्यग्पूपसूपसहितं सद्योघृतेनाप्लुतं
श्रीमृत्युंजय पार्वतीग्रिय विभो सापोशनं भुज्यताम् ॥

कूशमाण्डवार्ताकपटोलिकानां
फलानि रम्याणि च कारबल्लया ।
सुपाकशुक्कानि ससौरभाणि
श्रीकण्ठ मृत्युंजय भक्षयेश ॥ २४ ॥

शीतलं मधुरं स्वच्छं पावनं वासितं लघु ।
मध्ये स्वीकुरु पानीयं शिव मृत्युंजय प्रभो ॥ २५ ॥

शर्करामिलितं स्निग्धं दुर्घान्नं गोघृतान्वितम् ।
कदलीफलसंमिश्रं भुज्यतां मृत्युसंहर ॥ २६ ॥

केवलमतिमाधुर्ये
दुर्घैः स्निग्धैश्च शर्करामिलितैः ।

श्रीमृत्युंजयमानसिकपूजास्तोत्रम् । ११४

एलामरीचिमिलितं
मृत्युंजय देव भुद्धक्षव परमान्नम् ॥ २७ ॥

रम्भाचूतकपित्थकण्टकफलैद्राक्षारसस्वादुम-
त्वर्जूरैर्मधुरेशुखण्डशकलैः सन्नारिकेलाम्बुभिः ।
कर्पूरेण सुवासितैर्गुडजलैर्मधुर्युक्तैर्विभो
श्रीमृत्युंजय पूरय त्रिभुवनाधारं विशालोदरम् ॥

मनोङ्गरम्भावनखण्डखण्डिता-
न्हचिप्रदान्सर्षपजीरकांश्च ।
ससौरभान्सैन्धवसेवितांश्च   *
गृहाण मृत्युंजय लोकवन्द्य ॥ २९ ॥

हिङ्गूजीरकसहितं
विमलामलकं कपित्थमातिमधुरम् ।
विसखण्डङ्गलवणयुता-
न्मृत्युंजय तेऽर्पयामि जगदीश ॥ ३० ॥

एलाशुण्ठीसहीतं
दध्यन्तं चारुहेमपात्रस्थम् ।

११२ श्रीमृत्युंजयमानसिकपूजास्तोत्रम् ।

अमृतप्रतिनिधिमाहर्य
मृत्युंजय भुज्यतां त्रिलोकेश ॥ ३१ ॥

जम्बीरनीराञ्जितशुद्धवेरं
मनोहरानम्लशलादुखण्डान् ।
मृदूपदंशान्सहसोपभुङ्क्षव
मृत्युंजय श्रीकरुणासमुद्र ॥ ३२ ॥

नागररामठयुक्तं
सुललितजम्बीरनीरसंपूर्णम् ।
मथितं सैन्धवमृहितं
पित्र हर मृत्युंजय क्रतुध्वंसिन् ॥ ३३ ॥

मन्दारहेमाम्बुजगन्धयुक्तै-
र्मन्दाकिनीनिर्मलपुण्यतोयैः ।
गृहाण मृत्युंजय पूर्णकाम
श्रीमत्परापोशनमध्रकेश ॥ ३४ ॥

गगनधुनीविमलजलै-
मृत्युंजय पद्मरागपात्रगतैः ।

मृगमदचन्दनपूर्ण

ग्रक्षालय चारु हस्तपदयुग्मम् ॥ ३५ ॥

पुंजागमलिकाकुन्दवासितैर्जाह्वीजलैः ।

मृत्युंजय महादेव पुनराचमनं कुरु ॥ ३६ ॥

मौक्तिकचूर्णसमंते-

मृगमदघनसारवासितैः पूर्णैः ।

पर्णैः स्वर्णसमानै-

मृत्युंजय लेऽर्पयामि ताम्बूलम् ॥ ३७ ॥

नीराजनं निर्मलदीपिमाद्द्वि-

दीपाङ्कुरैरुज्ज्वलमुच्छ्रुतैश्च ।

घण्टानिनादेन समर्पयामि

मृत्युंजयाय त्रिपुरान्तकाय ॥ ३८ ॥

विरिच्छिमुख्यामरबृन्दवनिदते

सरोजमस्याङ्कितचक्रचिह्निते ।

ददामि मृत्युंजय पादपङ्कजे

फणीन्द्रभूषे पुनरर्पयीश्वर ॥ ३९ ॥

पुञ्जागनीलोत्पलकुन्दजाजी-
 मन्दारमणीकरवीरपङ्कजैः ।
 पुष्पाञ्जालि वित्वदलैस्तुलस्या
 मृत्युंजयाद्वौ विनिवेशयामि ॥ ४० ॥

पदे पदे सर्वतमोनिकृन्तनं
 पदे पदे सर्वशुभप्रदायकम् ।
 प्रदक्षिणं भक्षितयुतेन चेतसा
 करोमि मृत्युंजय रक्ष रक्ष माम् ॥ ४१ ॥

नमो यौरीशाय स्फटिकघबलाङ्गाय च नमो
 नमो लोकेशाय स्तुतविद्युधलोकाय च नमः ।
 नमः श्रीकण्ठाय श्वपितपुरदैत्याय च नमो
 नमः फालाक्षाय स्मरमदविनाशाय च नमः ॥ ४२ ॥

संसारे जनितापरोगसहिते तापत्रयाकन्दिते
 नित्यं पुत्रकलत्रवित्तविलसत्पाशैर्निवद्धं दद्यम् ।
 गर्वान्धं बहुपापवर्गसहितं कारुण्यदृष्ट्या विभो
 श्रीमृत्युंजय पार्वतीप्रिय सदा भां पाहि सर्वेश्वर ॥

सौधे रक्षमये नवोत्पलदलाकीर्णे च तत्पान्तरे
 कौशियेन मनोहरेण ध्वलेनाञ्छादिते सर्वशः ।
 कर्पूराञ्चितदीपदीप्तिमिलिते रम्योपधानद्वये
 पार्वत्याः करपद्मलालितपदं सृत्युंजयं भावये ॥४४॥.

चतुश्चत्वारिंशद्विलसदुपचारैरभिस्ते-
 र्भनःपद्मे भक्त्या बहिरपि च पूजां शुभकरीम् ।
 करोति प्रत्यूषे निशि दिवसमध्येऽपि च पुमा-
 न्प्रयाति श्रीमृत्युंजयपदमनेकाद्युतपदम् ॥ ४५ ॥

प्रातर्लिङ्गमुमापतेरहरहः संदर्शनात्स्वर्गदं
 मध्याह्ने हयमेघतुल्यफलदं सायंतने मोक्षदम् ।
 भानोरस्तमये प्रदोषसमये पञ्चाक्षराराधनं
 तत्कालत्रयतुल्यमिष्टफलदं सद्योऽनवद्यं दृढम् ॥४६॥

इति श्रीगत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमन्तकरभगवतः कृतौ
 श्रीमृत्युंजयमानसिकपूजास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवनामावल्यष्टकम् ॥

हे चन्द्रचूड मदनान्तक शूलपाणे
स्थाणो गिरीश गिरिजेश महेश शंभो ।
भूतेश भीतभयसूदन मामनाथ
संसारदुःखगहनाजगदीश रक्ष ॥ १ ॥

हे पर्वतीहृदयवह्नभ चन्द्रमौले
भूताधिप प्रमथनाथ गिरीशचाप ।
हे बामदेव भव रुद्र पिनाकपाणे
संसारदुःखगहनाजगदीश रक्ष ॥ २ ॥

हे नीलकण्ठ वृषभध्वज पञ्चवक्त्र
लोकेश शेषवल्य प्रमथेश शर्व ।
हे धूर्जटे पशुपते गिरिजापते मां
संसारदुःखगहनाजगदीश रक्ष ॥ ३ ॥

हे विश्वनाथ शिव शंकर देवदेव ।
 गङ्गाधर प्रमथनायक नन्दिकेश ।
 ब्राह्मेश्वरान्धकरिपो हर लोकनाथ ।
 संसारदुखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ ४ ॥

वाराणसीपुरपते मणिकर्णिकेश
 वीरेश दक्षमखकाल विभो गणेश ।
 सर्वज्ञ सर्वहृदयैकनिवास नाथ ।
 संसारदुखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ ५ ॥

श्रीमन्महेश्वर कृपामय हे दयालो ।
 हे व्योमकेश शितिकण्ठ गणाधिनाथ ।
 भस्माङ्गराग नृकपालकलापमाल ।
 संसारदुखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ ६ ॥

कैलासशैलविनिवास वृषाकपे हे ।
 मृत्युंजय विनयन विजगनिवास ।
 नारायणप्रिय मदापह शक्तिनाथ ।
 संसारदुखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ ७ ॥

विश्वेश विश्वभवनाशक विश्वरूप
 विश्वात्मक त्रिमुखनैकगुणाधिकेश ।
 हे विश्वनाथ करुणामय दीनबन्धो
 संसारदुःखगहनाजगदीश रक्ष ॥ ८ ॥

गौरीविलासभवनाय महेश्वराय
 पञ्चाननाय शरणागतकल्पकाय ।
 शर्वाय सर्वजगतामधिपाय तस्मै
 दारिद्र्यहुःखदहनाय नमः शिवाय ॥ ९ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकान्चार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 शिवनामावल्यष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवपञ्चाक्षरस्तोत्रम् ॥

नागेन्द्रहाराय विलोचनाय
भस्माङ्गरागाय महेश्वराय ।
नियाय शुद्धाय दिगम्बराय
तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥ १ ॥

मन्दाकिनीसलिलचन्दनचर्चिताय
नन्दीश्वरप्रमथनाथमहेश्वराय ।
मन्दारमुख्यबहुपुष्पसुपूजिताय
तस्मै मकारमहिताय नमः शिवाय ॥ २ ॥

शिवाय गौरीवदनाब्जबृन्द-
सूर्याय दक्षाध्वरनाशकाय ।
श्रीनीलकण्ठाय वृषध्वजाय
तस्मै शिकाराय नमः शिवाय ॥ ३ ॥

वसिष्ठकुम्भोद्भवगौतमार्य-
 मुनीन्द्रदेवार्चितशेखराय ।
 चन्द्रार्कवैश्रानरलोचनाय
 तस्मै वकाराय नमः शिवाय ॥ ४ ॥

यक्षस्वरूपाय जटाधराय
 पिनाकहस्ताय सनातनाय ।
 दिव्याय देवाय दिग्म्बराय
 तस्मै यकाराय नमः शिवाय ॥ ५ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिर्षस्य
 श्रीमच्छिंकरभेगवतः कृतौ
 शिवपञ्चाक्षरस्तोत्रे संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

३५

॥ उमामहेश्वरस्तोत्रम् ॥

नमः शिवाभ्यां नवयौवनाभ्यां
परस्पराश्चिष्ठवपुर्धराभ्यां ।
नगेन्द्रकन्यावृष्टकेतनाभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ १ ॥

नमः शिवाभ्यां सरसोत्सवाभ्यां
समस्कृताभीष्ठवरप्रदाभ्याम् ।
नारायणनार्चितपादुकाभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ २ ॥

नमः शिवाभ्यां वृषवाहनाभ्यां
विरिच्चिविष्णवन्द्रसुपूजिताभ्याम् ।
विभूतिपाटीरविलेपनाभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ३ ॥

नमः शिवाभ्यां जगदीश्वराभ्यां
 जगत्पतिभ्यां जयविग्रहाभ्याम्
 जम्भारिमुख्यैरभिवन्दिताभ्यां
 नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ४ ॥

नमः शिवाभ्यां परमौषधाभ्यां
 पञ्चाक्षरीपञ्चरजिताभ्याम् ।
 प्रपञ्चसृष्टिस्थितिसंहृताभ्यां
 नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ५ ॥

नमः शिवाभ्यामतिसुन्दराभ्या-
 भत्यन्तमासक्तहृदम्बुजाभ्याम् ।
 अशेषलोकैकहितंकराभ्यां
 नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ६ ॥

नमः शिवाभ्यां कलिनाशनाभ्यां
 कङ्कालकल्पाणवपुर्धराभ्याम् ।
 कैलासशौलस्थितदेवताभ्यां
 नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ७ ॥

नमः शिवाभ्यामशुभापहाभ्या-
मशेषलोकैकविशेषिताभ्याम् ।
अकुण्ठिताभ्यां स्मृतिसंभूताभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ८ ॥

नमः शिवाभ्यां रथवाहनाभ्यां
रवीन्द्रुवैश्वानरलोचनाभ्याम् ।
राकाशशाङ्काभसुखाभ्युजाभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ९ ॥

नमः शिवाभ्यां जटिलंधराभ्यां
जराभृतिभ्यां च विवर्जिताभ्याम् ।
जनादेनालजोद्भवपूजिताभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ १० ॥

नमः शिवाभ्यां विषमेश्वराभ्यां
विल्वच्छदाभद्विकदामभृद्व्याम् ।
शोभावतीश्वान्तवतीश्वराभ्यां
नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ ११ ॥

नमः शिवाभ्यां पशुपालकाभ्यां
 जगन्नार्थीरक्षणबद्धहृदयाम् ।
 समस्तदेवासुरपूजिताभ्यां
 नमो नमः शंकरपार्वतीभ्याम् ॥ १२ ॥

स्तोत्रं त्रिसंध्यं शिवपार्वतीभ्यां
 भक्त्या पठेहादशकं नरो यः ।
 स सर्वसौभाग्यफलानि भुञ्जे
 शतायुरन्ते शिवलोकमेति ॥ १३ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कुतौ
 उमामहेश्वरस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ सौन्दर्यलहरी ॥

शिवः शक्तया युक्तो यदि भवति शक्तः प्रभवितुं
न चेदेवं देवो न खलु कुशलः स्पन्दितुमपि ।
अतस्त्वामाराध्यां हरिहरचिरच्चादिभिरपि
प्रणन्तुं स्तोतुं वा कथमकृतपुण्यः प्रभवति ॥ १ ॥

तनीयांसं पांसुं तब चरणपङ्क्लेरुहभवं
विरिज्जिः संचिन्वन्विरचयति लोकानविकलम् ।
व्रह्येनं शौरिः कथमपि सहस्रेण शिरसां
हरः संक्षुद्यैनं भजति भसितोदूलनविधिम् ॥ २ ॥

अविद्यानामन्तस्त्विरभिहरद्वीपनगरी
जडानां चैतन्यस्तब्कमकरन्दसुतिङ्गरी ।
दरिद्राणां चिन्तामणिगुणनिका जन्मजलधौ
निमग्नानां दंष्ट्रा मुररिपुवराहश्च भवति ॥ ३ ॥

त्वदन्यः पाणिभ्यामभयवरदो दैवतगण-
 स्त्वमेका नैवासि प्रकटितवराभीत्यभिनया ।
 भयाश्चातुं दातुं फलमपि च वाच्छासमधिकं
 शरण्ये लोकानां तव हि चरणावेष निपुणौ ॥ ४ ॥

हरिस्त्वामाराध्य प्रणतजनसौभाग्यजननीं
 पुरा नारी भूत्वा पुररिपुमपि क्षोभमनयत ।
 स्तरोऽपि त्वां नत्वा रत्ननयनलेहोन वपुषा
 मुनीनामव्यन्तः प्रभवति हि मोहाय महताम् ॥ ५ ॥

धनुः पौष्ट्रं मौर्वीं मधुकरमयीं पञ्च विशिखा
 वसन्तः सामन्तो मलयमहदायोधनरथः ।
 तथाप्येकः सर्वं हिमगिरिसुते कामपि कृपा-
 मपाङ्गात्ते लब्ध्वा जगदिदमनङ्गो विजयते ॥ ६ ॥

कण्ठकाञ्चीदामा करिकलभक्तुम्भस्तननता
 परिक्षीणा मध्ये परिणतशरचन्द्रवदना ।
 धनुर्बीणान्पाशं सृणिमपि दधाना करतलैः
 पुरस्तादस्तां नः पुरमथितुराहोपुरुषिका ॥ ७ ॥

सुधासिन्धोमध्ये सुरविटपिवाटीपरिवृते
मणिद्रीपे नीपोपवनवति चिन्तामणिगृहे ।
शिवाकारे मञ्जे परमशिवपर्यङ्कनिलयां
भजन्ति त्वां धन्याः कतिचन चिदानन्दलहरीम् ॥ ८ ॥

महीं मूलाधारे कमपि मणिपूरे हुतवहं
स्थितं स्वाधिष्ठाने हृदि मरुतमाकाशमुपरि ।
मनोऽपि भ्रूमध्ये सकलमपि भित्त्वा कुलपथं
सहस्रारे पद्मे सह रहसि पत्या विहरसे ॥ ९ ॥

सुधाधारासारैश्चरणयुगलान्तविंगलितैः
प्रपञ्चं सिञ्चन्ति पुनरपि रसाम्रायमहसः ।
अवाय स्वां भूमि भुजगनिभमध्युष्टवलयं
स्वमात्मानं कृत्वा स्वपिषि कुलकुण्डे कुहरिणि ॥ १० ॥

चतुर्भिः श्रीकण्ठैः शिवयुवतिभिः पञ्चभिरपि
प्रभिन्नाभिः शंभोर्नेवभिरपि मूलप्रकृतिभिः ।
चतुश्चत्वारिंशद्वसुदलकलाशत्रिवलय-
त्रिरेखाभिः सार्धं तव शरणकोणाः परिणताः ॥ ११ ॥

त्वदीयं सौन्दर्यं तु हिनगिरिकन्थे तु लयितुं
 कवीन्द्राः कल्पन्ते कथमपि विरिच्चिप्रभृतयः ।
 यदालोकैत्सुक्याद्मरल्लजा यान्ति मनसा
 तपोभिर्द्विष्ट्रापामपि गिरिशासायुज्यपदवीम् ॥ १२ ॥

नरं वर्षीयांसं नयनविरसं नर्मसु जडं
 तत्रापाङ्गालोके पतितमनुधावन्ति शतशः ।
 गलद्वेणीबन्धाः कुचकलशविस्तसिचया
 हठाच्छुट्टकाच्छ्वयो विगलितदुक्खला युवतयः ॥ १३ ॥

श्रितौ षट्पञ्चाशहिसमधिकपञ्चाशदुदके
 हुताशे द्वाषष्टिश्रहुरधिकपञ्चाशदमिले ।
 दिवि द्विषष्टिशन्मनसि च चतुषष्टिरिति ये
 मयूखास्तेषामप्युपरि तत्र पादाम्बुजयुगम् ॥ १४ ॥

शरज्जयोत्साशुद्धां शशियुतजटाजूटमकुटां
 वरत्रासत्राणस्फटिकघटिकापुस्तककराम् ।
 सकृन्त त्वा नत्वा कथमिव सतां संनिदधते
 मधुक्षीरद्राक्षामधुरिमधुरीणाः फणितयः ॥ १५ ॥

कवीन्द्राणां चेतः कमलवनबालातपहचिं
भजन्ते ये सन्तः कतिचिदरुणामेव भवतीम् ।
विरिचिं प्रेयस्यास्तरुणतरशङ्कारलहरी-
गभीराभिर्वापिभिर्विदधति सतां रञ्जनममी ॥ १६ ॥

सवित्रीभिर्वाचां शशिमणिशिला भङ्गहचिभि-
र्वशिन्याद्याभिस्त्वां सह जननि संचिन्तयति यः ।
स कर्ता काव्यानां भवति महतां भङ्गहचिभि-
र्वचोभिर्वाग्देवीवदनकमलामोदमधुरैः ॥ १७ ॥

तनुच्छायाभिस्ते तरुणतरणिश्रीसरणिभि-
र्दिंवं सर्वामुर्विमरुणिमनि मग्नां स्मरति यः ।
भवन्त्यस्य त्रस्यद्वन्हरिणशालीननयनाः
सहोर्वद्या वद्याः कति कति न गीर्वाणगणिकाः ॥ १८ ॥

मुखं बिन्दुं कृत्वा कुचयुगमधस्तस्य तदधो
हरार्धं ध्यायेदो हरमहिषि ते भन्मथकलाम् ।
स सद्यः संक्षोभं नयति वनिता इत्यतिलघु
त्रिलोकीमप्याशु भ्रमयति रवीन्दुस्तनयुगाम् ॥ १९ ॥

किरन्तीमङ्गेभ्यः किरणनिकुरुम्बामृतरसं
 हृदि त्वामाधत्ते हिमकरशिलामूर्तिमिथ यः ।
 स सर्पाणां दर्पे शमयति शकुन्ताधिष्ठित इव
 उवरमुष्टान्दष्ट्रया सुखयति सुधाधारसिरया ॥ २० ॥

तटिष्ठेखातन्वीं तपनशशिवैश्वानरमर्यों
 निषष्णां षण्णामप्युपरि कमलानां तव कलाम ।
 महापद्माटव्यां मृदितमलभायेन मनसा
 महान्तः पश्यन्तो दधति परमाहादलहरीम् ॥ २१ ॥

भवानि त्वं दासे मयि वितर हृष्टि सकरुणा-
 मिति स्तोतुं वाऽच्छन्कथयति भवानि त्वमिति यः ।
 तदैव त्वं तम्है दिशसि निजसायुज्यपदर्वीं
 मुकुन्दब्रह्मेन्द्रस्फुटमकुटनीराजितपदाम् ॥ २२ ॥

त्वया हृत्वा वामं वपुरपरित्प्रेन मनसा
 शरीरार्धं शंभोरपरमपि शङ्के हृतमभूत् ।
 यदेतत्त्वदूर्पं सकलभरुणाभं त्रिनयनं
 कुचाभ्यामानम्रं कुटिलशशिचूडालमकुटम् ॥ २३ ॥

जगत्सूते धाता हरिरवति रुद्रः क्षपयते
 तिरस्कुर्वन्नेतत्स्वमपि वपुरीशास्तिरथति ।
 सदापूर्वः सर्वं तदिदमनुगृह्णाति च शिव-
 स्तवाङ्गामालम्ब्य क्षणचलितयोर्भूलतिक्योः ॥ २४ ॥

त्रयाणां देवानां त्रिगुणजनितानां तत्र शिवे
 भवेत्पूजा पूजा तत्र चरणयोर्या विरचिता ।
 तथाहि त्वत्पादोद्घनमणिपीठस्य निकटे
 स्थिता ह्येते शश्वन्मुकुलितकरोत्तंसभकुटा ॥ २५ ॥

विरिञ्चिः पञ्चत्वं ब्रजति हरिराप्नोति विरतिं
 विनाशं कीनाशो भजति धनदो याति निधनम् ।
 वितन्द्री माहेन्द्री विततिरपि संमीलितदशा
 महासंहारेऽस्मिन्वहरति सति त्वत्पतिरसौ ॥ २६ ॥

जपो जल्पः शिल्वं सकलमपि मुद्राविरचना
 गतिः प्रादधिष्ठयक्रमणमशनाद्याहुतिविधिः ।
 प्रणामः संवेशः सुखमखिलमात्मापूर्णदृशा
 सपर्यापर्यायस्तव भवतु यन्मे विलसितम् ॥ २७ ॥

सुधामण्यास्वादा प्रतिभयजरामृत्युहरिणी
 विपद्यन्ते विश्वे विविशतमखाद्या दिविषदः ।
 करालं यत्क्षेत्रं कबलितवतः कालकलना
 न शंभोस्तन्मूलं नव जननि ताटङ्गमहिमा ॥ २८ ॥

किरीटं वैरिञ्चं परिहर पुरः कैटभभिदः
 कठोरे कोटीरे स्वलसि जहि जम्भारिमकुटम् ।
 प्रणम्बेष्वेतेषु प्रसभमुपथातस्य भवनं
 भवस्याभ्युत्थाने तव परिजनोक्तिर्विजयते ॥ २९ ॥

स्वदेहोद्भूताभिर्वृणिभिरणिमादाभिरभितो
 निषेव्ये नित्ये त्वामहमिति सदा भावयति यः ।
 किमाश्र्वं तस्य त्रिनयनसमृद्धिं तृणयतो
 महासंवर्तामिर्विरचयति नीराजनविधिम् ॥ ३० ॥

चतुःषष्ठ्या तन्त्रैः सकलमतिसन्धाय भुवनं
 स्थितस्तत्त्वसिद्धिप्रसवपरतन्त्रैः पशुपतिः ।
 पुनस्त्वश्चिर्बन्धादखिलपुरुषार्थेकघटना-
 भ्वतन्त्रं ते तन्त्रं क्षितितलमवातीतरदिदम् ॥ ३१ ॥

शिवः शक्तिः कामः श्वितिरथं रविः शीतकिरणः
 स्मरो हंसः शक्रस्तदनु च परामारहरयः ।
 अमी हृष्णस्वाभिस्तस्तुभिरवसानेषु घटिता
 भजन्ते वर्णस्ते तव जननि नामावश्वताम् ॥ ३२ ॥

स्मरं योनि लक्ष्मीं त्रितयभिद्मादौ तव मनो-
 निधायैके नित्ये निरवधिमहाभोगरसिकाः ।
 भजन्ति त्वां चिन्तामणिगुणनिबद्धाक्षवलयाः
 शिवामौ जुह्नतः सुरभिद्वतधाराहुतिशतैः ॥ ३३ ॥

शरीरं त्वं शंभोः शशिमिहिरवक्षोरुद्युगं
 तवात्मानं भन्ये भगवति नवात्मानमनधम् ।
 अतः शेषः शेषीत्यसुभयसाधारणतया
 स्थितः संबन्धो वां समरसपरानन्दपरयोः ॥ ३४ ॥

मनस्त्वं व्योम त्वं मरुदसि मरुत्सारथिरसि
 त्वमापस्त्वं भूमिस्त्वयि परिणतायां न हि परम् ।
 त्वमेव स्वात्मानं परिणमयितुं विश्ववपुषा
 चिदानन्दाकारं शिवयुवति भावेन विभृषे ॥ ३५ ॥

तवाज्ञाचक्षस्थं तपनशशिकोटियुतिधरं
 परं शंभुं वन्दे परिभिलितपार्श्वं परचिता ।
 यमाराध्यन्मक्त्या रविशशिशुचीनामविषये
 निरालोकेऽलोके निवसति हि भालोकभुवने ॥ ३६ ॥

विशुद्धौ ते शुद्धस्फटिकविशदं व्योमजनकं
 शिवं सेवे देवीमपि शिवसमानव्यवसिताम् ।
 यथोः कान्त्या यान्त्याः शशिकिरणसारुप्यसरणे-
 विधूतान्तर्धर्वान्ता विलसति चकोरीव जगती ॥ ३७ ॥

समुन्मीलत्संवित्कमलमकरन्दैकरसिकं
 भजे हंसद्वन्द्वं किमपि महतां मानसचरम् ।
 यदालापादश्चादशगुणितविद्यापरिणति-
 यदादत्ते दोषाद्गुणमखिलमद्वयः पय इव ॥ ३८ ॥

तव स्वाधिष्ठाने हुतवह्मधिष्ठाय निरतं
 तमीडे संबर्ते जननि महतीं तां च समयाम् ।
 यदालोके लोकान्दहति महति कोधकलिते
 द्याद्र्वा या दृष्टिः शिशिरमुपचारं रचयति ॥ ३९ ॥

तटित्वन्तं शक्त्या तिमिरपरिपन्थिस्फुरणया
स्फुरन्नानारलाभरणपरिणद्वन्द्वधनुषम् ।
तव इयामं मेघं कमणि मणिपूरैकशरणं
निषेवे वर्षन्तं हरभिहरतम् त्रिभुवनम् ॥ ४० ॥

तवाधारे मूले सह समयया लास्यपरया
नवात्मानं मन्ये नवरसमहाताण्डवनटम् ।
उभाभ्यामेताभ्यासुद्यविधिमुद्दिश्य दयया
सनाथाभ्यां जडे जनकजननीमज्जगदिदम् ॥ ४१ ॥

गतैर्माणिक्यत्वं गगनमणिभिः सान्द्रधटितं
किरीटं ते हैमं हिमगिरिसुते कीर्तयति यः ।
स नीडेयच्छायाच्छुरणशबलं चन्द्रशकलं
धनुः शौनासीरं किमिति न निवन्नाति धिषणाम् ॥ ४२ ॥

धुनोतु ध्वान्तं नस्तुलितदलितेन्दीवरवनं
घनस्त्रिगधश्वक्षणं चिकुरनिकुरुम्बं तव शिवे ।
यदीयं सौरभ्यं सहजमुपलब्धुं सुमनसो
वसन्त्यस्मिन्मन्ये वलमथनवाटीविटपिनाम् ॥ ४३ ॥

तनोतु क्षेमं नस्तव वदनसौन्दर्यलहरी-
 परीवाहः स्रोतःसरणिरिव सीमन्तसरणिः ।
 वहन्ती सिन्दूरं प्रबलकवरीभारतिमिर-
 द्विषां बृन्दैवन्दीकृतमिव नवीनार्ककिरणम् ॥ ४४ ॥

अरालैः स्वाभाव्यादलिकलभसश्रीभिरलकैः
 परीतं ते वक्त्रं परिहसति पङ्केरुहरुचिम् ।
 दरस्मेरे यस्मिन्दशनसुचिकिञ्जलकसुचिरे
 सुगन्धौ माद्यन्ति स्मरदहनचक्षुर्मधुलिहः ॥ ४५ ॥

ललाटं लावण्ययुतिविमलमाभाति तव य-
 हृतीयं तन्मन्ये मकुटघटितं चन्द्रशकलम् ।
 विपर्यासन्यासादुभयमपि संभूय च भिथः
 सुधालेपस्यूतिः परिणमति राकाहिमकरः ॥ ४६ ॥

भुवौ भुमे किञ्चिद्गुवनमयभङ्गव्यसनिनि
 त्वदीये नेत्राभ्यां मधुकररुचिभ्यां धृतगुणम् ।
 धनुर्मन्ये सव्येतरकरगृहीतं रतिपत्तेः
 प्रकोष्ठे मुष्टौ च स्थगयति निगृहान्तरभुमे ॥ ४७ ॥

अहः सूते सव्यं तव नयनमकात्मकतया
 त्रियामां वामं ते सृजति रजनीनायकतया ।
 उत्तीया ते हृष्टिदरदलितहेमाम्बुजरुचिः
 समाधते सन्ध्यां दिवसनिशयोरन्तरचरीम् ॥ ४८ ॥

विश्वाला कल्याणी स्फुटरुचिरयोध्या कुवलयैः
 कृपाधाराधारा किमपि मधुराभोगवतिका ।
 अवन्ती हृष्टिस्ते बहुनगरविस्तारविजया
 ध्रुवं तत्त्वामव्यवहरणयोग्या विजयते ॥ ४९ ॥

कवीनां संदर्भस्तवकमकरन्दैकरसिंकं
 कटाक्षव्याक्षेपभ्रमरकलभौ कर्णयुगलम् ।
 अमुच्चन्तौ हृष्टा तव नवरसास्वादतरला-
 वसूयासंसर्गोदलिकन्तयनं किञ्चिदरुणम् ॥ ५० ॥

शिवे शृङ्गाराद्र्द्वा तदितरजने कुत्सनपरा
 सरोषा गङ्गायां पिरिशच्चरिते विस्मयवती ।
 हराहिभ्यो भीता सरसिरहसौभाग्यजननी
 सखीषु स्मेरा ते मयि जननि हृष्टिः सकरुणा ॥ ५१ ॥

गते कर्णाभ्यर्थं गरुत इव पक्षमाणि दधती
 पुरां भेत्तुश्चित्तप्रश्नमरसविद्रावणफले ।
 इमे नेत्रे गोत्राधरपतिकुलोत्तं सकलिके
 तवाकर्णाकृष्टस्मरशरविलासं कलयतः ॥ ५२ ॥

विभक्तत्रैवर्ण्ये द्यतिकरितलीलाज्ञनतया
 विभाति त्वन्नेत्रवितयमिदमशिरानदयिते ।
 पुनः स्त्रुं देवान्दुहिणहरिस्त्रानुपरता-
 नरजः सत्त्वं विभक्तम् इति गुणानां त्रयमिव ॥ ५३ ॥

पवित्रीकर्तुं नः पशुपतिपराधीनहृदये
 द्यामित्रैनेत्रैरहुणधवलश्यामरुचिभिः ।
 नदः शोणो गङ्गा तपनतनयेति ध्रुवमसुं
 त्रयाणां तीर्थानामुपनयसि संभेदमनघम् ॥ ५४ ॥

निमेषोन्मेषाभ्यां प्रलयमुदयं याति जगती
 तवेत्याहुः सन्तो धरणिधरराजन्यतनये ।
 त्वदुन्मेषाज्ञातं जगदिदमशेषं प्रलयतः
 परित्रातुं शङ्के परिहृतनिमेषास्त्रव दृशः ॥ ५५ ॥

तवापर्णे कर्णेजपनयनपैशुन्यचकिता
 निलीयन्ते तोये नियतमनिमेषाः शफरिकाः ।
 इयं च श्रीवृद्धच्छदपुटकवाटं कुवलयं
 जहाति प्रत्यूषे निशि च विघटन्य प्रविशति ॥ ५६ ॥

दृशा द्राधीयस्या दरदलितनीलोत्पलरुचा
 दबीयांसं दीनं रूपय कृपया मामपि शिवे ।
 अनेनार्थं धन्यो भवति न च ते हानिरियता
 वने वा हर्म्ये वा समकरनिपातो हिमकरः ॥ ५७ ॥

अरालं ते पालीयुगलमगराजन्यतनये
 न केषामाधत्ते कुमुमशरकोदण्डकुतुकम् ।
 तिरश्चीनो यत्र श्रवणपथमुलङ्घ्य विलस-
 न्रपाङ्गव्यासङ्गो दिशति शरसंघानधिषणाम् ॥ ५८ ॥

स्फुरद्धण्डाभोगप्रतिफलितताटङ्गयुगलं
 चतुश्चक्रं मन्ये तव सुखमिदं मन्मथरथम् ।
 यमारुहा दुहात्यवनिरथमर्केन्दुचरणं
 महावीरो मारः प्रमथपतये सज्जितवते ॥ ५९ ॥

सरस्वत्याः सूक्तीरमृतलहरीकौशलहरीः
 पिवन्त्याः शर्वाणि श्रवणचुलुकाभ्यामविरलम् ।
 चमत्कारश्चाधाचलितशिरसः कुण्डलगणो
 ज्ञानत्कारैस्तारैः प्रतिबचनमाचष्टु इत्र ते ॥ ६० ॥

असौ नासावंशस्तुहिनगिरिवंशध्वजपटि
 त्वदीयो नेदीयः फलतु फलमसाकमुचितम् ।
 वहत्यन्तर्मुक्ताः शिशिरकरनिश्चासगलितं
 समृद्धथा यत्तासां वहिरपि च मुक्तामणिघरः ॥ ६१ ॥

प्रकृत्या रक्तायास्तव सुदति दन्तच्छदरुचेः
 प्रवक्ष्ये साहृश्यं जनयतु फलं विद्वमलता ।
 न विम्बं तद्विम्बप्रतिफलनरागादरुणितं
 तुलामध्यारोदुं कथमिव विलज्जेत कलया ॥ ६२ ॥

स्मितज्योत्स्नाजालं तव वदनचन्द्रस्य पिवतां
 चकोराणामासीदतिरसतया चञ्चुजडिमा ।
 अतसे शीतांशोरमृतलहरीमास्तरुचयः
 पिवन्ति स्वच्छन्दं निशिनिशि भृशं काञ्जिकधिया ॥

अविश्रान्तं पत्युर्गुणगणकथाम्रेणनजपा
 जपापुष्पच्छाया तव जननि जिह्वा जयति सा ।
 यदग्रासीनाथाः स्फटिकहृषदच्छलविमर्शी
 सरस्वत्या मूर्तिः परिणमति माणिकयवपुषा ॥ ६४ ॥

रणे जित्वा दैत्यानपहतशिरसैः कवचिभि-
 र्निवृत्तैश्चण्डांशात्रिपुरहरनिर्मालयविमुखैः ।
 विशाखेन्द्रोपेन्द्रैः शशिविशदकर्पूरशकला
 विलीयन्ते मातस्तव वदनताम्बूलकबलाः ॥ ६५ ॥

विपञ्चन्या गायन्ती विविघमपदानं पशुपते-
 स्वयारव्ये वक्तुं चलितशिरसा साधुवचने ।
 तदीयैर्माधुर्यैरपलपितसन्त्रीकलरवां
 निजां वीणां वाणी निचुलयति चोलेन निभृतम् ॥६६॥

कराग्रेण स्पृष्टं तुहिनगिरिणा वत्सलतया
 गिरिशेनोदस्तं मुहुरधरपानाकुलतया ।
 करग्राह्यं शंभोर्मुखमुकुरवृन्तं गिरिसुते
 कथंकारं ब्रूमस्तव चुबुकमौपम्यरहितम् ॥ ६७ ॥

भुजाश्लेषान्तित्वं पुरदमयितुः कण्टकवती
 तब ग्रीवा धत्ते मुखकमलनालश्रियमियम् ।
 स्वतः श्रेता कालागुरुबहुलजम्बालमलिना
 मृणालीलालित्वं वहति यदधो हारलतिका ॥ ६८ ॥

गले रेखास्तिसो गतिगमकगीतैकनिषुणे
 विवाहव्यानद्वप्रगुणगुणसंख्याप्रतिसुवः ।
 विराजन्ते नानाविधमधुररागाकरभुवां
 त्रयाणां ग्रामाणां स्थितिनियमसीमान इव ते ॥ ६९ ॥

मृणालीमृद्धीनां तब भुजलतानां चतसृणां
 चतुर्भिः सौन्दर्य सरसिजभवः स्तौति वदनैः ।
 नखेभ्यः संत्रस्यन्प्रथममथनादन्धकरिषो-
 श्रतुर्णा शीषणां सममभयहस्तार्पणधिया ॥ ७० ॥

नखानामुद्योतैर्नवनलिनरागं विहसतां
 कराणां ते कान्ति कथय कथयामः कथमुमे ।
 कथाचिद्वा साम्यं भजतु कलया हन्त कमलं
 यदि क्रीडलक्ष्मीचरणतललाक्षारसचणम् ॥ ७१ ॥

समं देवि स्कन्दद्विपवदनपीतं स्तनयुगं
 तवेदं नः खेदं हरतु सततं प्रस्तुतमुखम् ।
 यदालोक्याशङ्काशुलितहृदयो हासजनकः
 स्वकुम्भौ हेरम्बः परिमृशति हस्तेन झडिति ॥ ७२ ॥

अमू ते वक्षोजावमृतरसमाणिक्यकुतुपौ
 न संदेहस्पन्दो नगपतिपताके मनसि नः ।
 पिबन्तौ तौ यस्मादविदितवधूसङ्गरसिकौ
 कुमारावद्यापि द्विरदवदनक्रौच्चदलनौ ॥ ७३ ॥

वहत्यम्ब स्तम्बेरमदनुजकुम्भप्रकृतिभिः
 समारवधां मुक्तामणिभिरमलां हारलतिकाम ।
 कुचाभोगो विम्बाधररुचिभिरन्तः शब्दितां
 प्रतापव्यामिश्रां पुरदमयितुः कीर्तिमिव ते ॥ ७४ ॥

तव स्तन्यं मन्ये धरणिधरकन्ये हृदयतः
 पथःपारावारः परिवहति सारस्तमिव ।
 दयावत्या दत्तं द्रविडशिशुरास्वाद्य तव य-
 त्कवीनां प्रौढानामजनि कमनीयः कवयिता ॥ ७५ ॥

हरक्रोधज्वालावलिभिरवलीढेन वपुषा
 गभीरे ते नाभीसरसि कृतसङ्गो मनसिजः ।
 समुत्तस्थौ तस्मादचलतनये धूमलतिका
 जनस्तां जानीते तव जननि रोमावलिरिति ॥ ७६ ॥

यदेतत्कालिन्दीतसुतरतरङ्गाकृति शिवे
 कृशे मध्ये किञ्चिज्जननि तव यद्वाति सुधियाम ।
 विमर्दादन्योन्यं कुचकलशयोरन्तरगतं
 तनूभूतं व्योम प्रविशदिव नाभिं कुहरिणीम ॥ ७७ ॥

स्थिरो गङ्गावर्तः स्तनमुकुलरोमावलिलता-
 कलावालं कुण्डं कुसुमशरतेजोहुतभुजः ।
 रतेलीलागारं किमपि तव नाभिर्गिरिसुते
 विलद्वारं सिद्धेगिरिशनयनानां विजयते ॥ ७८ ॥

निसर्गक्षीणस्य स्तनतटभरेण कुमजुषो
 नमन्मूर्तेनारीतिलक शनकैस्त्रुक्षयत इव ।
 चिरं ते मध्यस्थ त्रुटितटिनीतीरतरुणा
 समावस्थास्थेष्ट्रो भवतु कुशलं शैलतनये ॥ ७९ ॥

कुचौ सद्यः स्त्रियस्तटघटितकूर्पासभिदुर्गै
कषन्तौ दोर्मूले कनककलशाभौ कलयता ।
तव त्रातुं भङ्गादलमिति वल्लभं तनुभुवा
त्रिधा नद्वं देवि त्रिवल्लि लवलीवल्लिभिरिव ॥ ८० ॥

गुरुत्वं विस्तारं क्षितिघरपतिः पार्वति निजा-
न्नितम्बादान्निछ्य त्वयि हरणरूपेण निदधे ।
अतस्ते विस्तीर्णो गुरुरयमशेषां वसुमर्तीं
निसम्ब्रान्नभारः स्यगयति लघुत्वं नयति च ॥ ८१ ॥

करीन्द्राणां सुण्डान्कनककदलीकाण्डपटली-
सुभाभ्यामूरुभ्यामुभयमपि निजित्य भवति ।
सुवृत्ताभ्यां पत्युः प्रणतिकठिनाभ्यां गिरिसुते
विधिङ्गे जानुभ्यां विवृथकरिकुम्भद्वयमसि ॥ ८२ ॥

पराजेतुं रुद्रं द्विगुणशरगभौं गिरिसुते
निषङ्गौ जड्हे ते विषमविशिखो बाढमक्तत ।
यदग्रे दृश्यन्ते दुशशरफलाः पादयुगली-
नखाप्रच्छड्डानः सुरमकुटशरणैकनिशिताः ॥ ८३ ॥

श्रुतीनां मूर्धानो दधति तव यौ शोभरतवा
 ममाज्येतौ मातः शिरसि दयया धेहि चरणौ ।
 यथोः पादं पाथः पशुपतिजटाजूटतटिनी
 यथोर्लक्ष्मीरुणहरिचूडामणिस्तचिः ॥ ८४ ॥

नमोवाकं ब्रूमो नयनरमणीयाय पदयो-
 स्तवास्मै द्वन्द्वाय स्फुटरुचिरसालक्तकवते ।
 असूच्यत्यत्यन्तं यदभिहननाय स्फृहयते
 पशूनामीशानः प्रमदवनकङ्गेलितरवे ॥ ८५ ॥

मृषा कृत्वा गोत्रस्खलनमथ वैलक्ष्यनमितं
 ललाटे भर्तीरं चरणकमले ताडयति ते ।
 चिरादन्तःशर्वं दहनकृतमुन्मूलितवता
 तुलाकोटिकाणैः किलिकिलितमीशानरिपुणा ॥ ८६ ॥

हिमानीहन्तव्यं हिमगिरिनिवासैकचतुरौ
 निशायां निद्राणं निशि चरमभागे च विशदौ ।
 वरं लक्ष्मीपात्रं श्रियमतिसृजन्तौ समयिनां
 सरोजं त्रत्पादौ जननि जयतश्चित्तमिह किम् ॥ ८७ ॥

पदं ते कीर्तीनां प्रपदमपदं देवि विपदां
 कथं नीतं सद्ग्निः कठिनकमठीकर्परतुलाम् ।
 कथं वा बाहुभ्यामुपयमनकाले पुरभिदा
 यदादाय न्यस्तं हषदि दयमानेन मनसा ॥ ८८ ॥

नखैर्नाकस्त्रीणां करकमलसंकोचशशिभि-
 स्तरूणां दिव्यानां हस्त इव ते चण्ड चरणौ ।
 फलानि स्वःस्थेभ्यः किसलयकराग्रेण ददतां
 दग्धिरेभ्यो भद्रां श्रियमनिशमहाय ददतौ ॥ ८९ ॥

ददाने दीनेभ्यः श्रियमनिशमाशानुसद्शी-
 ममन्दं सौन्दर्यप्रकरमकरन्दं विकिरति ।
 तवास्मिन्मन्दारस्तबकसुभगे यातु चरणे
 निमज्जन्मज्जीवः करणचरणः षट्करणताम् ॥ ९० ॥

पदन्यासक्रीडापरिचयमिवारब्धुमनसः
 स्वल्पन्तसे खेलं भवनकलहंसा न जहति ।
 अतस्तेषां शिक्षां सुभगमणिमञ्जीररणित-
 च्छलादाचक्षाणं चरणकमलं चारुचरिते ॥ ९१ ॥

गतास्ते मञ्चत्वं दुहिणहरिरुद्रेश्वरभूतः
 शिवः स्वच्छच्छायाघटितकपटप्रच्छदपटः ।
 त्वदीयानां भासां प्रतिफलनरागारुणतया
 शरीरी शृङ्खारो रस इव दृशां दोमिधि कुतुकम् ॥ ९२ ॥

अराला केशेषु प्रकृतिसरला मन्दहसिते
 शिरीषाभा चित्ते दृष्टुपलशोभा कुचतटे ।
 शृशं तन्वी मध्ये पृथुरसिजारोहविषये
 जगच्चातुं शंभोर्जयति करुणा काचिदरुणा ॥ ९३ ॥

कलङ्कः कस्तूरी रजनिकरविम्बं जलमयं
 कलाभिः कर्पूरैर्मरकतकरण्डं निविडितम् ।
 अतस्त्वद्वोगेन प्रतिदिनमिदं रिक्तकुहरं
 विधिर्भूयो भूयो निविडयति नूनं तव कृते ॥ ९४ ॥

पुरारातेरन्तःपुरमसि ततस्त्वचरणयोः
 सपर्यामर्यादा तरलकरणानामसुलभा ।
 तथा ह्येते नीताः शतमखमुखाः सिद्धिमतुलां
 तव द्वारोपान्तस्थितिभिरणिमाद्याभिरमशः ॥ ९५ ॥

कलत्रं वैथात्रं कतिकति भजन्ते न कवयः
 श्रियो देव्याः को वा न भवति पति: कैरपि धनैः ।
 महादेवं हित्वा तव सति सतीनामचरमे
 कुचाभ्यामासङ्गः कुरवकतरोरप्यसुलभः ॥ ९६ ॥

गिरामाहुदेवीं दुहिणगृहिणीमागमविदो
 हरेः पल्लीं पद्मां हरसहचरीमद्रितनयाम् ।
 तुरीया कापि त्वं दुरधिगमनिः सीममहिमा
 महामाया विश्वं भ्रमयसि परब्रह्ममहिषि ॥ ९७ ॥

कदा काले मातः कथय कलितालक्तकरसं
 पिबेयं विद्यार्थी तव चरणनिर्णजनजलम् ।
 प्रकृत्या मूकानामपि च कविताकारणतया
 कदा धत्ते वाणीमुखकमलताम्बूलरसताम् ॥ ९८ ॥

सरस्वत्या लक्ष्म्या विधिहरिसपत्नो विहरते
 रतेः पातिव्रतं शिथिलयति रम्येण वपुषा ।
 चिरं जीवन्नेव क्षमितपशुपाशव्यतिकरः
 परानन्दाभिरुद्यं रसयति रसं त्वद्भूजनवान् ॥ ९९ ॥

प्रदीपज्वालाभिर्दिवसकररनीराजनविधिः
 सुधासूतेश्चन्द्रोपलजल्लवैरर्घ्यरचना ।
 स्वकीयैरस्मोभिः सलिलनिधिसौहित्यकरणं
 त्वदीयाभिर्वागिभस्तव जननि वाचां स्तुतिरियम् ॥१००॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य

श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य

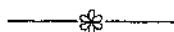
श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ

सौन्दर्यलहरी संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ देवीभुजंगस्तोत्रम् ॥

विरिज्ज्यादिभिः पञ्चभिलोकपालैः
समूढे महानन्दपीठे निषण्णम् ।
धनुर्बाणपाशाङ्कुशप्रोतहस्तं
महस्यैपुरं शंकरादैतमव्यात् ॥ १ ॥

यदन्नादिभिः पञ्चभिः कोशजालैः
शिरःपश्चपुच्छात्मकैरन्तरन्तः ।
निगूढे महायोगपीठे निषण्णं
पुरारेरथान्तःपुरं नौमि नित्यम् ॥ २ ॥

विरिज्ज्वादिस्त्रैः प्रपञ्चे विहृत्य
स्वतन्त्रा यदा स्वात्मविश्रान्तिरेषा ।
तदा मानमातृप्रमेयातिरिक्तं
परानन्दमीडे भवानि त्वदीयम् ॥ ३ ॥

विनोदाय चैतन्यमेकं विभज्य
 द्विधा देवि जीवः शिवश्चेति नामा ।
 शिवस्यापि जीवित्वमापाद्यन्ती
 पुनर्जीवमेनं शिवं वा करोयि ॥ ४ ॥

समाकुञ्ज्य मूलं हृदि न्यस्य वायुं
 मनो भूविलं प्रापयित्वा निवृत्ताः ।
 ततः सच्चिदानन्दरूपे पदे ते
 भवन्त्यस्व जीवाः शिवत्वेन केचित् ॥ ५ ॥

शरीरेऽतिकष्टे रिषौ पुत्रवर्गे
 सदाभीतिमूले कलत्रे धने वा ।
 न कश्चिद्द्विरज्यत्यहो देवि चित्रं
 कथं त्वत्कटाश्चं विना तस्वबोधः ॥ ६ ॥

शरीरे धनेऽपत्यवर्गे कलत्रे
 विरक्तस्य सदेशिकादिष्टबुद्धेः ।
 यदाकस्मिकं ज्योतिरानन्दरूपं
 समाधौ भवेत्तत्त्वमस्यस्व सत्यम् ॥ ७ ॥

मृषान्यो मृषान्यः परो मिश्रमेनं
 परः प्राकृतं चापरो बुद्धिमात्रम् ।
 प्रपञ्चं मिमीते मुनीनां गणोऽयं
 तदेतस्वमेवेति न त्वां जहीमः ॥ ८ ॥

निवृत्तिः प्रतिष्ठा च विद्या च शान्ति-
 स्तथा शान्त्यतीतेति पञ्चीकृताभिः ।
 कलाभिः परे पञ्चविंशतिमिकाभि-
 स्त्वमेकैव सेव्या शिवाभिन्नरूपा ॥ ९ ॥

अगाधेऽत्र संसारपङ्के निमग्नं
 कलत्रादिभारेण खिन्नं नितान्तम् ।
 महामोहपाशौघवद्धं चिरान्मां
 समुद्दर्तुमम्ब त्वमेकैव शक्ता ॥ १० ॥

समारभ्य मूलं गतो ब्रह्मचक्रं
 भवद्विक्षयचक्रेश्वरीधामभाजः ।
 महासिद्धिसंघातकल्पद्रुमाभा-
 त्वाप्याम्ब नादानुपास्ते च योगी ॥ ११ ॥

गणेशैर्ग्रहैरम्ब नक्षत्रपङ्क्षया
 तथा योगिनीराशिपीठैरभिन्नम् ।
 महाकालमात्मानमामृश्य लोकं
 विघ्नसे कृति वा स्थिति वा महेशि ॥ १३ ॥

लसत्तारहाराभतिस्वच्छचेलां
 वहन्तीं करे पुस्तकं चाश्मालाम् ।
 शरचन्द्रकोटिप्रभाभासुरां त्वां
 सकृद्वावयन्भारतीवल्लभः स्यात् ॥ १४ ॥

समुद्यत्सहस्रार्कविस्वाभवक्तां
 स्वभासैव सिन्दूरिताजाण्डकोटिम् ।
 धनुर्वाणपाशाङ्कशान्धारयन्तीं
 स्मरन्तः स्मरं वापि संमोहयेयुः ॥ १४ ॥

मणिस्थूतताटङ्कशोणास्यविस्वां
 हरित्पट्टवस्त्रां त्वगुल्मासिभूषाम् ।
 हृदा भावयस्तप्तहेमप्रभां त्वां
 श्रियो नाशयत्यम्ब चाच्चत्यभावम् ॥ १५ ॥

महामन्त्रराजान्तबीजं पराख्यं
 स्वतो न्यस्तविन्दु स्वयं न्यस्तहार्दम् ।
 भवद्वक्त्रवक्षोजगुह्याभिधानं
 स्वरूपं सकृदावयेत्स त्वमेव ॥ १६ ॥

तथान्ये विकल्पेषु निर्विणणचित्ता-
 स्तदेकं समाधाय विन्दुत्रयं ते ।
 परानन्दसंधानसिन्धौ निमग्नाः
 पुनर्गर्भरन्नं न पश्यन्ति धीराः ॥ १७ ॥

त्वदुन्मेषलीलानुवन्धाधिकारा-
 निविश्चल्यादिकांस्त्वदुणाम्भोधिविन्दून् ।
 भजन्तस्तितीर्षन्ति संसारसिन्धुं
 शिवे तावकनिना सुसंभावनेयम् ॥ १८ ॥

कदा वा भवत्पादपोतेन तूर्णं
 भवाम्भोधिमुक्तीर्थं पूर्णान्तरङ्गः ।
 निमज्जन्तमेनं हुराशाविषावधौ
 समालोक्य लोकं कथं पर्युदास्से ॥ १९ ॥

कदा वा हृषीकाणि साम्यं भजेयुः
 कदा वा न शवुर्त मित्रं भवानि ।
 कदा वा दुराशाविषूचीविलोपः
 कदा वा मनो मे समूलं विनश्येत् ॥ २० ॥

नमोवाकमाशास्महे देवि युष्म-
 त्पदाम्भोजयुग्माय तिग्माय गौरि ।
 विरिज्ज्यादिभास्वत्किरीटप्रतोली-
 प्रदीपायभानप्रभाभास्वराय ॥ २१ ॥

कचे चन्द्ररेखं कुचे तारहारं
 करे स्वादुचापं शरे षट्पदौघम् ।
 स्मरामि स्मरारेरभिप्रायमेकं
 मदाघूणेत्रं मदीयं निधानम् ॥ २२ ॥

शरेष्वेव नासा धनुष्वेव जिह्वा
 जपापाटले लोचने ते स्वरूपे ।
 त्वगेषा भवश्चन्द्रखण्डे श्रवो मे
 गुणे ते मनोवृत्तिरम्ब त्वयि स्यात् ॥ २३ ॥

जगत्कर्मधीरान्वचोदूतकीरान् ।
 कुचन्यस्तहारान्कपासिन्द्युपूरान् ।
 भवाम्भोधिपारान्महापापदूरान् ।
 भजे वेदसाराद्विशवप्रेमदारान् ॥ २४ ॥

सुधासिन्द्युसारे चिदानन्दनीरे
 समुकुलनीपे सुरब्रान्तरीपे ।
 मणिव्यूहसाले स्थिते हैमशाले
 मनोजारिवामे निषण्णं मनो मे ॥ २५ ॥

हगन्ते विलोला सुगन्धीषुमाला
 प्रपञ्चन्द्रजाला विपत्सिन्द्युक्ला ।
 मुनिस्वान्तशाला नमङ्गोकपाला
 हृदि प्रेमलोलामृतस्वादुलीला ॥ २६ ॥

जगज्जालमेतत्त्वयैवाम्ब सृष्टं
 त्वमेवाद्य यासीन्द्रियैरथर्जालम् ।
 त्वमेकैव कर्त्री त्वमेकैव भोक्त्री
 न मे पुण्यपाषे न मे बन्धमोक्षौ ॥ २७ ॥

इति प्रेमभारेण किञ्चिन्मयोर्कं
 न बुध्वैव तत्त्वं मदीर्यं त्वदीर्यम् ।
 विनोदाय बालस्य भौखर्यं हि मात-
 स्तदेतत्प्रलापस्तुतिं मे गृहाण ॥ २८ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकान्वाश्रीस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 देवीभुजंगस्तोत्रम् संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ आनन्दलहरी ॥

भवानि स्तोतुं त्वां प्रभवति चतुर्भिर्न वदनैः
प्रजानामीशानस्तिपुरमथनः पञ्चभिरपि ।
न वल्लभिः सेनानीदृशशतमुख्यैरप्यहिपति-
स्तदान्येषां केषां कथय कथमस्मिन्नवसरः ॥ १ ॥

घृतक्षीरद्राक्षामधुमधुरिमा कैरपि पदै-
विशिष्यानास्थेयो भवति रसनामात्रविषयः ।
तथा ते सौन्दर्यं परमशिवद्वज्ञात्रविषयः
कथंकारं ब्रूमः सकलनिगमागोचरगुणे ॥ २ ॥

मुखे ते ताम्बूलं नयनयुग्मे कज्जलकला
ललाटे काश्मीरं विलसति गले मौक्किकलता ।
स्फुरत्काञ्ची शाटी पृथुकटितटे हाटकमयी
भजामि त्वां गौरीं नगपतिकिशोरीमविरतम् ॥ ३ ॥

विराजन्मन्दारदुमकुसुभारस्तनतटी-
 नदद्वीणानादश्रवणविलसत्कुण्डलगुणा ।
 नताङ्गी मातङ्गी रुचिरगतिभङ्गी भगवती
 सती शंभोरम्भोरहचदुलचक्षुर्विजयते ॥ ४ ॥

नवीनार्कभ्राजन्मणिकनकभूषापरिकरै-
 वृत्ताङ्गी सारङ्गीरुचिरनयनाङ्गीकृतशिवा ।
 तटित्पीता पीताम्बरलितमञ्जीरसुभगा
 ममापर्णा पूर्णा निख्वधिसुखैरस्तु सुमुखी ॥ ५ ॥

हिमाद्रेः संभूता सुललितकरैः पद्मवयुता
 सुपुष्पा मुक्ताभिर्भ्रमरकलिता चालकभरैः ।
 कृतस्थाणुस्थाना कुचफलनता सूक्तिसरसा
 रुजां हश्ची गश्ची विलसति चिदानन्दलतिका ॥ ६ ॥

सपर्णामाकीर्णा कतिपयगुणैः सादरमिह
 श्रयन्त्यन्ये वहीं मम तु मतिरेवं विलसति ।
 अपर्णैका सेव्या जगति सकलैर्यत्परिवृतः
 पुराणोऽपि स्थाणुः फलति किल कैवल्यपदबीम् ॥ ७ ॥

विधात्री धर्मणां त्वमसि सकलान्नायजननी
त्वमर्थानां मूलं धनदनमनीयाद्विकमले ।
त्वमादिः कामानां जननि कृतकन्दपूर्विजये
सतां मुक्तेर्बाजं त्वमसि परमब्रह्ममहिषी ॥ ८ ॥

प्रभूता भक्तिस्ते यदपि न ममालोलमनस-
स्त्वया तु श्रीमत्या सद्यमवलोक्योऽहमधुना ।
पयोदः पानीयं दिशति मधुरं चातकमुखे
भृशं शङ्के कैर्वा विधिभिरनुनीता मम भतिः ॥ ९ ॥

कृपापाङ्गालोकं वितर तरसा साधुचरिते
न ते युक्तोपेक्षा मयि शरणदीक्षामुपगते ।
न चेदिष्ट दद्यादनुपदमहो कल्पलतिका
विशेषः सामान्यैः कथमितरबङ्गपरिकरैः ॥ १० ॥

महान्तं विश्वासं तव चरणपङ्करहयुगे
निधायान्यन्नवाश्रितमिह मया दैवतमुमे ।
तथापि त्वचेतो यदि मयि न जायेत सद्यं
निरालम्बो लम्बोदरजननि कं यामि शरणम् ॥ ११ ॥

अयः स्पर्शे लभ्यं सपदि लभते हेमपदवीं
 यथा रथ्यापाथः शुचि भवति गङ्गौधमिलितम् ।
 तथा तत्तपापैरतिमालिनमन्तर्मम यदि
 त्वयि प्रेमणा सक्तं कथमिव न जायेत विमलम् ॥ १२ ॥

त्वदन्यस्मादिच्छाविषयफललाभे न नियम-
 स्वमङ्गानामिच्छाधिकमपि समर्था वितरणे ।
 इति प्राहुः प्राञ्चाः कमलभवनाद्यास्त्वयि भन-
 स्त्वदासक्तं नक्तंदिवमुचितमीशानि कुरु तत् ॥ १३ ॥

सुरजानारत्नकटिकमयभित्तिप्रतिफल-
 त्वदाकारं च च्छच्छशधरकलासौधशिखरम् ।
 मुकुन्दब्रह्मेन्द्रप्रभृतिपरिवारं विजयते
 तवागारं रम्यं त्रिभुवनमहाराजगृहिणि ॥ १४ ॥

निवासः कैलासे विधिशतमखाद्याः स्तुतिकराः
 कुदुम्बं त्रैलोक्यं कृतकरपुटः सिद्धिनिकरः ।
 महेशः प्राणेशस्तदवनिधराधीशतनवे
 न ते सौभाग्यस्य कचिदपि मनागस्ति तुलना ॥ १५ ॥

वृषो वृद्धो यानं विषमशनमाशा निवसनं
 इमशानं क्रीडाभूर्मुजगनिवहो भूषणविधिः ।
 समग्रा सामग्री जगति विदितैव स्मररिपो-
 यदेतस्यैश्चर्यं तव जननि सौभाग्यमहिमा ॥ १६ ॥

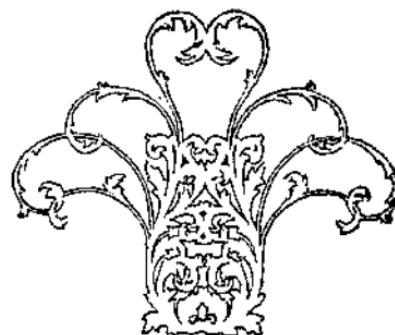
अशेषब्रह्माण्डप्रलयविधिनैसर्गिकमातिः
 इमशानेष्वासीनः कृतभसितलेपः पशुपतिः ।
 दधौ कण्ठे हालाहलमयिलभूगोलकृपया
 भवत्याः संगत्याः फलमिति च कस्याणि कलये ॥ १७ ॥

त्वदीयं सौन्दर्यं निरसिशयमालोक्य परया
 भियैवासीद्वज्ञा जलमयतसुः शैलतनये ।
 तदेतत्खात्स्माद्वदनकमलं वीक्ष्य कृपया
 प्रतिष्ठामातन्वन्निजशिरसि वासेन गिरिशः ॥ १८ ॥

विशालश्रीखण्डद्रवमृगमदाकीर्णघुसृण-
 ग्रसूनव्याभिश्च भगवति तवाभ्यज्ञसलिलम् ।
 समादाय स्थानं चलितपदपांसुन्निजकरैः
 समाधत्ते सुष्टुं विबुधपुरपङ्केरुहदशाम् ॥ १९ ॥

वसन्ते सानन्दे कुसुमितलताभिः परिवृते
 स्फुरन्नानापद्मे सरसि कलहंसालिसुभगे ।
 सखीभिः स्वेलन्तीं मलयपवनान्दोलितजले
 स्मरेद्यस्त्वां तस्य ज्वरजनितपीडापसरति ॥ २० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 आनन्दलहरी संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ त्रिपुरसुन्दरीवेदपादस्तोत्रम् ॥

वेदपादस्तवं वक्ष्ये देव्याः प्रियचिकीर्षया ।
यथामति मर्ति देवस्तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥ १ ॥

अकिञ्चित्करकर्मभ्यः प्रत्याहृत्य कृपावशात् ।
सुत्रद्वाण्यः स्तुतावस्यां तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात् ॥ २ ॥

अकारादिश्चकारान्तवर्णावयवज्ञालिनी ।
वीणापुस्तकहस्ताव्यात्प्रणो देवी सरस्वती ॥ ३ ॥

या वर्णपदवाक्यार्थगद्यपद्यस्वरूपिणी ।
वाचि नर्तयतु क्षिरं मेघां देवी सरस्वती ॥ ४ ॥

उपास्यमाना विप्रेन्द्रैः सन्ध्यासु च तिसूज्वपि ।
सद्यः प्रसीद मे मातः सन्ध्याविद्ये सरस्वती ॥ ५ ॥

मन्दा निन्दालोलुपाहं स्वभावा-
देतस्तोत्रं पूर्यते कि मयेति ।
मा ते भीतिर्हैं मते त्वादशाना-
मेषा नेत्री राधसा सूनृतानाम् ॥ ६ ॥

तरङ्गभ्रुकुटीकोटिभङ्ग्या तर्जयते जराम् ।
सुधामयाय शुध्राय सिन्धूनां पतये नमः ॥ ७ ॥

तस्य मध्ये मणिद्वीपः कल्पकारामभूषितः ।
अस्तु मे ललितावासः स्वस्तिदा अभयंकरः ॥ ८ ॥

कदम्बमञ्जरीनिर्यद्वारुणीपारणोन्मदैः ।
द्विरेकैर्वर्णनीयाय वनानां पतये नमः ॥ ९ ॥

तत्र वप्रावली लीला गगनोळहिंगोपुरम् ।
मातः कौतूहलं दद्यात्सङ्खार्यं नगरं तत्र ॥ १० ॥

मकरन्दझरीमज्जन्मलिन्दकुलसंकुलाम् ।
महापद्माटर्वी वन्दे यशसा संपरीकृताम् ॥ ११ ॥

तत्रैव चिन्तामणिधोरणार्चिभि-
र्विनिर्मितं रोषितरत्नशृङ्गम् ।

भजे भवानीभवनावतंस-
मादियवर्णं तमसः परस्तात् ॥ १२ ॥

मुनिभिः स्वाक्षलाभाय यच्चकं हृदि सेव्यते ।
तत्र पश्यामि बुद्ध्या तदक्षरे परमे व्योमन् ॥ १३ ॥

पञ्चब्रह्मयो मञ्चस्तत्र यो बिन्दुसध्यगः ।
तत्र कामेशि वासोऽयमायुष्मन्तं करोतु माम् ॥ १४ ॥

नानारकगुलुच्छालीकान्तिकिमीलितोदरम् ।
विमृशामि वितानं तेऽतिश्लदण्मतिलोमशाम् ॥ १५ ॥

पर्यङ्गतस्तपोपरि दर्शनीयं
सब्राणन्नापाङ्गुशपाशपराणिम् ।
अशेषभूषारमणीयमीडे
व्रिलोचनं नीलकण्ठं प्रशान्तम् ॥ १६ ॥

जटारुणं चन्द्रकलाललामं
उद्धेललावण्यकलाभिरामम् ।
कामेश्वरं कामशरासनाङ्कं
समस्तसाक्षिं तमसः परस्तात् ॥ १७ ॥

तत्र कामेश्वामाङ्के खेलन्तीमलिकुन्तलाम् ।
सच्चिदानन्दलहरीं महालक्ष्मीमुपास्महे ॥ १८ ॥

चारुगोरोचनापङ्कजम्बालितवनस्तनीम् ।
नमाभि त्वामहं लोकमातरं पद्मालिनीम् ॥ १९ ॥

शिवे नमन्त्रिर्जरकुञ्जरासुर-
प्रतोलिकामौलिमरीचिवीचिभिः ।
इदं तव क्षालनजातसौभगं
चरणं नो लोके सुधितां दधातु ॥ २० ॥

कल्पस्यादौ कारणेशानपि त्री-
न्स्त्रष्टुं देवि त्रीन्गुणानादधानाम् ।
. सेवे नित्यं श्रेयसे भूयसे त्वा-
मजामेकां लोहितशुक्लकृष्णाम् ॥ २१ ॥

केशोद्भूतैरद्भुतमोदपूरै-
राशाबृन्दं सान्द्रमापूरयन्तीम् ।
त्वामानस्य त्वत्प्रसादात्स्वयंभू-
रस्मान्मायी सृजते विश्वमेतत् ॥ २२ ॥

अधीन्मीलद्वौवभोदामदपी
दिव्याकलपैरपयन्तर्णि मयूखान् ।
देवि ध्यात्वा त्वां पुरा कैटभारि-
विश्वं विभर्ति सुवनस्य नाभिः ॥ २३ ॥

कल्हारश्रीमआरीपुञ्जरीति
धिक्कुर्वन्तीमम्ब ते पाटलिष्ठा ।
मूर्ति ध्यात्वा शाश्वतीं भूतिमाय-
श्रिन्द्रो राजा जगतो य ईशे ॥ २४ ॥

देवतान्तरमन्तौधजपश्रीफलभूतया ।
जापकस्तव देव्यन्ते विद्यया विन्दतेऽमृतम् ॥ २५ ॥

पुंस्कोकिलकलकाणकोमलालापशालिनि ।
भद्राणि कुरु मे मातर्दुरितानि परासुव ॥ २६ ॥

अन्तेवासिन्नस्ति चेते मुमुक्षा
वक्ष्ये युक्ति मुक्तसर्वेषणः सन् ।
सन्द्वा: साक्षात्सुन्दरीं ज्ञापिरूपां
श्रद्धाभक्तिध्यानयोगादवेहि ॥ २७ ॥

षोडान्यासादिदेवैश्च सेविता चक्रमध्यगा ।
कामेशमहिषी भूयः षोडशी शर्म यच्छतु ॥ २८ ॥

शान्तो दान्तो देशिकेन्द्रं प्रणम्य
तखादेशात्तारकं भवतत्त्वम् ।
जानीते चेदस्व धन्यः समानं
नातः परं वेदितव्यं हि किंचित् ॥ २९ ॥

त्वमेव कारणं कार्यं क्रिया ज्ञानं त्वमेव च ।
त्वामस्व न विना किंचित्त्वयि सर्वे प्रतिष्ठितम् ॥ ३० ॥

परागभट्टीन्द्रसुते तवाङ्ग्नि-
सरोजयोरस्व दधामि मूर्धा ।
अलंकृतं वेदवधूशिरोमि-
र्यतो जातो भुवनानि विश्वा ॥ ३१ ॥

दुष्टान्दैत्यान्हन्तुकामां महर्षी-
निश्टानन्यान्पातुकामां कराव्यैः ।
अष्टाभिस्त्वां सायुधैर्भासिमानां
दुर्गां देवीऽशरणमहं प्रपद्ये ॥ ३२ ॥

देवि सर्वानवद्याङ्गि त्वामनाहत्य ये क्रियाः ।
कुर्वन्ति निष्फलास्तेषामदुर्धा इत्र धेनवः ॥ ३३ ॥

नाहं मन्ये दैवतं मान्यमन्य-
त्वत्पादाद्वजादस्त्विके कुम्भजाद्याः ।
ये ध्यातारो भक्तिसंशुद्धचित्ताः
परामृतात्परिमुच्यन्ति सर्वे ॥ ३४ ॥

कुर्वाणोऽपि दुरारम्भांस्तव नामानि शांभवि ।
प्रजपत्रेति मायान्तमति मृत्युं तराम्यहम् ॥ ३५ ॥

कल्याणि त्वं कुन्दहासप्रकाशौ-
रन्तर्धर्वान्तं नाशयन्ती क्षणेन ।
हन्तास्माकं ध्यायतां त्वत्पदाद्वज-
मुच्चतिष्ठ महते सौभगाय ॥ ३६ ॥

तितीर्षया भवाम्भोर्येह्यश्रीवादयः पुरा ।
अप्रमत्ता भवत्पूजां सुविद्वाँसो वितेनिरे ॥ ३७ ॥

मद्रश्या ये दुराचारा ये च सन्मार्गगामिनः ।
भवत्याः कृपया सर्वे सुवर्यन्तु यजमानाः ॥ ३८ ॥

श्रीचक्षस्थां शाश्रतैश्चर्यदात्रीं
 पौण्ड्रं चापं पुष्टवाणान्दधानाम् ।
 बन्धूकाभां भावयामि त्रिनेत्रां
 तामग्निवर्णा तपसा ज्वलन्तीम् ॥ ३९ ॥

भवानि तव पादाब्जनिर्णेजनपवित्रताः ।
 भवामयप्रशान्त्यै त्वामपो याच्चामि भेषजम् ॥ ४० ॥

चिदानन्दसुधास्मोधेस्तवानन्दलब्दोऽस्ति यः ।
 कारणेशैष्विभिः साकं तद्विश्वगुपजीवति ॥ ४१ ॥

नो वा यागैर्नैव पूर्तादिकृत्य-
 नों वा जप्त्यैर्नो महाद्विस्तपोभिः ।
 नो वा योगैः क्लेशकृद्धिः सुमेधा
 निचाश्येमां शान्तिमस्यन्तमेति ॥ ४२ ॥

प्रातः पाहि महाविद्ये मध्याहे तु मृडप्रिये ।
 सायं पाहि जगद्वन्द्ये पुनर्नेः पाहि विश्वतः ॥ ४३ ॥

बन्धूकाभैर्भानुभिर्भासयन्ती
 विश्वं शश्वत्तुङ्गपीनस्तनाधीं ।

लावण्याद्येः सुन्दरि त्वं प्रसादा-
दायुः प्रजाः रथिमस्मासु धेहि ॥ ४४ ॥

कर्णीकर्णय मे तत्त्वं या चिच्छक्तिरितीर्थते ।
त्रिवैदामि सुमुक्षूणां सा काष्ठा सा परा गतिः ॥ ४५ ॥

वाग्देवीति त्वां वदन्त्यम्ब केचि-
लक्ष्मीर्गौरीत्येवमन्येऽप्युशन्ति ।
शश्रम्भातः प्रत्यगद्वैतरूपां
शंसन्ति केचिन्निविदो जनाः ॥ ४६ ॥

ललितेति सुधापूरमाधुरीचोरमस्त्विके ।
तत्र नामास्ति यत्तेन जिह्वा मे मधुमत्तमा ॥ ४७ ॥

ये संपत्राः साधनैस्तैश्चतुर्भिः
शुश्रूषाभिर्देशिकं प्रीणयन्ति ।
सम्यग्विद्वाऽशुद्धसस्वान्तराणां
तेषामेवैतां ब्रह्मविद्यां वदेत ॥ ४८ ॥

अभिचारादिभिः कृत्यां यः प्रेरयति मध्युमे ।
तत्र हुंकारसंत्रस्ता प्रत्यक्तारमूच्छतु ॥ ४९ ॥

जगत्पवित्रि मामिकामपाहराशु दुर्जराम् ।
प्रसीद मे दयाधुने प्रशस्तिमस्व नः स्फुर्धि ॥ ५० ॥

कदम्बारुणमस्वाया रूपं चिन्तय चित्त मे ।
मुच्च पापीयसीं निष्ठां मा गृधः कस्य स्विद्धनम् ॥ ५१ ॥

भण्डभण्डनलीलायां रक्तचन्दनपङ्क्लिः ।
अङ्गशस्तव तं हन्याद्यश्र नो द्वेषते जनः ॥ ५२ ॥

रे रे चित्त त्वं वृथा शोकसिन्धौ
मज्जस्यन्तर्वच्छ्युपायं विमुक्तयै ।
देव्याः पादौ पूजयैकाक्षरेण
तत्ते पदं संग्रहेण ब्रवीभ्योम् ॥ ५३ ॥

चञ्चद्रालातपञ्योत्साकलामण्डलशालिने ।
ऐक्षवाय नमो मातर्बाहुभ्यां तव धन्वने ॥ ५४ ॥

तामेवाद्यां ब्रह्मविद्यामुपासे
मूर्तीर्थदैः स्तूयमानां भवानीम् ।
हन्त स्वात्मत्वेन यां मुक्तिकामो
मत्वा धीरो हर्षशोकौ जहाति ॥ ५५ ॥

शरणं करवाण्यम्ब चरणं तव सुन्दरि ।
शपे त्वत्पादुकाभ्यां मे नान्यः पन्था अयनाय ॥ ५६ ॥

रत्नच्छ्रौचामैरदर्पणाद्य-
श्वेकशार्णि सर्वदोपाचरन्त्यः ।
योगिन्योऽन्याः शक्तयश्चाणिमादा
यूयं पातः स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ५७ ॥

दरिद्रं मां विजानीहि सर्वज्ञासि यतः शिवे ।
दूरीकृत्याशु दुरितमथा नो वर्धया रथिम् ॥ ५८ ॥

महेश्वरि महामन्त्रकूटत्रयकलेषरे ।
कादिविद्याक्षरश्रेणिमुशन्तस्त्वा हवामहे ॥ ५९ ॥

मूलाधारादूर्ध्वमन्तश्चरन्तीं
भित्त्वा प्रन्थीन्मूर्ध्नि निर्यत्सुधार्द्राम् ।
पश्यन्तस्त्वां ये च तृप्तिं लभन्ते
तेषां शान्तिः शाश्वती नेतरेषाम् ॥ ६० ॥

महां दुष्टान्ति ये मातस्त्वद्वयानासक्तचेतसे ।
तानम्ब सायकैरेभिरव ब्रह्मद्विषो जहि ॥ ६१ ॥

त्वद्वक्तानामम्ब शान्तैषणानां
 ब्रह्मिष्ठानां दृष्टिपातेन पूतः ।
 पापीयानप्यावृतः स्वर्वधूभिः
 शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके ॥ ६२ ॥

सन्तु विद्या जगत्सिमन्संसारध्रमहेतवः ।
 भजेऽहं त्वां यथा विद्वान्विद्यामृतमश्नुते ॥ ६३ ॥

विद्वन्मुख्यैर्विदुमाभं विशाल-
 ओणीरिज्ञमेवलाकिङ्कणीकम् ।
 चन्द्रोत्तंसं चिन्मयं वस्तु किंचि-
 द्विद्धि त्वमेतत्रिहितं गुह्यायाम् ॥ ६४ ॥

न विस्मरामि चिन्मूर्तिमिष्ठुकोदण्डशालिनीम् ।
 मुनयः सनकप्रेष्ठास्तामाहुः परमां गतिम् ॥ ६५ ॥

चम्भुःप्रेष्ठुत्प्रेमकारण्यधारां
 हंसज्योत्स्नापूरहृष्यकोराम् ।
 यामाश्लिष्यन्मोदते देवदेवः
 सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु ॥ ६६ ॥

मुञ्च वच्छक्तां चित्तं पामरं चापि दैवतम् ।
गृहाण पदमम्बाया एतदालम्बनं परम् ॥ ६७ ॥

का मे भीतिः का ज्ञातिः किं दुरापं
कामेशाङ्कोत्सङ्गपर्यङ्कसंस्थाम् ।
तत्त्वातीतामच्युतानन्ददात्रीं
देवीभं निर्वर्ति वन्दमानः ॥ ६८ ॥

चिन्तामणिमयोत्सकान्तिकञ्चुकितानने ।
ललिते त्वां सकृन्तत्वा न विभेति कुतश्चन ॥ ६९ ॥

तारुण्योत्तुङ्गितकुचे लावण्योङ्गासितेश्वणे ।
सवाङ्गैव कामादा मासमान्प्रापन्नरातयः ॥ ७० ॥

आकर्णाकृष्टकामास्त्रसंजातं तापमम्ब मे ।
आचामतु कटाक्षस्ते पर्जन्यो वृष्टिमानिव ॥ ७१ ॥

कुर्वे गर्वेणापचारानपारा-
न्यद्याप्यम्ब त्वत्पदाढ्जं तथापि ।
मन्ये धन्ये देवि विद्यावलम्बं
भातेव पुत्रं विष्वतास्वेनम् ॥ ७२ ॥

यथोपास्तिक्षतिर्न स्यात्तव चक्रस्य सुन्दरि ।
कृपया कुरु कल्याणि तथा मे स्वस्तिरायुषी ॥ ७३ ॥

चक्रं सेवे तारकं सर्वसिध्यै
श्रीमन्मातः सिद्धयश्चाणिमाशाः ।
निदा मुद्रा शक्तयश्चाङ्गदेव्यो
यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः ॥ ७४ ॥

सुकुमारे सुखाकारे सुनेत्रे सूक्ष्ममध्यमे ।
सुप्रसन्ना भव शिवे सुमृणीका सरस्वती ॥ ७५ ॥

विद्युद्गुह्यकन्दलीं कल्पयन्तीं
मूर्ति स्फूर्त्या पङ्कजं धारयन्तीम् ।
भ्यायन्हि त्वां जायते सार्वभौमो
विश्वा आशाः प्रतनाः संजयञ्जयन् ॥ ७६ ॥

अविज्ञाय परां शक्तिमात्मभूतां महेश्वरीम् ।
अहो पतन्ति निरयेष्वेके चात्महनो जनाः ॥ ७७ ॥

सिन्दूराभैः सुन्दरैरंशुबृन्दै-
लीक्षालक्ष्म्यां मज्जयन्तीं जगन्ति ।

हेरम्बाम्ब त्वां हृदा लम्बते य-
स्तस्मै विशः स्वयमेवानभन्ते ॥ ७८ ॥

तव तत्त्वं विमृशतां प्रलग्द्वैतलक्षणम् ।
चिदानन्दघनादन्यन्नेह नानास्ति किञ्चन ॥ ७९ ॥

कण्ठाकुण्डलिनीं नीत्वा सहस्रारं शिवे तव ।
न पुनर्जायते गर्भे सुमेधा अमृतोक्षितः ॥ ८० ॥

त्वत्पादुकानुसंधानप्राप्तसर्वात्मतादृशि ।
पूर्णाहंकृतिमत्यास्मिन्न कर्म लिप्यते नरे ॥ ८१ ॥

तवानुग्रहनिर्भिक्षहृदयग्रन्थिरद्विजे ।
स्वात्मत्वेन जगन्मत्वा ततो न विजुगुप्सते ॥ ८२ ॥

कदा वसुदलोपेते खिकोणनवकान्विते ।
आवाहयामि चक्रे त्वां सूर्यमां श्रियमैश्वरीम् ॥ ८३ ॥

हीमित्येकं तावकं वाचकार्णि
यज्जिह्वाग्रे देवि जागर्ति किञ्चित् ।

को वायं स्यात्कामकामस्त्रिलोक्यां
सर्वेऽस्मै देवा वलिमावहन्ति ॥ ८४ ॥

नाकखीणां किञ्चरीणां नृपणा-
 मध्याकर्षीं चेतसा चिन्तनीयम् ।
 त्वत्पाणिस्थं कुङ्गमाभं शिवे यं
 द्विष्मस्तस्मिन्प्रति मुञ्चामि पाशम् ॥ ८५ ॥

नूनं सिंहासनेश्वर्यास्त्वदाज्ञां शिरसा वहन् ।
 भयेन पवमानोऽयं सर्वा दिशोऽनुविधावति ॥ ८६ ॥

त्रिकलाङ्गां लिहङ्गेखां द्विहंसस्वरभूषिताम् ।
 यो जपत्यम्ब ते विद्यां सोऽक्षरः परमः स्वराट् ॥ ८७ ॥

दारिद्र्याद्धौ देवि ममोऽपि शश्व-
 द्वाचा याचे नाहमम्ब त्वदन्यम् ।
 तस्माद्समद्वाक्षितं पूरचैत-
 दुषा सा नक्ता सुदुघेव धेनुः ॥ ८८ ॥

यो वा यद्यकामनाकृष्टचित्तः
 स्तुत्वोपासते देवि ते चक्रविद्याम् ।
 कल्याणानामालयः कालयोगा-
 त्तं तं लोकं जयते तांश्च कामान् ॥ ८९ ॥

साधकः सततं कुर्यादैक्यं श्रीचक्रदेहयोः ।
तथा देव्यात्मनोरैक्यमेतावदनुशासनम् ॥ ९० ॥

इस्ताम्भोजग्रोल्लसञ्चामराभ्यां
श्रीवाणीभ्यां पार्श्वयोर्वीज्यमानाम् ।
श्रीसंषाक्षि त्वां सदालोकयेऽयं
सदा सद्ग्निः सेव्यमानां निगृहाम् ॥ ९१ ॥

इष्टानिष्टप्राप्तिविच्छिन्तिहेतुः
स्तोतुं वाचां कल्पस्त्रिलेच मन्ये ।
त्वदूपं हि स्वासुभूत्यैकवेद्यं
न चक्षुषा गृह्णते नापि वाचा ॥ ९२ ॥

हरस्वरैश्चतुर्वर्गपदं मन्त्रं सविन्दुकम् ।
देव्या जपत विप्रेन्द्रा अन्या वाचो विमुच्यथ ॥ ९३ ॥

यस्ते राकाचन्द्रविम्बासनस्थां
पीयूषाङ्गिः कल्पयन्तीं मयूरैः ।
मूर्ति भक्त्या ध्यायते हृत्सरोजे
न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः ॥ ९४ ॥

तुम्यं मातर्योऽजलि मूर्त्रि धन्ते
 सौलिष्ठेण्या भूभुजसं नमन्ति ।
 यः स्तौति त्वामम्ब चिद्वलिवाचा
 तं धीरासः कवय उन्नयन्ति ॥ ९५ ॥

वैरिष्वोधैर्विष्णुरुद्रेन्द्रबुन्दै-
 दुर्गाकालीभैरवीशकिसंघैः ।
 यन्त्रोशि त्वं वर्तसे स्तूयमाना
 न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकम् ॥ ९६ ॥

भूत्यै भवानि त्वां वन्दे सुराः शतमखादयः ।
 त्वामानम्य समृद्धाः स्युरायो धामानि दिव्यानि ॥ ९७ ॥

पुष्पवत्पुल्लताटङ्गां प्रातरादित्यपाटलाम् ।
 यस्त्वामन्तः स्मरत्यम्ब तस्य देवा असन्वशे ॥ ९८ ॥

वश्ये विदुभसंकाशां विद्यायां विशदप्रभाम् ।
 त्वामम्ब भावयेऽन्तौ सुवर्णी हेमभालिनीम् ॥ ९९ ॥

वामाङ्गस्यामीशिर्दीप्यमानं
भूषाबृन्दैरिन्दुरेखावतंसाम् ।
यस्त्वा पश्यन्संततं नैव त्प्रः ।
तस्मै च देवि वषडस्तु तुभ्यम् ॥ १०० ॥

नवनीपवनीवा सलालसोचरमानसे ।
शुद्धारदेवते मातः श्रियं वासय मे कुले ॥ १०१ ॥

भक्त्याभक्त्या वापि पद्मावसान-
श्रुत्या स्तुत्या चैत्या स्तौति यस्त्वाम् ।
तस्य क्षिप्रं त्वत्प्रसादेन मातः
सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ॥ १०२ ॥

चालिशेन भया प्रोक्तमपि वात्सस्यशालिनोः ।
आनन्दमादिदंपत्योर्मिमा वर्धन्तु वाक्त्विरः ॥ १०३ ॥

माधुरीसौरभावासचापसायकधारिणीम् ।
देवीं ध्यायन्पठेदेतत्सर्वकामार्थसिद्ध्ये ॥ १०४ ॥

स्तोत्रमेतत्प्रजपतस्तव त्रिपुरसुन्दरि ।
अनुद्वीक्ष्य भयाहूरुं मृत्युर्धावति पञ्चमः ॥ १०५ ॥

यः पठति स्तुतिमेतां
विद्यावन्तं तमम्ब धनवन्तम् ।
कुरु देवि यशस्वन्तं
वर्चस्वन्तं मनुष्येषु ॥ १०६ ॥

ये शृण्वन्ति स्तुतिमिमां तव देव्यनसूयकाः ।
तेभ्यो देहि श्रियं विद्यामुद्गर्च उत्तनूदलम् ॥ १०७ ॥

त्वामेवाहं स्तौमि नित्यं प्रणौमि
श्रीविद्येशां वच्न्म संचिन्तयामि ।
अध्यास्ते या विश्वमाता विराजो
हत्पुण्डरीकं विरजं विशुद्धम् ॥ १०८ ॥

शंकरेण राचितं स्तवोत्तमं
यः पठेजगति भक्तिमान्नरः ।
तस्य सिद्धिरतुला भवेन्द्रुवा
सुन्दरी च सततं प्रसीदति ॥ १०९ ॥

यत्रैव यत्रैव मनो मदीयं
तत्रैव तत्रैव तत्र स्वरूपम् ।
यत्रैव यत्रैव शिरो मदीयं
तत्रैव तत्रैव पदद्वयं ते ॥ ११० ॥

इति श्रीभट्टरमहंसपरिवाजकाचार्यस्य
श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
त्रिपुरसुन्दरीवेदपादस्तोत्रं
संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ लिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम् ॥

३६

मम न भजनशक्तिः पादयोस्ते न भक्ति-
र्वं च विषयविगत्किर्त्यानयोगे न सक्तिः ।
इति मनसि सदाहं चिन्तयन्नाद्यशक्ते
रुचिरवचनपूष्पैरर्चनं संचिनोमि ॥ १ ॥

व्याप्तं हाटकविग्रहैर्जलचरैरारुढदेवत्रजैः
पोतैराकुलितान्तरं मणिधरैर्भूमीधरैर्भूषितम् ।
आरक्तामृतसिन्धुमुद्धुरचलद्वीचीचयव्याकुल-
व्योमानं परिचिन्त्य संततमहो चेतः कृतार्थीभव ॥ २ ॥

तस्मिन्नुज्ज्वलरत्नजालविलसत्कान्तिच्छटाभिः स्फुटं
कुर्वाणं वियदिन्द्रचापनिवैयैराच्छादितं सर्वतः ।
उच्चैःशृङ्गनिषणणदिव्यवनितावृन्दाननप्रोद्धस-
द्वीताकर्णननिश्चलास्त्रिलमृगं द्वीपं नमस्कुर्महे ॥ ३ ॥

जातीचम्पकपाटलादिसुमनः सौरभ्यसंभावितं
हाँकारध्वनिकण्ठकोकिलकुहूप्रोलासिचूतदुमम् ।
आविर्भूतसुगन्धिचन्दनवनं हृषिप्रियं नन्दनं
चञ्चञ्चञ्चलचञ्चरीकचटुलं चेतधिरं चिन्तय ॥ ४ ॥

परिपतितपरागैः पाटलक्ष्मोणिभागो
विकसितकुसुमोचैः पीतचन्द्रार्करशिमः ।
अलिशुकपिकराजीकूजितैः श्रोत्रहारी
स्फुरतु हृदि मदीये नूनमुद्यानराजः ॥ ५ ॥

रम्यद्वारपुरप्रचारतमसां संहारकारिप्रभ
स्फूर्जेत्तोरणभारहारकमहाविस्तारहारद्युते ।
क्षोणीमण्डलहेमहारविलसत्संसारप्रपद
ग्रोद्घर्त्तमनोविहार कनकग्राकार तुर्भ्यं नमः ॥ ६ ॥

उद्यत्कान्तिकलापकल्पितनभः स्फूर्जद्वितानप्रभः
सत्कृष्णागरुधूपवासितवियत्काष्टान्तरे विश्रुतः ।
सेवायातसमस्तदैवतगणैरासेव्यमानोऽनिशं
सोऽयं श्रीमणिमण्डपोऽनवरतं मच्चेतसि शोतताम् ॥ ७ ॥

कापि प्रोद्धृटपद्मरागकिरणब्रातेन संध्यायितं
 कुव्रापि स्फुटविस्फुरन्मरकतयुता तमिक्षायितम् ।
 मध्यालम्बविशालमौक्तिकरुचा उयोत्सनायितं कुत्रचि-
 न्मातः श्रीमणिमन्दिरं तव सदा बन्दामहे सुन्दरम् ॥

दत्तुङ्गालयविस्फुरन्मरकतप्रोद्धृतप्रभामण्डला-
 न्यालोक्याङ्गुरितोत्सवैर्वेवतृणाकीर्णस्थलीशङ्क्या ।
 नीतो वाजिभिरुत्पर्थ वत रथः सूतेन तिग्मद्युते-
 वैलगावलिंगतहस्तमस्तशिखरं कष्टैरितः प्राप्यते ॥ ९ ॥

मणिसदनसमुद्यत्कान्तिधारानुरक्ते
 वियति चरमसंध्याशङ्किनो भानुरथ्याः ।
 शिथिलितगतकुप्यत्सूतहुंकारनादैः
 कथमपि मणिगेहादुच्छकैरुच्छलन्ति ॥ १० ॥

भक्त्या किं नु समर्पितानि बहुधा रत्नानि पाथोधिना
 किं वा रोहणपर्वतेन सदनं यैर्विश्वकर्माकरोत् ।
 आ ज्ञातं गिरिजे कटाक्षकलया नूनं त्वया तोषिते
 शंभौ नृत्यति नागराजफणिना कीर्णा मणिश्रेणयः ॥

विद्वरमुक्तवाहनैर्विनम्रमौलिमण्डलैः-
 निवद्धहस्तसंपुटैः प्रयत्नसंयतेन्द्रियैः ।
 विरिच्चिविष्णुशंकरादिभिर्गुरुदा तवाम्बिके
 प्रतीक्ष्यमाणनिर्गमो विभाति रत्नमण्डपः ॥ १२ ॥

ध्वनन्मृदङ्गकाहलः प्रगीतकिनरीगणः
 प्रनृत्तदिव्यकन्यकः प्रवृत्तमङ्गलकमः ।
 प्रकृष्टसेवकब्रजः प्रहृष्टभक्तमण्डलौ
 मुदे ममास्तु संततं त्वदीयरत्नमण्डपः ॥ १३ ॥

प्रवेशनिर्गमाकुलैः स्वकृत्यरक्तमानसै-
 र्वहिःस्थितामरावलीविधीयमानभक्तिभिः ।
 विचित्रवस्थभूषणैरुपेतमङ्गनाजनैः
 सदा करोतु मङ्गलं ममेह रत्नमण्डपः ॥ १४ ॥

सुवर्णरत्नभूषितैर्विचित्रवस्थधारिभि-
 र्गुहीतहेमयष्टिभिर्निरुद्धसर्वदैवतैः ।
 असंख्यसुन्दरीजनैः पुरस्थितैरधिष्ठितो
 मदीयमेतु मानसं त्वदीयतुङ्गतोरणः ॥ १५ ॥

इन्द्रादीशं दिगीश्वरान्सहपरीवारानथो सायुधा-
न्योषिद्गृधरान्सदिक्षु निहितान्संचिन्त्य हृत्पङ्कजे ।
शङ्खे श्रीवसुधारया वसुमतीयुक्ते च पद्मं स्मर-
न्कामं नौमि रतिप्रियं सहचरं प्रीत्या वसन्तं भजे ॥

गायन्तीः कलवीणयातिमधुरं हुंकारमातन्वती-
द्वाराभ्यासकृतस्थितीरिह सरस्वत्यादिकाः पूजयन ।
द्वारे नौमि मदोन्मदं सुरगणाधीशं मदेनोन्मदां
मातङ्गीमसिताम्बरां परिलसन्मुक्ताविभूषां भजे ॥ १७ ॥

कस्तूरिकाश्यामलकोमलाङ्गीं
कादम्बरीपानमदालसाङ्गीम ।
वामस्तनालिङ्गितरत्नवीणां
मातङ्गकन्यां मनसा स्मरामि ॥ १८ ॥

विकीर्णचिकुरोत्करे विगलिताम्बराढम्बरे
मदाकुलितलोचने विमलभूषणोद्घासिनि ।
तिरस्करिणि तावकं चरणपङ्कजं चिन्तय-
न्करोमि पशुमण्डलीमलिकमोहदुग्धाशयाम् ॥ १९ ॥

त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम् । १९१

प्रमत्तवारुणीरसैर्विघूणमानलोचनाः

प्रचण्डदैत्यसूदनाः प्रविष्टभक्तमानसाः ।

उपोढकज्जलक्ष्मिच्छटाविराजिविग्रहाः

कपालशूलधारिणीः स्तुते त्वदीयदूतिकाः ॥ २० ॥

स्फूर्जश्रव्ययवाङ्गुरोपलसिताभोगैः पुरः स्थापितै-

दीपोद्भासिशरावशोभितमुखैः कुम्भैर्नैवैः शोभिना ।

स्वर्णीबद्धविचित्ररत्नपटलोच्चत्कपाटश्रिया

युक्तं द्वारचतुष्टयेन गिरिजे वन्दे मणीमन्दिरम् ॥ २१ ॥

आस्तीर्णस्त्रणकम्बलासनयुतं पुष्पोपहारान्वितं

दीपानेकमणिप्रदीपसुभर्गं राजाद्वितानोच्चमम् ।

वूपोद्भारिसुगन्धिसंभ्रमिलदृङ्गावलीशुजितं

कल्याणं वितनोतु मेऽनवरतं श्रीमण्डपाभ्यन्तरम् ॥ २२ ॥

कनकरचिते पञ्चप्रेताससेन विराजिते

मणिगणचिते रक्तश्वेताम्बरास्तरणोच्चमे ।

कुसुमसुरभौ तत्पे दिव्योपधानसुखावहे

हृदयकमले प्रादुर्भूतां भजै परदेवताम् ॥ २३ ॥

सर्वाङ्गस्थितिरम्यरूपक्षिरां प्रातः समभ्युत्थितां
 जृम्भामञ्जुमुखाम्बुजां भधुमदव्याघूर्णदक्षित्रयाम् ।
 सेवायातसमस्तसंनिधिसखीः संमानयन्तीं हशा
 संपश्यन्परदेवतां परमहो मन्ये कृतार्थं जनुः ॥ २४ ॥

उच्चस्तोरणवर्तिवाद्यनिवहध्वाने समुज्जृम्भिते
 भक्तैर्मूमिविलग्नौलिभिरलं दण्डप्रणामे कृते ।
 नानारक्षसमूहनद्वकथनस्थालीसमुद्धासितां
 प्रातस्ते परिकल्पयामि गिरिजे नीराजनामुज्ज्वलाम् ॥

पादं ते परिकल्पयामि पदयोरर्थ्यं तथा हस्तयोः
 सौधीभिर्मधुपर्कमम्ब मधुरं धाराभिरास्वादय ।
 तोयेनाचमनं विधेहि शुचिना गाङ्गेन मत्कलिपतं
 साष्टाङ्गं प्रणिपातमीशदयिते हष्ठया कृतार्थी कुरु ॥

मातः पदय सुखाम्बुजं सुविमले दत्ते भया दर्पणे
 देवि स्वीकुरु दन्तधावनभिदं गङ्गाजलेनान्वितम् ।
 सुप्रक्षालितमाननं विरचयन्स्तग्धाम्बरप्रोब्लनं
 द्रागङ्गीकुरु तत्त्वमम्ब मधुरं ताम्बूलमास्वादय ॥ २७ ॥

निर्वेहि मणिपादुकोपरि पदाम्बुजं मञ्जना-
 लयं ब्रज शनैः सखीकृतकराम्बुजालम्बनम् ।
 महेशि करुणानिधे तव हरन्तपातोत्सुका-
 न्विलोक्य मनागमूलुभयसंस्थितान्दैवतान् ॥ २८ ॥

हेमरब्लवरणेन वेष्टितं
 विस्तृतारुणवितानशोभितम् ।
 सज्जसर्वपरिचारिकाजनं
 पश्य मञ्जनगृहं मनो मम ॥ २९ ॥

कनककलशजालस्फाटिकस्नानपीठा-
 द्युपकरणविशालं गन्धमत्तालिमालम् ।
 स्फुरदरुणवितानं मञ्जुगन्धवर्गानं
 परमशिवमहेले मञ्जनागारमेहि ॥ ३० ॥

पीनोत्तुङ्गपथोधरा: परिलसत्संपूर्णचन्द्रानना
 रत्नस्वर्णविनिर्मिता: परिलसत्सूक्ष्मास्वरप्रावृता: ।
 हेमस्त्रानघटीस्तथा मुदुपटीशद्रत्नं कौसुमं
 तैलं कङ्कतिकां करेषु दधतीर्विन्देऽम्ब ते दासिकाः ॥

तत्र स्फाटिकपीठमेत्य शनकैरुच्चारितालंकृति-
 नैचैरुज्ज्वितकं चुकोपरिहितारक्तोच्चरीयाम्बरा ।
 वेणीबन्धमपास्य कङ्कतिकया केशप्रसादं मना-
 कुर्वाणा परदेवता भगवती चित्ते मम शोतताम् ॥

अभ्यङ्गं गिरिजे गृहाण मृदुना तैलेन संपादितं
 काश्मीरैरगरुद्रवैर्मलथजैसद्वर्तनं कारय ।
 गीते किनरकामिनीभिरभितो वाचे मुदा वादिते
 नृत्यन्तीमिह पश्य देवि पुरतो दिव्याङ्गनामण्डलीम् ॥

कृतपरिकरबन्धास्तुङ्गपीनस्तनाङ्ग्या
 मणिनिवहनिवद्धा हैमकुम्भीर्दधानाः ।
 सुरभिसलिलनिर्यद्रन्धलुडधालिभालाः
 सविनयमुपतस्थुः सर्वतः स्नानदास्यः ॥ ३४ ॥

उद्धन्धैरगरुद्रवैः सुरभिणा कस्तूरिकावारिणा
 स्फूर्जत्सौरभयक्षकर्दमजलैः काश्मीरनीरैरपि ।
 पुष्पाम्भोभिरशेषतीर्थसलिलैः कर्पूरपाथोभरैः
 स्नानं ते परिकल्पयामि गिरिजे भक्त्या तदङ्गीकुरु ॥

प्रत्यङ्गं परिमार्जयामि शुचिना वस्त्रेण संप्रोङ्गलनं
 कुर्वे केशकलापमायततरं धूपोत्तमैर्घृष्टिम् ।
 आलीबृन्दविनिर्मितां यवनिकामास्थाप्य रत्नप्रभं
 भक्तव्राणपरे महेशगृहिणि स्नानाम्बरं मुच्यताम् ॥ ३६ ॥

पीतं ते परिकल्पयामि निविडं चण्डातकं चण्डिके
 सूक्ष्मं स्त्रिगधमुरीकुरुष्व वसनं सिन्दूरपूरप्रभम् ।
 मुक्तारत्नविचित्रहेमरचनाचाहुप्रभाभास्वरं
 नीलं कञ्चुकमर्पयामि गिरिशप्राणप्रिये सुन्दरि ॥

विलुलितचिकुरेण च्छादितांसप्रदेशे
 मणिनिकरविराजत्पादुकान्यस्तपादे ।
 सुललितमवलम्ब्य द्राक्षसखीमंसदेशे
 गिरिशगृहिणि भूषामण्टपाय प्रयाहि ॥ ३८ ॥

लसत्कनककुट्टिमस्फुरदमन्दसुक्तावली-
 समुद्धसितकान्तिभिः कलितशक्तचापब्रजे ।
 महाभरणमण्डपे निहितहेमसिंहासनं
 सखीजनसमावृतं समधितिष्ठ कात्यायनि ॥ ३९ ॥

स्तिरधं कङ्कितिकामुखेन शनकैः संशोध्य केशोत्करं
 सीमन्तं विरचय्य चारु विमलं सिन्दूररेखान्वितम् ।
 मुक्ताभिर्ग्रथितालकां मणिचितैः सौवर्णसूत्रैः स्फुटं
 प्रांन्ते मौक्तिकगुच्छकोपलतिकां ग्रहाभि वेणीमिमाम् ॥

विलस्त्ववेणीभुजगोक्तमाङ्ग-
 स्फुरन्मणिभ्रान्तिमुपानयन्तम् ।
 स्वरोचिषोलासितकेशपादां
 महेशि चूडामणिमर्पयामि ॥ ४१ ॥

त्वामाश्रयद्विः कवरीतभिस्तै-
 वैन्दीकृतं द्रागिव भासुविम्बम् ।
 मृडानि चूडामणिमादधानं
 वन्दामहे तावकमुक्तमाङ्गम् ॥ ४२ ॥

स्वमध्यनद्वहाटकस्फुरन्मणिप्रभाकुलं
 विलस्त्वमौक्तिकच्छटाविराजितं समन्ततः ।
 निबद्धलक्ष्मचक्षुषा भवेन भूरि भावितं
 समर्पयामि भास्वरं भवानि फालभूषणम् ॥ ४३ ॥

मीनाम्भोरुहस्तं चरीटसुषमाविस्तारविस्मारके
कुर्वाणे किल कामवैरिमनसः कंदर्पवाणप्रभाम् ।
माध्वीपानमदाहणेऽतिचपले दीर्घे दग्धम्भोरुहे
देवि स्वर्णशलाकयोर्जितमिदं दिव्याञ्जनं दीयताम् ॥

मध्यस्थारुणरत्नकान्तिरुचिरां सुक्तामुगोद्धासितां
दैवाद्वार्गवजीवमध्यगरवेल्दमीमधः कुर्वतीम् ।
उत्सिक्ताधरविष्वकान्तिविसरैभौमीभवन्मौक्तिकां
महत्तामुररीकुरुष्व गिरिजे नासाविमूषामिमाम् ॥ ४५ ॥

उद्भुक्तपरिवेषस्पर्धया शीतभानो-
रिव विरचितदेहद्वन्द्वमादित्यविष्वम् ।
अरुणमणिसमुद्यत्प्रान्तविभ्राजिमुकं
श्रवसि परिनिधेहि स्वर्णताटङ्गयुगम् ॥ ४६ ॥

मरकतवरपद्मारागहीरो-
तिथतगुलिकात्रितयावनद्वमध्यम् ।
विततविमलमौक्तिकं च
कण्ठाभरणमिदं गिरिजे समर्पयामि ॥ ४७ ॥

नानादेशसमुत्थितैर्मणिगणप्रोद्यत्प्रभामण्डल-
व्याप्तैराभरणैर्विराजितगलां मुक्ताच्छटालंकृताम् ।
मध्यस्थारुणरब्लकान्तिरुचिरां प्रान्तस्थमुक्ताफल-
ब्रातामस्व चतुष्किंकां परशिवे वक्षः स्थले स्थापय ॥

अन्योन्यं प्लावयन्ती सततपरिचलत्कान्तिकलोलजालैः
कुर्विणा मज्जदन्तःकरणविमलतां शोभितेव त्रिवेणी ।
मुक्ताभिः पद्मरागैर्मरकतमणिभिर्निर्मिता दीप्यमानै-
नित्यं हारव्रथी ते परशिवरसिके चेतसि द्योततां नः ॥

करसरसिजनाले विस्फुरत्कान्तिजाले
विलसदमलशोभे चञ्चदीशाक्षिलोभे ।
विविधमणिमयूखोद्घासितं देवि द्वुर्गे
कनककटकयुग्मं बाहुयुग्मे निधेहि ॥ ५० ॥

व्यालम्बमानसितपट्टकगुच्छशोभि
स्फूर्जन्मणीघटितहारविरोचमानम् ।
मातर्महेशमहिले तव बाहुमूले
केयूरकद्वयमिदं विनिवेशयामि ॥ ५१ ॥

त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम् । १९९

विततनिजगयूसैर्निर्मितामिन्द्रनीलै-
विजितकमलनालालीनमत्तालिमालाम् ।
मणिगणखचिताभ्यां कङ्कणाभ्यासुपेतां
कलय वलयराजीं हस्तमूले महेशि ॥ ५२ ॥

नीलपट्टमृदुगुच्छशोभिता-
बद्धनैकमणिजालमञ्जुलाम् ।
अर्पयामि वलयात्पुरःसरे
विस्फुरत्कनकतैरुपालिकाम् ॥ ५३ ॥

आलवालमिव पुष्पधन्वना
बालविद्वमलतासु निर्मितम् ।
अङ्गुलीषु विनिधीयतां शनै-
रङ्गुलीयकमिवं मर्दपितम् ॥ ५४ ॥

विजितहरमनोभूमत्तमातङ्कुम्भ-
स्थलविलुलितकूजत्किङ्गणीजालतुल्याम् ।
अविरतकलनादैरीशचेतो हरन्तीं
विविधमणिनिवद्धां मेखलामर्पयामि ॥ ५५ ॥

व्यालम्बमानवरमौक्तिकगुच्छशोभि
विभ्राजिहाटकपुटद्वयरोचमानम् ।
हेमा विनिर्मितमनेकमणिप्रबन्धं
नीवीनिवन्धनगुणं विनिवेदयामि ॥ ५६ ॥

विनिहतनवलाक्षापङ्कवालातपौषे
मरकतमणिराजीभञ्जुभञ्जीरवोषे ।
अरुणमणिसमुदात्कान्तिधाराविचित्र-
स्तव चरणसरोजे हंसकः प्रीतिमेतु ॥ ५७ ॥

निबद्धशितिपट्टकप्रवरगुच्छसंशोभितां
कलकणितमञ्जुलां गिरिशचित्तसंमोहनीम् ।
अमन्दभणिमण्डलीविमलकान्तिकिञ्चित्तां
निधेहि पदपङ्कजे कनकघुडघुरुमम्बिके ॥ ५८ ॥

विश्वुरत्सहजरागरञ्जिते
शिञ्जितेन कलितां सखीजनैः ।
पद्मरागमणिनूपुरद्वयी-
मर्पयामि तव पादपङ्कजे ॥ ५९ ॥

पदाम्बुजमुपासितुं परिगतेन शीतांशुना
 कृतां तनुपरम्परामिव दिनान्तरागारुण्याम् ।
 महेशि नवयावकद्रवभरेण शोणीकृतां
 नमामि नखमण्डलीं चरणपङ्कजस्थां तव ॥ ६० ॥

आरक्ष्येतपीतस्फुरदुरुक्तुमैश्चित्रितां पट्टसूत्रै-
 देवस्त्रीभिः प्रयत्नादगरुसमुदितैर्धूपितां दिठ्यधूपैः ।
 उद्यद्रुन्धान्धपुष्पवंधयनिवहसमारब्धझांकारगीतां
 चञ्चल्कहारमालां परशिवरसिके कण्ठपीठेऽर्पयामि ॥

गृहाण परमामृतं कनकपात्रसंस्थापितं
 समर्पय मुखाम्बुजे विमलवीटिकामस्विके ।
 विलोक्य मुखाम्बुजं मुकुरमण्डले निर्मले
 निधेहि मणिपादुकोपरि पदाम्बुजं सुन्दरि ॥ ६२ ॥

आलम्ब्य स्वसखीं करेण शनकैः सिंहासनादुत्थिता
 कूजन्मन्दमरालमञ्जुलगतिप्रोङ्गासिभूषाम्बरा ।
 आनन्दप्रतिपादकैरुपनिषद्वाक्यैः स्तुता वेदसा
 मच्छित्ते स्थिरतामुपैतु गिरिजा यान्ती सभामण्डपम् ॥

चलन्त्यामस्वायां प्रचलति समस्ते परिजने
 सवेगं संयाते कनकलतिकालंकृतिभरे ।
 समन्तादुत्तालस्फुरितपदसंपातजनितै-
 झण्टकारैस्तारैझण्टमासीन्मणिगृहम् ॥ ६४ ॥

चञ्चद्रेत्रकराभिरङ्गविलसद्गृष्णाम्बराभिः पुरो-
 यान्तीभिः परिचारिकाभिरमरब्राते समुत्सारिते ।
 रुद्धे निर्जरसुन्दरीभिरभितः कक्षान्तरे निर्गतं
 वन्दे नन्दितशंभु निर्मलचिदानन्दैकरूपं महः ॥ ६५ ॥

वेदाः पादस्तले पतस्यमसौ विष्णुर्नमस्यग्रतः
 शंभुर्देहि हगञ्चलं सुरपतिं दूरस्थमालोकय ।
 इत्येवं परिचारिकाभिरुदिते संमाननां कुर्वती
 दग्धन्देन यथोचितं भगवती भूयाद्विभूतै भम ॥ ६६ ॥

मन्दं चारणसुन्दरीभिरभितो यान्तीभिरुत्कण्ठया
 नामोच्चारणपूर्वकं प्रतिदिशं प्रत्येकमावेदितान् ।
 वेगादक्षिपथं गतान्सुरगणानालोकयन्ती शनै-
 दित्सन्ती चरणास्तुजं पथि जगत्पायान्महेशप्रिया ॥

अग्रे केचन पार्श्वयोः कतिपये पृष्ठे परे प्रस्थिता
 आकाशे समवस्थिताः कतिपये दिक्षु स्थिताश्चापरे ।
 संमई शनकैरपास्य पुरतो दण्डप्रणामान्मुहुः
 कुर्वाणाः कतिचित्सुरा गिरिसुते द्वक्पातमिच्छन्ति ते ॥

अग्रे गाथति किनरी कलपदं गन्धर्वकान्ताः शनै-
 रातोद्यानि च वादयन्ति मधुरं सव्यापसव्यस्थिताः ।
 कूजन्नपुरनादमञ्जु पुरतो नृत्यन्ति दिव्याङ्गना
 गच्छन्तः परितः स्तुतन्ति निगमस्तुत्या विरित्यादयः ॥

कस्मैचित्सुचिरादुपासितमहामशौघसिद्धि क्रमा-
 देकस्मै भवनिःस्पृहाय परमानन्दस्वरूपां गतिम् ।
 अन्यस्मै विषयानुरक्तमनसे दीनाय दुःखापहं
 द्रव्यं द्वारसभाश्रिताय ददर्तीं बन्दामहे सुन्दरीम् ॥ ७० ॥

नम्रभूय कृताञ्जलिप्रकटितप्रेमप्रसन्नानने
 मन्दं गच्छति संनिधौ सविनयात्सोत्कण्ठमोघव्रये ।
 नानाभन्नगणं तदर्थमखिलं तत्साधनं तत्कलं
 व्याचक्षाणमुद्ग्रकान्ति कलये यत्किञ्चिदाद्यं महः ॥

तव दहनसहक्षैरीक्षणैरेव चक्षु-
 निखिलपशुजनानां भीषयद्विषणास्यम् ।
 कृतवसति परेशप्रेयसि द्वारि नित्यं
 शरभमिथुनमुच्चैर्भक्तियुक्तो नतोऽस्मि ॥ ७२ ॥

कल्पान्ते सरसैकदासमुदितानेकार्कतुल्यप्रभां
 रत्नस्तम्भनिबद्धकाञ्चनगुणस्फूर्जद्वितानोत्तमाम् ।
 कर्पूरागरुगर्भवर्तिकलिकाप्राप्नप्रदीपावलीं
 श्रीचक्राङ्कुतिमुङ्गसन्मणिगणां बन्दामहे वेदिकाम् ॥

स्वस्थानस्थितदेवतागणवृते विन्दौ मुदा स्थापितं
 नानारत्नविराजिहेमविलसत्कामितच्छटादुदिनम् ।
 चञ्चल्कौसुमतूलिकासनयुतं कामेश्वराधिष्ठितं
 नित्यानन्दनिदानमम्ब सततं बन्दे च सिंहासनम् ॥

बद्धिरभितो मुदा जय जयेति बृन्दारकैः
 कृताञ्जलिपरम्परा विदधती कृतार्थी हशा ।
 अमन्दमणिमण्डलीखचितहेमसिंहासनं
 सखीजनसमावृतं समधितिष्ठ दक्षायणि ॥ ७५ ॥

कर्पूरादिकवस्तुजातमस्थिलं सौवर्णभृङ्गारकं
ताम्बूलस्य करण्डकं मणिमयं चैलाञ्छलं दर्पणम् ।
विस्फूर्जन्मणिपादुके च दधतीः सिंहासनस्याभित-
स्तिष्ठन्तीः परिचारिकास्तव सदा वन्दामहे सुन्दरि ॥

त्वदमलवपुरुद्यत्कान्तिकलोलजालैः
स्फुटमिव दधतीभिर्बाहुविभ्रेपलीलाम् ।
मुहुरपि च विधूते चामरप्राहिणीभिः
सितकरकरगुञ्छे चामरे चालयामि ॥ ७७ ॥

प्रान्तस्फुरद्विमलमौक्तिकगुच्छजालं
चञ्चन्महामणिविचित्रितहेमदण्डम् ।
उद्यतसहस्रकरमण्डलचारु हैम-
च्छत्रं महेशमहिले विनिवेशयामि ॥ ७८ ॥

उद्यतावकदेहकान्तिपटलीसिन्दूरपूरप्रभा-
शोणीभूतमुदग्रलोहितमणिच्छेदानुकारिच्छवि ।
दूरादादरनिर्मिताऽलिपुटैरालोक्यमानं सुर-
व्यूहैः काञ्चनमातपत्रमतुलं वन्दामहे सुन्दरम् ॥

संतुष्टां परमामृतेन विलसत्कामेश्वराङ्गस्थितां
 पुष्पैघैरभिपूजितां भगवतीं त्वां वन्दमाना मुदा ।
 स्फूर्जन्तावकदेहरश्मिकलनाप्राप्तस्वरूपाभिदा;
 श्रीचक्रावरणस्थिताः सविनयं वन्दामहे देवताः ॥

आधारशक्त्यादिकमाकलय्य
 मध्ये समस्ताधिकयोगिनीं च ।
 मित्रेशनाथादिकमन्त्र नाथ-
 चतुष्टयं शैलसुते नतोऽस्मि ॥ ८१ ॥

त्रिपुरासुधार्णवासन-
 मारभ्य त्रिपुरमालिनी यावत् ।
 आवरणाष्टकसंस्थित-
 मासनषट्कं नमामि परमेशि ॥ ८२ ॥

ईशाने गणपं समरामि विचरद्विग्रान्धकारच्छिदं
 वायव्ये बदुकं च कज्जलरुचि व्यालोपवीतान्वितम् ।
 नैऋत्ये महिषासुरप्रमथिनीं दुर्गा च संपूजय-
 नाम्नेयेऽस्त्रियलभक्तरक्षणपरं क्षेत्राधिनाथं भजे ॥ ८३ ॥

उङ्घ्यानजालंधरकामरूप-
 पीठानिमान्पूर्णगिरिप्रसक्तान् ।
 विकोणदक्षायिमसव्यभाग-
 मध्यस्थितान्सिद्धिकरान्नमामि ॥ ८४ ॥

लोकेशः पृथिवीपतिर्निगदितो विष्णुर्जलानां प्रभु-
 स्तेजोनाथ उमापतिश्च महतामीशस्तथा चेश्वरः ।
 आकाशायिपतिः सदाशिव इति प्रेताभिधामागता-
 नेतांश्चक्रवहिः स्थितान्सुरगणान्वन्दामहे सादरम् ॥

तारानाथकलाप्रवेशनिगमव्याजाद्वतासुप्रथं
 त्रैलोक्ये तिथिषु प्रवर्तितकलाकाष्ठादिकालक्रमम् ।
 रत्नालंकृतिचित्रवस्त्रलिलितं कामेश्वरीपूर्वकं
 नित्याषोडशकं नमामि लसितं चक्रात्मनोरन्तरे ॥

हृदि भावितदैवतं प्रयत्ना-
 भ्युपदेशानुगृहीतभक्तसंघम् ।
 स्वगुरुक्रमसंज्ञचक्रराज-
 स्थितमोघन्नमानतोऽस्मि मूर्खा ॥ ८५ ॥

हृदयमथ शिरः शिखास्तिलाद्ये
 कवचमयो नयनक्षयं च देवि ।
 मुनिजनपरिचिन्तितं तथाख्यं
 स्फुरतु सदा हृदये पठङ्गमेतत् ॥ ८८ ॥

त्रैलोक्यमोहनमिति प्रधिते तु चक्रे
 च च्छद्विभूषणगणत्रिपुराधिवासे ।
 रेखात्रये स्थितवतीरणिमादिसिद्धी-
 मुंद्रा नमामि सततं प्रकटाभिधास्ताः ॥ ८९ ॥

सर्वाशापरिपूरके वसुदलद्वन्द्वेन विभ्राजिते
 विस्फूर्जत्रिपुरेश्वरीनिवसतौ चक्रे स्थिता नित्यशः ।
 कामाकर्षणिकादयो मणिगणभ्राजिण्युदिव्याम्बरा
 योगिन्यः प्रदिशन्तु काङ्क्षितफलं विस्थातगुप्ताभिधाः ॥

महेशि वसुभिर्द्लैर्लसति सर्वसंक्षोभणे
 विभूषणगणस्फुरत्रिपुरसुन्दरीसद्यनि ।
 अनङ्गकुसुमादयो विविधभूषणोद्ग्रासिता
 दिशन्तु मम काङ्क्षितं तनुतराश्च गुप्ताभिधाः ॥ ९१ ॥

उसयुगदशारके भुरति सर्वसौभाग्यदे
शुभाभरणभूषितत्रिपुरवासिनीमन्दिरे ।
स्थिता दधतु मङ्गलं सुभगसर्वसंक्षेपभिणी-
मुखाः सकलसिद्धयो विदितसंप्रदायाभिधाः ॥९२॥

वहिदशारे सर्वार्थसाधके त्रिपुराश्रयाः ।
कुलकौलाभिधाः पान्तु सर्वसिद्धप्रदायिकाः ॥ ९३ ॥

अन्तःशोभिदशारकेऽतिलिते सर्वादिरक्षाकरे
मालिन्या त्रिपुराश्रया विरचितावासे स्थितं नित्यशः ।
नानारकविभूषणं मणिगणधाजिष्णु दिव्याम्बरं
सर्वज्ञादिकशक्तिबृन्दमनिशं वन्दे निर्गर्भाभिधम् ॥९४॥

सर्वरोगहरेऽष्टारे त्रिपुरासिद्धयान्विते ।
रहस्ययोगिनीर्नितं वशिन्याद्या नमाम्यहम् ॥ ९५ ॥

चूताशोकविकासिकेतकरजः प्रोद्धासिनीलाम्बुज-
प्रस्फुर्जन्नवमल्लिकासमुदितैः पुष्पैः शरान्निर्भिताम् ।
रम्यं पुष्पशरासनं सुललितं पाशं तथा चाङ्कुशं
वन्दे तावकमायुधं परशिवे चक्रान्तराले स्थितम् ॥९६॥

२१० त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम् ।

त्रिकोण उदितप्रभे जगति सर्वसिद्धिप्रदे
युते त्रिपुरयाम्बया स्थितवती च कामेश्वरी ।
तनोतु भम मङ्गलं सकलशर्म वज्रेश्वरी
करोतु भगमालिनी स्फुरतु मामके चेतसि ॥ ९७ ॥

सर्वानन्दमये समस्तजगतामाकाञ्छिते बैन्दवे
भैरव्या त्रिपुराद्यया विरचितावासे स्थिता सुन्दरी ।
आनन्दोङ्गसितेक्षणा मणिगणभ्राजिष्णुभूषाम्बरा
विस्फूर्जद्वदना परापरहः सा पातु मां योगिनी ॥ ९८ ॥

उङ्गसत्कनककान्तिभासुरं
सौरभस्फुरणवासिताम्बरम् ।
दूरतः परिहृतं मधुब्रतै-
र्खयामि तव देवि चम्पकम् ॥ ९९ ॥

वैरमुद्धतमपास्य शंभुना
मस्तके विनिहितं कलाच्छलात् ।
गन्धलुब्धमधुपाश्रितं सदा
केतकीकुसुममर्घयामि ते ॥ १०० ॥

चूणीकृतं द्रागिव पद्मजेन
त्वदाननस्पर्धिसुधांशुब्रिस्वम् ।
समर्पयामि स्फुटमञ्जलिस्थं
विकासिजातीकुसुमोत्करं ते ॥ १०१ ॥

अगरुबहूपाजस्वसौरभ्यरम्यां
मरकतमणिराजीराजिहारिस्तगाभाम् ।
दिशि विदिशि विसर्पद्वन्धलुब्धालिमालां
वकुलकुसुममालां कण्ठपीठेऽर्पयामि ॥ १०२ ॥

ईकारोर्ध्वगविन्दुराननमधोविन्दुद्वयं च स्तनौ
त्रैलोक्ये गुरुगम्यमेतद्विलं हार्दं च रेखात्मकम् ।
इथं कामकलात्मिकां भगवतीमन्तः समाराधय-
आनन्दाम्बुधिमज्जने प्रलभतामानन्दथुं सज्जनः ॥ १०३ ॥

धूपं तेऽगरुसंभवं भगवति प्रोल्हासिगन्धोद्धुरं
दीपं चैव निवेदयामि महसा हार्दान्धकारच्छिदम् ।
रत्नस्वर्णविनिर्मितेषु परितः पात्रेषु संस्थापितं
नैवेद्यं विनिवेदयामि परमानन्दात्मिके सुन्दरि ॥ १०४ ॥

जातीकोरकतुल्यमोदनमिदं सौवर्णपात्रे स्थितं
 शुद्धाञ्चं शुचिं मुद्रमाष्ठचणकोद्भूतास्तथा सूपकाः ।
 प्राज्यं माहिषमाल्यमुत्तमिदं हैयंगवीनं प्रथ-
 क्पात्रेषु प्रतिपादितं परशिवे तत्सर्वमङ्गीकुरु ॥ १०५ ॥

शिस्तीसूरणशाकबिस्वबृहतीकूशमाण्डकोशातकी-
 वृन्ताकानि पटोलकानि मृदुना संसाधितान्यग्रिना ।
 संपन्नानि च वेसवारविसरैर्दिव्यानि भक्त्या कृता-
 न्यग्रे ते विनिवेदयामि गिरिजे सौवर्णपात्रब्रजे ॥ १०६ ॥

निम्बूकाद्रकचूतकन्दकदलीकौशातकीकर्कटी-
 धात्रीविल्वकरीरकैर्विरचितान्यानन्दचिद्विग्रहे ।
 राजीभिः कदुतैलसैन्धवहरिद्राभिः स्थितान्पातये
 संधानानि निवेदयामि गिरिजे भूरिप्रकाराणि ते ॥

सितयाञ्जितलहुकप्रजा-
 न्मृदुपूपान्मृदुलाश्च पूरिकाः ।
 परमान्नमिदं च पार्वति
 ग्रणयेन प्रतिपादयामि ते ॥ १०८ ॥

दुर्गमेतदनले सुसाधितं
 चन्द्रमण्डलनिभं तथा दधि ।
 काणितं शिखरिण्ठं सितासितां
 सर्वमम्ब विनिवेदयामि ते ॥ १०९ ॥

अग्रे ते विनिवेद्य सर्वमभितं नैवेद्यमङ्गीकृतं
 ह्यात्वा तत्त्वचतुष्टयं प्रथमतो मन्ये सुतृप्तां ततः ।
 देवीं त्वां परिशिष्टमम्ब कनकामत्रेषु संस्थापितं
 शक्तिभ्यः समुपाहारामि सकलं देवेशि शंभुषिये ॥

वामेन स्वर्णपात्रीमनुपमपरमान्नेन पूर्णी दधाना-
 मन्येन स्वर्णदर्वीं निजजनहृदयाभीष्टदां धारयन्तीम् ।
 सिन्दूरारकवस्त्रां विविधमणिलसङ्घणां मेचकाङ्गीं
 तिष्ठन्तीमप्रतस्ते मधुमदगुदितामन्नपूर्णी नमामि ॥

पङ्क्षयोपविष्टान्परितस्तु चक्रं
 शक्त्या स्वयालिङ्गितवामभागात् ।
 सर्वोपचारैः परिपूज्य भक्त्या
 तवाम्बिके पारिषदान्नमामि ॥ ११२ ॥

परमामृतमत्तसुन्दरी-
गणमध्यस्थितमर्कभासुरम् ।
परमामृतघूर्णितेक्षणं
किमपि ज्योतिरुपास्महे परम् ॥ ११३ ॥

दृश्यते तव मुखाम्बुजं शिवे
श्रूयते स्फुटमनाहतध्वनिः ।
अर्चने तव गिरामगोचरे
न प्रयाति विषयान्तरं मनः ॥ ११४ ॥

त्वन्मुखाम्बुजविलोकनोह्लास-
लेमनिश्चलविलोचनद्वयीम् ।
उन्मनीमुपगतां सभामिमां
भावयामि परमेशि तावकीम् ॥ ११५ ॥

चक्षुः पद्मयतु नेह किञ्चन परं द्वाणं न वा जिद्रतु
शोत्रं हन्त शृणोतु न त्वगपि न स्पर्शं समालम्बताम् ।
जिहा वेत्तु न वा रसं मम परं युष्मस्त्वरूपामृते
नित्यानन्दविघूर्णमाननयने नित्यं मनो मज्जतु ॥ ११६ ॥

यस्त्वां पश्यति पार्वति प्रतिदिनं ध्यानेन तेजोमर्यां
 मन्ये सुन्दरि तत्त्वमेतदखिलं वेदेषु निष्ठां गतम् ।
 यस्तस्मिन्समये तवार्चनविधावानन्दसान्द्राशयो
 यातोऽहं तदभिन्नतां परशिवे सोऽथ प्रसादस्तव ॥

गणाधिनाथं बटुकं च योगिनीः
 श्वेत्राधिनाथं च विदिकचतुष्टये ।
 सर्वोपचारैः परिपूज्य भक्तिरो
 निवेदयामो वलिमुक्तयुक्तिभिः ॥ ११८ ॥

वीणामुपान्ते खलु वादयन्त्यै
 निवेद्य शेषं खलु शेषिकायै ।
 सौवर्णभृङ्गारविनिर्गतेन
 जलेन शुद्धाचमनं विधेहि ॥ ११९ ॥

ताम्बूलं विनिवेदयाभि विलसत्कर्पूरकस्तूरिका-
 जातीपूर्गलवङ्गचूर्णखदिरैर्भक्त्या समुहासितम् ।
 स्फूर्जद्रलसमुद्रकप्रणिहितं सौवर्णपात्रे स्थितै-
 दीपैरुज्ज्वलमन्त्रचूर्णरचितैरारातिकं गृह्णताम् ॥ १२० ॥

काचिद्गाथति किनरी कलपदं वाचं दधानोर्वशी
 रम्भा नृत्यति केलिमञ्जुलपदं मातः पुरस्तात्त्वं ।
 कृत्यं प्रोऽह्य सुरस्त्रियो मधुमदच्याघूर्णमानेक्षणं
 नित्यानन्दसुधाम्बुधिं तव मुखं पश्यन्ति हृष्यन्ति च ॥

ताम्बूलोद्धासिवकत्रैस्त्वद्मलवद्नालोकनोळासिनेत्रै-
 श्रकरस्यैः शक्तिसंघैः परिहृतविषयासङ्गमाकर्ण्यमानम् ।
 गीतज्ञाभिः प्रकामं मधुरसमधुरं वादितं किनरीभि-
 वीणाझंकारनादं कलय परशिवानन्दसंधानहेतोः ॥

अर्चाविधौ ज्ञानलब्धोऽपि दूरे
 दूरे तदापादकवस्तुजातम् ।
 प्रदक्षिणीकृत्य ततोऽर्चनं ते
 पञ्चोपचारालकमर्पयामि ॥ १२३ ॥

यथेप्सितमनोगतप्रकटितोपचाराचितां
 निजावरणदेवतागणवृत्तां सुरेशस्थिताम् ।
 कृताञ्जलिपुटो मुहुः कलितभूमिरष्टाङ्गकै-
 नेमामि भगवत्यहं तिपुरसुन्दरि त्राहि माम् ॥ १२४ ॥

विज्ञप्तीरवधेहि मे सुमहता यत्नेन ते संनिधिं
 प्राप्तं मामिह कांदिश्चिकमधुना भारतं दूरीकुरु ।
 चित्तं त्वत्पदभावने व्यभिचरेद्गवाक्च मे जातु चे-
 तसौम्ये स्वगुणैर्बधान न यथा भूयो विनिर्गच्छति ॥

काहं मन्दमतिः क चेदमखिलैरेकान्तभक्तेः स्तुतं
 ध्यातं देवि तथापि ते स्वमनसा श्रीपादुकापूजनम् ।
 कादाचित्कमदीयचिन्तनविधौ संतुष्ट्या शर्मदं
 स्तोत्रं देवतया तया प्रकटितं मन्ये मदीयानने ॥

नित्याचैनमिदं चित्ते भाव्यमानं सदा यत्या ।
 निबद्धं विविधैः पद्मरनुगृहातु सुन्दरी ॥ १२७ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रं
 संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् ॥

उषसि मागधमङ्गलगायनै-

श्विटि जागृहि जागृहि जागृहि ।

अतिकृपार्दकटाक्षनिरीक्षणै-

र्जगदिदं जगदम्ब सुखीकुरु ॥ १ ॥

कनकमयवितर्दिशोभमानं

दिशि दिशि पूर्णसुवर्णकुम्भयुक्तम् ।

मणिमयमण्टपमध्यमेहि मात-

र्मयि कृपयाशु समर्चनं प्रहीतुम् ॥ २ ॥

कनककलशशोभमानशीर्ष

जलधरलम्ब समुद्धसत्पताकम् ।

भगवति तव संनिवासहेतो-

र्मणिमयमन्दिरमेतदर्पयामि ॥ ३ ॥

देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् । २१९

तपनीयमयी सुतूलिका
कमनीया मृदुलोत्तरच्छदा ।
नवरब्रविभूषिता मया
शिविकेयं जगदस्व तेऽर्पिता ॥ ४ ॥

कनकमयवितर्दिस्थापिते तूलिकाढ्ये
विविधकुसुमकीर्णे कोटिबालार्कवर्णे ।
भगवति रमणीये रत्नसिंहासनेऽस्मि-
नुपविश पदयुगमं हेमपीठे निधाय ॥ ५ ॥

मणिमौक्तिकनिर्मितं महान्तं
कनकस्तस्मभचतुष्टयेन युक्तम् ।
कमनीयतमं भवानि तुभ्यं
नवमुलोचमहं समर्पयामि ॥ ६ ॥

दूर्बया सरसिजान्वितविष्णु-
क्रान्तया च सहितं कुसुमाह्यम् ।
पद्मयुग्मसदृशे पदयुग्मे
पाद्मेतदुरीकुरु मातः ॥ ७ ॥

२२० देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् ।

गन्धपुष्पयवसर्षपदूर्वा-
संयुतं तिलकुशाक्षतमिश्रम् ।
हेमपात्रनिहितं सह रक्तै-
रव्यमेतदुररीकुरु मातः ॥ ८ ॥

जलजघुतिना करेण जाती-
फलतकोललवङ्गनधयुक्तैः ।
अभृतैरमृतैरिवातिशीतै-
र्भगवत्याचमनं विधीयताम् ॥ ९ ॥

निहितं कनकस्य संपुटे
पिहितं रक्तपिधानकेन यत् ।
तदिदं जगदम्ब तेऽपितं
मधुपर्क जननि प्रगृह्णताम् ॥ १० ॥

एतचम्पकतैलमम्ब विविधैः पुष्पैर्सुहुर्वासितं
न्यस्तं रक्तमये सुवर्णचषकें भृङ्गैर्घ्यमद्विर्वृतम् ।
सानन्दं सुरसुन्दरीभिरभितो हस्तैर्वृतं ते मया
केशेषु अमरभ्रमेषु सकलेष्वङ्गेषु चालिष्यते ॥ ११ ॥

देवीचतुषष्टुपचारपूजास्तोत्रम् । २२१

मातः कुङ्गपङ्कनिर्भितमिदं देहे तवोद्वर्तनं
भक्त्याहं कलयामि हेमरजसा संमिश्रितं केसरैः ।
केशानामलकैविंशोध्य विशदान्कस्तुरिकोदच्छ्रौतैः
स्नानं ते नवरत्नकुम्भसहितैः संवासितोष्णोदकैः ॥१२॥

दधिदुग्धधृतैः समाक्षिकैः
सितया शर्करया समन्वितैः ।
स्नपयामि तवाहमादरा-
जननि त्वां पुनरुष्णवारिभिः ॥ १३ ॥

एलोशीरसुवासितैः सकुसुमैर्गङ्गादितीर्थोदकै-
र्मणिक्यामलमौकिकाभृतरसैः स्वच्छैः सुवर्णोदकैः ।
मन्त्रान्वैदिकतान्त्रिकान्परिपठन्सानन्दमत्यादरा-
स्नानं ते परिकल्पयामि जननि स्नेहाच्चमङ्गीकुरु ॥

बालाकद्युति दाढिमीयकुसुमप्रसर्धि सर्वोत्तमं
मातस्त्वं परिघेहि दिव्यवसनं भक्त्या मया कल्पितम् ।
मुक्ताभिर्ग्रथितं सुकच्चुकमिदं स्वीकृत्य पीतप्रभं
तप्तस्वर्णसमानवर्णमतुलं प्रावर्णमङ्गीकुरु ॥ १५ ॥

२२२ देवीचतुषष्टुपचारपूजास्तोत्रम् ।

नवरत्नमये मयार्पिते
कमनीये तपनीयपादुके ।
सविलासमिदं पदद्वयं
कृपया देवि तयोर्निधीयताम् ॥ १६ ॥

बहुभिरगरुद्यौः सादरं धूपयित्वा
भगवति तव केशान्कङ्कतैर्मार्जयित्वा ।
सुरभिररविन्दैश्चम्पकैश्चार्चयित्वा
झटिति कनकसूत्रैर्जटयन्वष्टयामि ॥ १७ ॥

सौवीराञ्जनमिदमस्व चक्षुषोस्ते
विन्यस्तं कनकशलाकया मया यत् ।
तन्यूनं मलिनमपि त्वदक्षिसङ्गात्
ब्रह्मन्द्राद्यभिलषणीयतामियाय ॥ १८ ॥

मञ्जीरे पद्योर्निधाय रुचिरां विन्यस्य काञ्चीं कटौ
मुक्ताहारमुरोजयोरनुपमां नक्षत्रमालां गले ।
केयूराणि भुजेषु रत्नवलयश्रेणीं करेषु क्रमा-
त्ताटक्के तव कण्ठोर्विनिदधे शीर्षे च चूडामणिम् ॥ १९ ॥

देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् । २२३

धर्मिभ्ले तव देवि हेमकुमुमान्याधाय फालस्थले
मुक्ताराजिविराजमानतिलंकं नासापुटे मौक्तिकम् ।
मातमौक्तिकजालिकां च कुचयोः सर्वाङ्गुलीषूर्पिकाः
कल्पां काञ्चनकिङ्गीर्विनिदधे रत्नावत्तंसं श्रुतौ ॥२०॥

मातः फालतले तवातिविभ्ले काइमीरकस्तूरिका-
कर्पूरागहभिः करोमि तिलंकं देहेऽङ्गरागं ततः ।
वक्षोजादिषु यक्षकर्दमरसं सिक्त्वा च पुष्पद्रवं
पादौ चन्दनलेपनादिभिरहं संपूजयामि क्रमात् ॥ २१ ॥

रत्नाक्षतैस्त्वां परिपूजयामि
मुक्ताफलैर्वा रुचिरैरविद्धैः ।
अखण्डतैर्देवि यवादिभिर्वा
काइमीरपङ्काङ्किततण्डुलैर्वा ॥ २२ ॥

जननि चम्पकतैलमिदं पुरो
मृगभदोपयुतं पटवासकम् ।
सुरभिगन्धमिदं च चतुःसमं
सपदि सर्वमिदं परिगृहताम् ॥ २३ ॥

२२४ देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् ।

सीमन्ते ते भगवति मया सादरं न्यस्तमेत-
तिसन्दूरं मे हृदयकमले हर्षवर्षे तनोति ।
बालादित्यद्युतिरिव सदा लोहिता यस्य कान्ती-
रन्तर्धर्वान्तं हरति सकलं चेतसा चिन्तयैव ॥ २४ ॥

मन्दारकुन्दकरवीरलवङ्गपुष्टै-
स्त्वां देवि संततमहं परिपूजयामि ।
जातीजपावकुलचम्पककेतकादि-
नानाविधानि कुसुमानि च तेऽर्पयामि ॥ २५ ॥

मालतीवकुलहेमपुष्पिका-
काञ्चनारकरवीरकैतकैः ।
कणिकारगिरिकणिकादिभिः
पूजयामि जगदम्ब ते वपुः ॥ २६ ॥

पारिजातशतपत्रपाट्टै-
र्मष्टिकावकुलचम्पकादिभिः ।
अम्बुजैः सुकुसुमैश्च सादरं
पूजयामि जगदम्ब ते वपुः ॥ २७ ॥

लाक्षासंमिलितैः सिताभ्रसहितैः श्रीवाससंमिश्रितैः
कर्पूराकलितैः शिरमधुयुतैर्गोसर्पिषा लोडितैः ।
श्रीखण्डग्रहणगुलुप्रभृतिभिर्नानाविधैर्वस्तुभि-
र्धूपं ते परिकल्पयामि जननि स्नेहात्त्वमङ्गीकुरु ॥ २८ ॥

रत्नालंकृतहेमपात्रनिहितैर्गोसर्पिषा लोडितै-
दीपैर्दीपैर्वर्तरान्धकारभिदुरैर्बालार्कोटिप्रभैः ।
आताप्रज्वलदुर्ज्वलप्रविलसद्रक्षप्रदीपैस्तथा
मातस्त्वामहमादरादनुदिनं नीराजयाम्युच्चकैः ॥

मातस्त्वां दधिदुर्घपायसमहाशाल्यन्तसंतानिकाः
सूपापूपसिताधृतैः सवटकैः सक्षौद्ररम्भाफलैः ।
एलाजीरकहिङ्कुनागरनिशाकुस्तुम्भरीसंस्कृतैः
शाकैः साकमहं सुधाधिकरसैः संतर्पयाम्यर्चयन् ॥

सापूपसूपदधिदुर्घसिताधृतानि
सुस्खादुभक्तपरमान्नपुरःसराणि ।
शाकोङ्गसन्मारिचिजीरकबाहिकानि
भक्ष्याणि भुङ्ग्यव जगदम्ब मयार्पितानि ॥ ३१ ॥

क्षीरमेतदिदमुत्तमोत्तमं
 प्राज्यमाज्यमिदमुज्ज्वलं मधु ।
 मातरेतदमृतोपमं पयः
 संभ्रमेण परिपीयतां मुहुः ॥ ३२ ॥

उष्णोदकैः पाणियुगं मुखं च
 प्रक्षाल्य मातः कलधौतिपात्रे ।
 कर्पूरमिश्रेण सकुङ्कुमेन
 हस्तौ समुद्रतय चन्दनेन ॥ ३३ ॥

अतिशीतमुशीरवासितं
 तपनीये कलशे निवेशितम् ।
 पटपूतमिदं जितामृतं
 शुचि गङ्गाजलमस्व पीयताम् ॥ ३४ ॥

जस्त्वास्त्ररम्भाकलसंयुतानि
 द्राक्षाकलशौद्रसमन्वितानि ।
 सनारिकेलानि सदाडिमानि
 कलानि ते देवि समर्पयामि ॥ ३५ ॥

देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् ।

२२७

कूशमाण्डकोशातकिसंयुतानि
जम्बीरनारङ्गसमन्वितानि ।
सबीजपूराणि सबादराणि
फलानि ते देवि समर्पयामि ॥ ३६ ॥

कर्पूरेण युतैर्लवङ्गसहितैस्तकोलचूर्णान्वितैः
सुस्वादुकमुक्तैः सगौरखदिरैः सुस्निधजातीफलैः ।
मातः कैतकपत्रपाण्डुरुचिभिस्ताम्बूलवङ्गीदलैः
सानन्दं मुखमण्डनार्थमतुलं ताम्बूलमङ्गीकुरु ॥ ३७ ॥

एलालवङ्गादिसमन्वितानि
तकोलकर्पूरविमिश्रितानि ।
ताम्बूलवङ्गीदलसंयुतानि
पूराणि ते देवि समर्पयामि ॥ ३८ ॥

ताम्बूलनिर्जितसुतपसुवर्णवर्ण
स्वर्णाक्तपूराफलमौक्तिकचूर्णयुक्तम् ।
सौवर्णपात्रनिहितं खदिरेण सार्वे
ताम्बूलमन्ध वदनाम्बुरुहे गृहाण ॥ ३९ ॥

महति कनकपाले स्थापयित्वा विशालान्
 डमरुसदृशरूपान्बद्धगोधूमदीपान् ।
 बहुधृतमथ तेषु न्यस्य दीपान्प्रकृष्टा-
 न्भुवनजननि कुर्वे नित्यमारात्मिकं ते ॥ ४० ॥

सविनयमथ दत्वा जानुयुग्मं धरण्यां
 सपदि शिरसि धृत्वा पात्रमारात्मिकस्य ।
 मुखकमलसमीपे तेऽम्ब सार्थी त्रिवारं
 भ्रमयति मयि भूयात्ते कृपार्द्धः कटाक्षः ॥ ४१ ॥

अथ बहुभणिभिर्श्रैमौक्तिकैस्त्वां विकीर्य
 त्रिभुवनकमनीयैः पूजयित्वा च वस्त्रैः ।
 मिलितविविधमुक्तां दिव्यमाणिक्ययुक्तां
 जननि कनकवृष्टिं दक्षिणां तेऽर्पयामि ॥ ४२ ॥

मातः काञ्चनदण्डमण्डितमिदं पूर्णेन्दुविम्बप्रभं
 नानारत्नविशोभिहेमकलशं लोकवयाहादकम् ।
 भास्वन्मौक्तिकजालिकापरिवृतं प्रीत्यात्महस्ते धृतं
 छत्रं ते परिकल्पयामि शिरसि त्वष्ट्रा स्वयं निर्मितम् ॥

शरदिन्दुमरीचिगौरवर्णे-

भैणिमुक्ताविलसत्सुवर्णदण्डैः ।

जगदस्व विचित्रचामरैस्त्वा-

महमानन्दभरेण वीजयामि ॥ ४४ ॥

मार्ताष्ठमण्डलनिभो जगदस्व योऽयं

भक्त्या मया भणिमयो मुकुरोऽर्पितस्ते ।

पूर्णेन्दुविम्बरुचिरं वदनं स्वकीय-

मस्मिन्विलोकय विलोलविलोचने त्वम् ॥ ४५ ॥

इन्द्रादयो नतिनतैर्मकुटप्रदीपै-

नीराजयन्ति सततं तव पादपीठम् ।

तस्मादहं तव समस्तशरीरमेत-

नीराजयामि जगदस्व सहस्रदीपैः ॥ ४६ ॥

प्रियगतिरतितुङ्गो रत्नपल्याणयुक्तः

कन्तकमयविभूषः स्त्रिरधगम्भीरवोषः ।

भगवति कलितोऽयं वाहनार्थं मया ते

तुरगशतसमेतो वायुवेगस्तुरंगः ॥ ४७ ॥

२३० देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोलम् ।

मधुकरवृतकुम्भन्यस्तसिन्दूररेणुः
कनकलितघण्टाकिङ्कीशोभिकण्ठः ।
श्रवणयुगलचञ्चामरो मेघतुल्यो
जननि तव मुदे स्यान्मत्तमातङ्ग एषः ॥ ४८ ॥

द्रुततरतुरगैविराजमानं
मणिमयचक्रचतुष्टयेन युक्तम् ।
कनकमयममूर्मु वितानवन्तं
भगवति ते हि रथं समर्पयामि ॥ ४९ ॥

हयगजरथपत्तिशोभमानं
दिशि दिशि दुन्दुभिमेघनादयुक्तम् ।
अतिवहु चतुरङ्गसैन्यमेत-
द्वगवति भक्तिभरेण तेऽप्ययामि ॥ ५० ॥

परिधीकृतसप्तसागरं
बहुसंपत्सहितं भयान्व ते विपुलम् ।
प्रवलं धरणीतलाभिधं
ददुर्गं निखिलं समर्पयामि ॥ ५१ ॥

शतपत्रयुतैः स्वभावशीतैः-

रतिसौरभ्ययुतैः परागपीतैः ।

अमरीमुखरीकृतैरनन्तै-

व्येजनैस्त्वां जगद्भ्व वीजयामि ॥ ५२ ॥

अमरलुलितलोलकुन्तलाली-

विगलितमाल्यविकीर्णरङ्गभूमिः ।

इयमतिरुचिरा नटी नटन्ती

तव हृदये मुदमातनोतु मातः ॥ ५३ ॥

मुखनयनविलासलोलवेणी-

विलसितनिर्जितलोलभृङ्गमालाः ।

युवजनमुखकारिचारुलीला

भगवति ते पुरतो नटन्ति बालाः ॥ ५४ ॥

अमदलिकुलतुल्यालोलधन्मिहभाराः

स्मितमुखकमलोच्छिव्यलावण्यपूराः ।

अनुपमितसुवेषा वारयोषा नटन्ति

परभृतकलकण्ठो देवि दैन्यं धुनोतु ॥ ५५ ॥

२३२ देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् ।

डमहडिण्डमजर्झरझलरी-
मृदुरवद्रगड्डगडादयः ।
श्लटिति झाङ्कृतझाङ्कृतझाङ्कृतै-
बहुदयं हृदयं सुखयन्तु ते ॥ ५६ ॥

विपञ्चीषु सप्तस्वरान्वादयन्त्य-
स्तव द्वारि गायन्ति गन्धर्वकन्याः ।
क्षणं सावधानेन चित्तेन मातः
समाकर्णय त्वं मया प्रार्थितासि ॥ ५७ ॥

अभिनयकमनीयैर्नर्तनैर्नर्तकीनां
क्षणमपि रमयित्वा चेत एतत्त्वदीयम् ।
स्वयम्हमतिचित्रैर्नेत्तवादित्रगीतै-
र्भगवति भवदीयं मानसं रञ्जयामि ॥ ५८ ॥

तव देवि गुणाङ्गुवर्णने
चतुरा नो चतुरानन्नादयः ।
तदिहैकमुखेषु जन्तुषु
स्तवनं कस्तव कर्तुमीश्वरः ॥ ५९ ॥

देवीचितुः पष्टुपचारपूजास्तोत्रम् । २३३

पदे पदे यत्परिपूजकेभ्यः सद्योऽश्वमेधादिफलं ददाति ।
तत्सर्वपापभ्यहेतुभूतं प्रदक्षिणं ते परितः करोमि ॥ ६० ॥

रक्तोत्थलारक्तलताप्रभाभ्यां ध्वजोर्ध्वरेखाकुलिशाङ्किताभ्याम् ।
अशेषबृन्दारकवन्दिताभ्यां नमो भवानीपिदपङ्कजाभ्याम् ॥

चरणनलिनयुग्मं पङ्कजैः पूजयित्वा
कनककमलमालां कण्ठदेशोऽर्पयित्वा ।
शिरसि विनिहितोऽयं रक्षपुष्पाञ्जलिस्ते
हृदयकमलमध्ये देवि हर्षं तनोतु ॥ ६२ ॥

अथ मणिमयमञ्चकाभिरामे
कनकमयवितानराजमाने ।
प्रसरदगरुपधूपितेऽस्मि-
न्भगवति भवनेऽस्तु ते निवासः ॥ ६३ ॥

एतस्मिन्मणिखचिते सुवर्णपीठे
त्रैलोक्याभयवरदौ निधाय हस्तौ ।
विस्तीर्णे मृदुलतरोत्तरच्छदेऽस्मि-
न्पर्यङ्के कनकमये निर्धीद मातः ॥ ६४ ॥

२३४

देवीचतुःषट्युपचारपूजास्तोत्रम् ।

तव देवि सरोजचिह्नयोः पदयोर्निर्जितपद्मरागयोः ।
अतिरक्ततरैरलक्ष्मैः पुनरुक्तां रचयामि रक्तताम् ॥ ६५ ॥

अथ मातरुशीरवासितं निजताम्बूलरसेन रञ्जितम् ।
तपनीयमये हि पट्टके मुखगण्डूषजलं विधीयताम् ॥ ६६ ॥

क्षणमध्य जगदस्व मञ्चकेऽस्मि-
न्मदुतलतूलिकया विराजमाने ।
अतिरहसि मुदा शिवेन सार्व
सुखशयनं कुरु तत्र मां स्मरन्ती ॥ ६७ ॥

मुक्ताकुन्देन्दुगौरां मणिमयमकुटां रत्नाटक्युक्ता-
मक्षम्बक्षपुष्पहस्तामभयवरकरां चन्द्रचूडां त्रिनेत्राम् ।
नानालंकारयुक्तां सुरमकुटमणियोतितस्वर्णपीठां
सानन्दां सुप्रसन्नां त्रिमुवनजननीं चेतसा चिन्तयामि ॥

एषा भवत्या तव विरचिता या मया देवि पूजा
स्त्रीकृतैनां सपदि सकलान्मेऽपराधानक्षमस्व ।
न्यूनं यत्तत्त्वं करुणया पूर्णतामेतु सद्यः
सानन्दं मे हृदयकमले तेऽस्तु नित्यं निवासः ॥ ६९ ॥

देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रम् । २३५

पूजामिमां यः पठति प्रभाते
मध्याहकाले यदि वा प्रदोषे ।
धर्मार्थिकामान्पुरुषोऽभ्युपैति
देहावसाने शिवभावमेति ॥ ७० ॥

पूजामिमां पठेन्नित्यं पूजां कर्तुमनीश्वरः ।
पूजाफलमवाप्नोति वाङ्छिष्ठतार्थं च विन्दति ॥ ७१ ॥

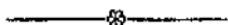
प्रत्यहं भक्तिसंयुक्तो यः पूजनमिदं पठेत् ।
वाग्वादिन्याः प्रसादेन वत्सरात्स कविर्भवेत् ॥ ७२ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य
श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
देवीचतुःषष्ठ्युपचारपूजास्तोत्रं
संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ त्रिपुरसुन्दर्यष्टकम् ॥

कदम्बवनचारिणीं मुनिकदम्बकादम्बिनीं
नितम्बजितभूधरां सुरनितम्बिनीसेविताम् ।
नवाम्बुद्धलोचनामभिनवाम्बुदश्यामलां
त्रिलोचनकुटुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ १ ॥

कदम्बवनवासिनीं कनकवल्लकीधारिणीं
महाईभणिहारिणीं मुखसमुलसद्वारुणीम् ।
दयाविभवकारिणीं विशदरोचनाचारिणीं
त्रिलोचनकुटुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ २ ॥

कदम्बवनशालया कुचभरोलसन्मालया
कुचोपमितशैलया गुरुकृपालसद्वेलया ।
मदारुणकपोलया मधुरगीतवाचालया
कथापि घननीलया कवचिता वरं लीलया ॥ ३ ॥

कदम्बवनमध्यगां कनकमण्डलोपस्थितां
पडम्बुरुहवासिनीं सततसिद्धसौदामिनीम् ।
विडम्बितजपारुचिं विकचचन्द्रचूडामणिं
त्रिलोचनकुदुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ ४ ॥

कुचाच्छितविपच्छिकां कुटिलकुन्तलालंकृतां
कुशेशयनिवासिनीं कुटिलचित्तविद्वेषिणीम् ।
मदारुणविलोचनां मनसिजारिसंमोहिनीं
मतङ्गमुनिकन्यकां मधुरभाषिणीमाश्रये ॥ ५ ॥

सरेत्थमपुष्पिणीं रुधिरविन्दुनीलास्वरां
गृहीतमधुपात्रिकां मदविघूणनेत्राच्छलाम् ।
घनस्तनभरोन्नतां गलितचूलिकां इयामलां
त्रिलोचनकुदुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमाश्रये ॥ ६ ॥

सकुङ्गमविलेपनामलकचुम्बिकस्तूरिकां
समन्दहसितेक्षणां सशरचापपाशाङ्कुशाम् ।
अशेषजनमोहिनीमरुणमाल्यभूषास्वरां
जपाकुसुमभासुरां जपविधौ स्मरास्यम्बिकाम् ॥ ७ ॥

पुरंदरपुरान्त्रिकाचिकुरवन्धसैरनिष्ठिकां
 पितामहपतिब्रतापटुपटीरचर्चारताम् ।
 मुकुन्दरमणीमणीलस्तदलंकियाकारिणीं
 भजामि भुवनाम्बिकां सुरवधूटिकाचेटिकाम् ॥ ८ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 त्रिपुरसुन्दर्यष्टके संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ ललितापञ्चरत्नम् ॥

प्रातः स्मरामि ललितावदनारविन्दं
बिम्बाधरं पृथुलमौक्षिकशोभिनासम् ।
आकर्णदीर्घनयनं मणिकुण्डलाढ्यं
मन्दस्मितं सृगमदोऽज्ज्वलफालदेशम् ॥ १ ॥

प्रातर्भजामि ललिताभुजकल्पवल्लीं
रकाङ्गुलीयलसदङ्गुलिपलबाढ्याम् ।
माणिकयहेभवलयाङ्गदशोभमानं
पुण्ड्रेक्षुचापकुसुमेषुसूर्णीर्धधानाम् ॥ २ ॥

प्रातर्नमामि ललिताचरणारविन्दं
भक्तेष्टदाननिरतं भवसिन्धुपोतम् ।
पद्मासनादिसुरनाथकपूजनीयं
पद्माङ्गुशध्वजसुदर्शनलाङ्गनाढ्यम् ॥ ३ ॥

प्रातः स्तुवे परशिवां ललितां भवानीं
 त्रश्यन्तवेद्यविभवां कस्तुनवद्याम् ।
 विश्वस्य सृष्टिविलयस्थितिहेतुभूतां
 विद्येश्वरीं निगमवाङ्मनसातिदूराम् ॥ ४ ॥

प्रातर्बद्धामि ललिते तब पुण्यनाम
 कामेश्वरीति कमलेति महेश्वरीति ।
 श्रीशाम्भवीति जगतां जननी परेति
 वाग्देवतेति वचसा त्रिपुरेश्वरीति ॥ ५ ॥

यः श्लोकपञ्चकमिदं ललितास्त्रिकायाः
 सौभाग्यदं सुललितं पठति प्रभावे ।
 तस्मै ददाति ललिता श्लाटिति प्रसन्ना
 विद्यां श्रियं विमलसौख्यमनन्तकीर्तिम् ॥ ६ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 ललितापञ्चरत्नं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ कल्याणवृष्टिस्तवः ॥

कल्याणवृष्टिभिरिवामृतपूरिताभि-
लेद्धभीस्वयंवरणमङ्गलदीपिकाभिः ।
सेवाभिरम्ब तव पादसरोजमूले
नाकारि किं मनसि भाग्यवतां जनानाम् ॥ १ ॥

एतावदेव जननि स्पृहणीयमास्ते
त्वद्वन्दनेषु सलिलस्थगिते च नेत्रे ।
सांनिध्यमुद्यादरुणायुतसोदरस्य
त्वद्विग्रहस्य परया सुधयाप्लुतस्य ॥ २ ॥

ईशत्वनामकलुषाः कति वा न सन्ति
ब्रह्मादयः प्रतिभवं प्रलयाभिभूताः ।
एकः स एव जननि स्थिरसिद्धिरास्ते
यः पादयोस्तव सकृत्प्रणातिं करोति ॥ ३ ॥

तुव्वा सकुशिपुरसुन्दरि तावकीं
 कारुण्यकन्दलितकान्तिभरं कटाक्षम् ।
 कंदर्पेकोटिसुभगास्त्वयि भक्तिभाजः
 संभीहयन्ति तरुणीभुवनव्रयेऽपि ॥ ४ ॥

ह्रींकारमेव तव नाम गृणन्ति वेदा
 मातखिकोणनिलये विपुरे त्रिनेत्रे ।
 त्वत्संस्मृतौ यमभटाभिभवं विहाय
 दीव्यन्ति नन्दनवने सह लोकपालैः ॥ ५ ॥

हन्तुः पुरामधिगलं परिपीयमानः
 क्रूरः कथं न भविता गरलस्य वेगः ।
 नाश्वासनाय यदि मातरिदं तवार्थं
 देहस्य शश्वदमृताप्लुतशीतलस्य ॥ ६ ॥

स्वर्वज्ञतां सदसि वाक्पंडुतां प्रसूते
 देवि त्वदलिङ्गसरसीरुहयोः प्रणामः ।
 किं च स्फुरन्मकुटमुज्ज्वलमातपत्रं
 द्वे चामरे च महतीं वसुधां ददाति ॥ ७ ॥

कल्पदुमैरभिमतप्रतिपादनेषु
 कारण्यवारिधिभिरस्व भवत्कटाक्षैः ।
 आलोकय त्रिपुरसुन्दरि मामनाथं
 त्वग्येव भक्तिभरितं त्वयि बद्धतृष्णम् ॥ ८ ॥

हन्तेतरेष्वपि मनांसि निधाय चान्ये
 भक्तिं वहन्ति किल पामरदैवतेषु ।
 त्वामेव देवि मनसा समनुस्मरामि
 त्वामेव नौमि शरणं जननि त्वमेव ॥ ९ ॥

लक्ष्येषु सत्स्वपि कटाक्षनिरीक्षणाना-
 मालोकय त्रिपुरसुन्दरि मां कदाचित् ।
 नूनं मया तु सदृशः करुणैकपात्रं
 जातो जनिष्यति जनो न च जायते वा ॥ १० ॥

ह्रींहीमिति प्रतिदिनं जपतां तवाख्यां
 किं नाम दुर्लभमिह त्रिपुराधिवासे ।
 भालाकिरीटमद्वारणमाननीया
 तान्सेवते वसुमती स्वयमेव लक्ष्मीः ॥ ११ ॥

संपत्करणि सकलेन्द्रियनन्दनानि
 साम्राज्यदाननिरतानि सरोरुहाश्चि ।
 त्वद्वन्दनानि दुरिताहरणोद्यतानि
 मामेव मातरनिशं कलयन्तु नान्यम् ॥ १२ ॥

कल्पोपसंहृतिषु कल्पितताण्डवस्थ
 देवस्य खण्डपरशोः परभैरवस्य ।
 पाशाङ्कूशैक्षवशरासनपुष्पबाणा
 सा साक्षिणी विजयते तव मूर्तिरेका ॥ १३ ॥

लग्नं सदा भवतु मातरिदं तवार्धं
 तेजः परं बहुलकुङ्गमपङ्कशोणम् ।
 भास्त्रत्किरीटममृतांशुकलावत्सं
 मध्ये त्रिकोणनिलयं परमामृतार्दम् ॥ १४ ॥

द्वींकारमेव तव नाम तदेव रूपं
 त्वश्नाम दुर्लभमिह त्रिपुरे गृणन्ति ।
 त्वत्तेजसा परिणतं वियदादिभूतं
 सौख्यं तनोति सरसीरुहसंभवादेः ॥ १५ ॥

द्वींकारत्रयसंपुटेन महता मन्त्रेण संदीपितं
 स्तोत्रं यः प्रतिवासरं तव पुरो मातर्जेन्मब्रवित् ।
 तस्य क्षोणिभुजो भवन्ति वशगा लक्ष्मीश्वरस्थायिनी
 वाणी निर्मलसूक्तिभारभरिता जगर्ति दीर्घं वयः ॥१६॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 कल्याणवृष्टिस्तवः संपूर्णः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ नवरत्नमालिका ॥

हारनूपुरकिरीटकुण्डलविभूषितावयवशोभिन्नं
कारणेशवरमौलिकोटिपरिकल्प्यमानपदपीठिकाम् ।
कालकालफणिपाशबाणधनुरङ्गुशामरुणभेदलां
फालभूतिलकलोचनां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥१॥

गन्धसारवनसारचारुनवनागवल्लिरसवासिन्नं
सान्ध्यरागमधुरावराभरणसुन्दराननशुचिस्मिताम् ।
मन्धरायतविलोचनाममलबालचन्द्रकृतशेखरीं
इन्दिरारमणसोदरीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥२॥

स्मेरचारुमुखमण्डलां विमलगण्डलम्बिमणिमण्डलां
हारदामपरिशोभमानकुचभारभीरुतनुमध्यमाम् ।
बीरगर्वहरनूपुरां विविधकारणेशवरपीठिकां
मारवैरिसहचारिणीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥३॥

भूरिभारधरकुण्डलीन्द्रमणिवद्धभूवलयपीठिकां
 वारिराशिमणिमेखलावलयवह्नि मण्डलशरीरिणीम् ।
 वारिसारवहकुण्डलां गगनशेखरीं च परमात्मिकां
 चारुचन्द्ररविलोचनां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥४॥

कुण्डलत्रिविधकोणमण्डलविहारषड्दलसमुल्लस-
 त्पुण्डरीकमुखभेदिनीं च प्रचण्डभानुभासमुज्ज्वलाम् ।
 मण्डलेन्दुपरिवाहितामृततरङ्गिणीमरुणरूपिणीं
 मण्डलान्तमणिदीपिकां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

वारणाननमयूरवाहमुखदाहवारणपथोधरां
 चारणादिसुरसुन्दरीचिकुरशेखरीकृतपदाम्बुजाम् ।
 कारणाधिपतिपञ्चकप्रकृतिकारणप्रथमातृकां
 वारणान्तमुखपारणां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

पद्मकान्तिपदपाणिपल्लवपयोधराननसरोस्हां
 पद्मारागमणिमेखलावलयनीविशोभितनितम्बिनीम् ।
 पद्मसंभवसदाशिवान्तमयपञ्चरत्नपदपीठिकां
 पद्मिनीं प्रणवरूपिणीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

आगमप्रणवपीठिकामभलवर्णमङ्गलशरीरिणीं
 आगमावयवशोभिनीमस्तिलवेदसारकृतशेखरीम् ।
 मूलमन्त्रमुखमण्डलां सुदितनादविन्दुनवयौवनां
 मातृकां त्रिपुरसुन्दरीं मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

कालिकातिभिरकुन्तलान्तवनभृङ्गमङ्गलविराजिनीं
 चूलिकाशिखरमालिकावल्यमङ्गिकासुरभिसौरभाम् ।
 वालिकामधुरगण्डमण्डलमनोहराननसरोरुहां
 कालिकामस्तिलनायिकां मनसि भावयामि परदेवताम् ॥

नित्यमेव नियमेन जस्पतां
 सुक्षिसुक्षिफलदामभीष्टदाम् ।
 शंकरेण रचितां सदा जपे-
 आमरत्रनवरत्नमालिकाम् ॥ १० ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमन्छंकरभगवतः कृतौ
 नवरत्नमालिका संपूर्णा ॥

॥ श्रीः ॥

॥ मन्त्रमातृकापुष्पमालास्तवः ॥

कल्पोलोङ्गसितामृताब्धिलहरीमध्ये विराजन्मणि-
द्वीपे कल्पकवाटिकापरिवृते कादम्बबाटगुज्जवले ।
रत्नसम्भसहस्रनिर्मितसभामध्ये चिमानोत्तमे
चिन्तारत्नविनिर्मितं जननि ते सिंहासनं भावये ॥ १ ॥

एणाङ्गानलभानुमण्डलसच्छ्रीचक्रमध्ये रिथतां
बालार्कद्युतिभासुरां करतलैः पाशाङ्कुशौ विभ्रतीम् ।
चापं बाणमपि प्रसन्नवदनां कौसुम्भवस्थान्वितां
तां त्वां चन्द्रकलावतंसमकुटां चारुसिमतां भावये ॥ २ ॥

ईशानादिपदं शिवैकफलदं रत्नासनं ते शुभं
पादं कुङ्कुमचन्दनादिभरितैरर्च्यं सरक्षाक्षतैः ।
शुद्धैराचमनीयकं तव जलैर्भक्त्या मया कस्तिपतं
कारुण्यामृतवारिधे तदखिलं संतुष्टये कल्पताम् ॥ ३ ॥

लक्ष्ये योगिजनस्य रक्षितजगज्ञाले विशालेक्षणे
 प्रालेयाम्बुपटीरकुङ्कुमलसत्कर्पूरमिश्रोदकैः ।
 गोक्ष्मीरैरपि नारिकेलसलिलैः शुद्धोदकैर्मन्त्रितैः
 स्थानं देवि धिया मयैतदखिलं संतुष्टये कल्पताम् ॥ ४ ॥

ह्रींकाराङ्कितमन्त्रलक्षिततनो हेमाचलासंचितै
 रवैरुज्ज्वलमुत्तरीयसहितं कौसुम्भवणाशुकम् ।
 मुक्तासंततियज्ञसूत्रममलं सौवर्णतन्तूद्वन्द्वं
 दत्तं देवि धिया मयैतदखिलं संतुष्टये कल्पताम् ॥ ५ ॥

हंसैरप्यतिलोभनीयगमने हारावलीमुज्ज्वलां
 हिन्दोलद्युतिहीरपूरिततरे हेमाङ्गदे कङ्कणे ।
 मञ्जीरै मणिकुण्डले मकुटमप्यधेन्दुचूडामणि
 नासामौक्तिकमङ्गुलीयकटकौ काञ्चीमपि स्वीकुरु ॥ ६ ॥

सर्वाङ्गे धनसारकुङ्कुमघनश्रीगन्धपङ्काङ्कितं
 कस्तूरीतिलकं च फालफलके गोरोचनापत्रकम् ।
 गण्डादर्शनमण्डले नयनयोर्दिव्याजनं तेऽचितं
 कण्ठाद्वजे मृगनाभिपङ्कुममलं त्वत्प्रीतये कल्पताम् ॥ ७ ॥

कहारोत्पलमलिकामरुवकैः सौवर्णपङ्केरुहै-
 जातीचम्पकमालतीवकुलकैर्मन्दारकुन्दादिभिः ।
 केतक्या करवीरकैबैविवैः कलसाः सजो मालिकाः
 संकल्पेन सर्वपर्यामि वरदे संतुष्टये गृह्णताम् ॥ ८ ॥

हन्तारं मदनस्य नन्दयसि यैरङ्गैरनङ्गोज्जवलैः-
 यैर्भृङ्गावलिनीलकुन्तलभरैर्ब्रह्मासि तस्याशयम् ।
 सानीमानि तवाम्ब कोमलतराण्यामोदलीलागृहा-
 ण्यामोदाय दशाङ्गगुम्बुद्धृतैर्घूपैरहं धूपये ॥ ९ ॥

लक्ष्मीमुज्ज्वलयामि रक्तनिवहोद्भास्वत्तरे मन्दिरे
 मालारूपचिलम्बितैर्मणिमयस्तम्भेषु संभावितैः ।
 चित्रैर्हाटकपुत्रिकाकरथृतैर्गव्यैर्घृतैर्विधितै-
 दिव्यैर्दीपगणैर्धिया गिरिसुते संतुष्टये कल्पताम् ॥

ह्रींकारेश्वरि तप्तहाटककृतैः स्थालीसहस्रैर्घृतं
 दिव्यान्नं घृतसूपशाकभरितं चित्रान्नमेदं तथा ।
 दुरधान्नं मधुशकरादधियुतं माणिक्यपात्रे स्थितं
 माषापूपसहस्रमन्ब सफलं नैवेद्यमावेदये ॥ ११ ॥

सच्छायैर्वरकेतकीदलरुचा ताम्बूलवङ्गीदलैः
 पूर्णभूरिगुणैः सुगन्धिमधुरैः कर्पूरखण्डोज्जवलैः ।
 मुक्ताचूर्णविराजितैर्वहुविधैर्वक्त्राम्बुजामोदनैः
 पूर्णा रत्नकलाचिका तव मुदे न्यस्ता पुरस्तादुमे ॥१२॥

कन्याभिः कमनीयकान्तिभिरलंकारामलारातिका
 पात्रे मौक्तिकचित्रपिङ्गलविलसत्कर्पूरदीपालिभिः ।
 तत्तत्त्वालमृदङ्गगीतसहितं नृत्यत्पदाम्भोरुहं
 मन्त्राराधनपूर्वकं सुविहितं नीराजनं गृह्णताम् ॥

लक्ष्मीमौक्तिकलक्ष्मकलिपतसितच्छब्दं तु धत्ते रसा-
 दिन्द्राणी च रतिश्च चामरवरे धत्ते स्वयं भारती ।
 वीणामेणविलोचनाः सुमनसां नृत्यान्ति तद्रागव-
 द्वावैराङ्गिकसान्त्विकैः स्फुटरसं मातस्तदाकर्ण्यताम् ॥

ह्रींकारत्रयसंपुटेन मनुनोपास्ये त्रयीमौलिभि-
 वाक्यैर्लक्ष्यतनो तव स्तुतिविधौ को वा क्षमेताम्बिके ।
 सलापाः स्तुतयः प्रदक्षिणशतं संचार एवास्तु ते
 संवेशो नमसः सहस्रमखिलं त्वत्प्रीतये कल्पताम् ॥

श्रीमन्त्राक्षरमालया गिरिसुतां यः पूजयेचेतसा
 संध्यासु प्रतिवासरं सुनियतस्तस्यामर्लं स्यान्मनः ।
 चित्ताम्भोरुहमण्टपे गिरिसुता नृत्तं विधत्ते रसा-
 द्वाणी वक्तसरोरुहे जलधिजा गेहे जगन्मङ्गला ॥ १६ ॥

इति गिरिवरपुत्रीपादराजीवभूषा
 भुवनममलयन्ती सूक्ष्मसौरभ्यसारैः ।
 शिवपदमकरन्दस्यन्दनीयं निवद्धा
 मदयतु कविभृङ्गान्मातृकापुष्पमाला ॥ १७ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकान्वार्यस्य
 श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
 श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
 मन्त्रमातृकापुष्पमालास्तवः संपूर्णः ॥

॥ श्रीः ॥

॥ गौरीदशकम् ॥

————— ♫ —————

लीलालब्धस्थापितलुभाखिललोकं
लोकातीतैर्योगिभिरन्तश्चिरमृग्याम् ।
बालादित्यश्रेणिसमानद्युतिपुजां
गौरीमस्वामस्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ १ ॥

प्रत्याहारध्यानसमाधिस्थितिभाजां
निलं चित्ते निर्वृतिकाष्ठां कलयन्तीम् ।
सत्यज्ञानानन्दमर्यों तां तनुरूपां
गौरीमस्वामस्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ २ ॥

चन्द्रापीडानन्दितमन्दस्मितवक्त्रां
चन्द्रापीडालंकृतनीलालकभाराम् ।
इन्द्रोपेन्द्राद्यर्चितपादाम्बुजयुग्मां
गौरीमस्वामस्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ३ ॥

आदिक्षान्तामध्यरमूर्त्या विलसन्ती
 भूते भूते भूतकदम्बप्रसवित्रीम् ।
 शब्दब्रह्मानन्दमर्यों तां तटिदाभां
 गौरीमस्वामस्वुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ४ ॥

मूलाधारादुत्थितवीथ्या विधिरन्त्रं
 सौरं चान्द्रं व्याप्य विहारज्ज्वलिताङ्गीम् ।
 येयं सूक्ष्मात्सूक्ष्मतनुस्तां सुखरूपां
 गौरीमस्वामस्वुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ५ ॥

नित्यः शुद्धो निष्कल एको जगदीशः
 साक्षी यस्याः सर्गविधौ संहरणे च ।
 विश्वत्राणक्रीडनलोलां शिवपत्नीं
 गौरीमस्वामस्वुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ६ ॥

यस्याः कुक्षौ लीनमस्त्रणं जगदण्डं
 भूयो भूयः प्रादुरभूदुत्थितमेव ।
 पत्ना सार्थं तां रजताद्वौ विहरन्तीं
 गौरीमस्वामस्वुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ७ ॥

यस्यामोतं प्रोतमशेषं मणिमाला-
 सूत्रे यद्वक्तापि चरं चाप्यचरं च ।
 तामध्यालङ्घानपदव्या गमनीयां
 गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ८ ॥

नानाकरैः शक्तिकदम्बैर्भुवनानि
 व्याप्य स्वैरं क्रीडति येदं स्वयमेका ।
 कल्याणीं तां कल्पलतामानतिभाजां
 गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ ९ ॥

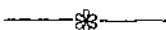
आशापाशक्षेत्रविनाशं विदधानां
 पादाम्भोजध्यानपराणां पुरुषाणाम् ।
 ईशामीशार्धाङ्गहरां तामभिरामां
 गौरीमम्बामम्बुरुहाक्षीमहमीडे ॥ १० ॥

प्रातःकाले भावविशुद्धः प्रणिधाना-
 द्रक्त्या नियं जल्पति गौरीदशकं यः ।
 वाचां सिद्धिं संपदमउयां शिवभक्तिं
 तस्यावश्यं पर्वतपुत्री विदधाति ॥ ११ ॥

॥ श्रीः ॥

॥ भवानीभुजंगम् ॥

घडाधारपङ्केरहान्तर्विराज-
तसुषुम्नान्तरालेऽतितेजोल्लसन्तीम् ।
सुधामण्डलं द्रावयन्तीं पिबन्तीं
सुधामूर्तिमीडे चिदानन्दरूपाम् ॥ १ ॥

उवलत्कोटिबालार्कभासाहणाङ्गीं
सुलावण्यशृङ्गारशोभाभिशामाय ।
महापद्मकिञ्चलकमध्ये विराज-
त्रिकोणे निषणां भजे श्रीभवानीम् ॥ २ ॥

कणस्तिकिञ्चणीनूपुरोद्धासिरन्न-
प्रभालीढलाक्षार्द्रपादावजयुग्मम् ।
अजेशान्युताद्यैः सुरैः सेव्यमानं
महादेवि मन्मूर्धि ते भावयामि ॥ ३ ॥

सुशोणाम्बरावद्धनीविराज-
 नमहारत्रकाञ्चीकलापं नितम्बम् ।
 म्फुरदक्षिणावर्तनाभिं च तिस्रो
 वलीरम्ब ते रोमराजिं भजेऽहम् ॥ ४ ॥

लसद्वृत्तमुत्तुङ्गमाणिकयकुम्भो-
 पमश्रि स्तनद्वन्द्वमम्बाम्बुजाक्षि ।
 भजे दुर्घपूर्णाभिरामं तवेदं
 महाहारदीमं सदा प्रस्तुतास्यम् ॥ ५ ॥

शिरीषप्रसूनोलसद्वाहुदण्डै-
 र्ज्वलद्वाणकोदण्डपाशाङ्कुशैश्च ।
 चलत्कङ्कणोदारकेयूरभूषो-
 उज्वलद्विर्लसन्तीं भजे श्रीभवानीम् ॥ ६ ॥

शरत्पूर्णचन्द्रप्रभापूर्णविम्बा-
 धरस्मेरवक्त्रारविन्दां सुशान्ताम् ।
 सुरत्रावलीहारताटङ्कशोभां
 महासुप्रसन्नां भजे श्रीभवानीम् ॥ ७ ॥

सुनासापुटं सुन्दरधूललाटं
तवौष्ठित्रिं दानदक्षं कटाक्षम् ।
ललाटे लसद्रन्धकस्तूरिभूषं
स्फुरच्छ्रीसुखाम्भोजमीडेहमम्ब ॥ ८ ॥

चलत्कुन्तलान्तर्धमद्वज्जवन्दं
वनस्त्रिग्धधस्मिहभूषोज्जवलं ते ।
स्फुरन्मौलिमाणिक्यवद्वेन्दुरेखा-
विलासोल्लसहित्यमूर्धानमीडे ॥ ९ ॥

इति श्रीभवानि स्वरूपं तवेदं
प्रपञ्चात्परं चातिसूक्ष्मं प्रसन्नम् ।
स्फुरत्वम्ब छिम्भम्य मे हत्सरोजे
सदा वाञ्छयं सर्वतेजोमयं च ॥ १० ॥

गणेशाभिसुख्याखिलैः शक्तिकृन्दै-
वृत्तां वै स्फुरच्छकराजोल्लसन्तीम् ।
परां राजराजेश्वरि त्रैपुरि त्वां
शिवाङ्कोपरिस्थां शिवां भावयामि ॥ ११ ॥

त्वमर्कस्त्वमिन्दुस्त्वमग्निस्त्वमाप-
 स्त्वमाकाशभूवायवस्त्वं महत्वम् ।
 त्वदन्यो न कश्चित्प्रपञ्चोऽस्ति सर्वे
 त्वमानन्दसंवित्स्वरूपां भजेऽहम् ॥ १२ ॥

श्रुतीनामगम्ये सुवेदागमज्ञा
 महिम्नो न जानन्ति पारं तवाम्ब ।
 स्तुतिं कर्तुमिच्छामि ते त्वं भवानि
 श्वस्येदमत्र प्रमुखः किलाहम् ॥ १३ ॥

गुरुस्त्वं शिवस्त्वं च शक्तिस्त्वमेव
 त्वमेवासि माता पिता च त्वमेव ।
 त्वमेवासि विद्या त्वमेवासि बन्धु-
 गतिर्मे मतिर्देवि सर्वे त्वमेव ॥ १४ ॥

शरण्ये वरेण्ये सुकारुण्यमूर्ते
 हिरण्योदरादैरगण्ये सुपुण्ये ।
 भवारण्यभीतेश्च मां पाहि भद्रे
 नमस्ते नमस्ते नमस्ते भवानि ॥ १५ ॥

इतीमां महच्छ्रीभवानीभुजंगं
स्तुतिं यः पठेद्वक्तियुक्तश्च तस्मै ।
स्वकीयं पदं शाश्वतं वेदसारं
श्रियं चाष्ट्रसिद्धिं भवानी इदाति ॥ १६ ॥

भवानी भवानी भवानी श्रिवार-
मुदारं मुदा सर्वदा ये जपन्ति ।
न शोके न मोहं न पापं न भीतिः
कदाचित्कथंचित्कुतश्चिज्जनानाम् ॥ १७ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यस्य
श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य
श्रीमच्छंकरभगवतः कृतौ
भवानीभुजंगं संपूर्णम् ॥

श्लोकानुक्रमणिका

॥ श्रीः ॥

॥ श्लोकानुक्रमणिका ॥

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
अ		अतिशीतमुशीरवासितं	२२६
आकाशेकलङ्घा०	२३	अत्यन्तं भासभाने	५९
अकारादिक्षकारान्त०	१६५	अत्यर्थं राजते या	६५
अकिञ्चित्करकर्मभ्यः	१६५	अथ कथमपि	७९
अकिञ्चनार्तिमार्जनं	२	अथ वहुमणिमिश्रैः	२२४
अक्षतैर्ध्वलैर्दिव्यै०	१०८	अथ मणिमयमञ्च०	२३३
अग्रहवहल०	२११	अथ मातरुशीरवासितं	२३४
अग्रधेऽन संसारपङ्क्ते	१५३	अनाद्यन्तमार्द्यं	१५
अग्रे केचन	२०३	अनुद्यल्लाटाद्यक्षि	२३
अग्रे गायति	२०३	अनेन स्तवेनादरा०	२४
अग्रे ते विनिवेद्य	२१३	अन्तःकरणविशुद्धि	८२
अङ्गोलं निजबीजसंतति०	४१	अन्तःशोभिदशारके	२०९
अङ्गे शृङ्गारयोनेः	५६	अन्तेवासिन्नस्ति	१६९
अजं शाश्वतं	७२	अन्योन्यं प्लावयन्ती	१९८
अतिमृदुलौ मम चरणौ	४९	अपस्मारकुष्ठ	१२

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
अभिचारादिभिः कृत्यां	१७३	असौ नासावंशस्तुहिन०	१४०
अभिनयकमनीयै०	२३२	अस्तोकस्तोमशङ्कै०	६९
अभ्यङ्गं गिरिजे	१९४	अस्तोपाधिसमस्त०	८२
अमर्यादमेवाहमाबाल०	२२	अहं सर्वदा दुःखभारा०	१२
अमितमुदमृतं	४३	अहः सूते सव्यं तब	१३७
अमू ते वक्षोजावमृत०	१४३	आ	
अमोजाभ्यां च	५४	आकार्णकृष्टकामास्त्रसंजातं	१७७
अथं दानकालस्वर्वहं	१७	आकाशश्चिकुराथते	९३
अयःस्पर्शे लग्नं	१६२	आकाशेन शिखी समस्त०	३९
आहसि रहसि	४३	आकीर्णे नखराजिकान्ति०	३७
अराला केशेषु प्रकृतिस०	१४८	आखण्डलमदखण्डन०	७९
अरालैः स्वाभाव्यादलिं०	१३६	आगत मृत्युंजय चन्द्र०	१०५
अरालं ते पालीयुगाल०	१३९	आगमप्रणवपीठिका०	२४८
अर्चाविघौ ज्ञानलबोऽपि	२१६	आतङ्कावेगहारी सकल०	५३
अधीन्मीलिद्यौवनोद्दामद०	१६९	आत्मप्रेषणो भवान्या	६६
अविज्ञाय परां शक्तिं०	१७८	आदिक्षान्तासक्षर०	२५५
अविद्यानामन्तस्तिमिर०	१२५	आदौ कर्मप्रसङ्गा०	७४
अविश्रान्तं पत्युर्गुण०	१४१	आद्या विद्या हृद्रता	४८
अशनं गरलं फणी	४७	आद्यायामिततेजसे	३९
अशेषब्रह्माण्डप्रलय०	१६३	आधारशक्त्यादिकमाक०	२०६
असारे संसारे	२९	आनन्दामृतपूरिता	३८

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
आनन्दायेन्दुकान्तोपल०	६८	इदं ते युक्तं वा परमशिव	५०
आनन्दाश्रुभिरातनोति	४१	इदानीमिदानीं	२२
आनीतेनातिशुभ्रेण	१०७	इन्द्रादयो नतिनतै०	२२९
आमुकानर्घरवप्रकर०	५७	इन्द्रादीशं दिगीश्वरा०	१९०
आम्भायाम्भुविभादरेण	३५	इभचमीभ्वर	७९
आयुर्नैश्वति पश्यतां	७८	इमं सुस्तवं प्रात०	५
आरक्षेतपीतस्फुरदुरु०	२०१	इष्टानिष्टप्रातिविच्छित्तिहेतुः १८१	
आरूढप्रौढवेगप्रवि०	५४	इहायाहि वत्सेति	१०
आरूढमक्तिरुण०	४३	ई	
आलबालमिव	१९९	ईकारोर्खगविन्दुरान०	२११
आलम्ब्य स्वसर्वी	२०१	ईशं गिरीश	८०
आशापाशक्लेशदुर्वा०	४४	ईशत्वनामकलुषा	२४१
आशापाशक्लेशविना०	२५६	ईशानादिपदं शिवैक०	२४९
आक्षेष्वदिजायाः	५८	ईशाने गणं स्मरामि	२०६
आसीनस्याधिपीठं	५६	उ	
आस्तीर्णरूणकम्बलासन०	१९१	उच्चैस्तोरणवर्ति	१९२
ई		उड्डकृतपरियेषस्यध्या	१९७
इति गिरिवरपुत्री०	२५३	उड्यानजालंधर०	२०७
इति प्रेमभारेण	१५८	उत्तुङ्गालयविस्फुर०	१८८
इति श्रीभवानि	२५९	उदञ्चहुजावल्ली०	४
इतीमां महच्छ्री०	२६१	उद्गन्धैरगस्त्रवैः	१९४

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
उद्यत्कान्तिकलाप०	१८७	एतावदेव जननि	२४१
उद्यत्तावकदेहकान्ति०	२०५	एषा भक्त्या तव	२३४
उपास्यमाना विप्रेन्द्रैः	१६५	एष्यन्येष जनिं मनोऽस्य	४६
उपेक्षा नो चेत्कि	२९	एलाल्यङ्गादिसमन्वितानि	२२७
उमया दिव्यसु०	८०	एलाशुण्ठीसहितं	१११
उल्लसत्कनककान्ति०	२१०	एलोशीरसुवासितैः	२२१
उषसि मागधमङ्गल०	२१८	ऐ	
उणोदकैः पाणियुगं	२२६	ऐस्ये निजभक्तेभ्यो	८१
ऊ		ओ	
ऊरोकुरु मामज्ञम०	८०	ओमिति तव निर्देशी	८२
ऋ		ओमित्येतद्यस्य खुञ्चै०	९५
ऋक्षाधीशकिरीट	८१	औ	
ऋषिवरमानसहंस	८०	औदास्यं स्फुट्यति	८२
ल		क	
लृत्वर्णद्रन्द्वमवृत्त०	८१	कंचित्कालमुमर्हेश	४६
ए		कचे चन्द्रेरखं कुचे	१५६
एकं सदिति श्रुत्या	८१	कण्ठप्रान्तावसज्ज०	५३
एको वारिजबान्धवः	४०	कण्ठाकुण्डलिनी०	१७९
एणाङ्कानलभानु०	२४९	कण्ठाश्लेषार्थमाता	६७
एतत्त्वम्पकौलमभ्य	२२०	कदम्बमङ्गरीनियद्वा०	१६६
एतस्मिन्मणिखचिते	२२३	कदम्बवनचारिणी०	२३६

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
कदम्बवनमध्यगां	२३७	कदणावहणालय	८३
कदम्बवनवासिनीं	२३६	करोमि त्वत्पूजां सपदि	३१
कदम्बवनशालया	२३८	कर्णीकर्णीय मे तत्चं	१७३
कदम्बारुणमम्बाया	१७४	कर्णालङ्कारनानामणि०	५९
कदा काले मातः कथय	१४९	कपूरचूर्णे कपिलाज्यपूतं	१०९
कदा वसुदलोपेते	१७९	कर्पूरादिकवस्तुजातमस्तिलं	२०५
कदा वा कैलासे	३२	कर्पूरेण युतैर्लभज्ञसहितै०	२२७
कदा वा त्वां हट्टा गिरिश	३२	कलङ्कः कस्तूरी	१४८
कदा वा भवत्पादपोतेन	१५५	कलत्रं वैधात्रं कति कति	१४९
कदा वा हृषीकाणि साम्ये	१५६	कलत्रं सुता वन्धुवर्गः	१३
कनककलशजालस्फाटि०	५९३	कलाभ्यां चूडालङ्कृत०	२६
कनककलशशोभमान०	२१८	कल्पद्रुमैरभिमतप्रति०	२४३
कनकमयविनिर्दिशो०	२१८	कल्पस्थादौ कारणेशानपि	१६८
कनकमयवितर्दिस्थापिते	२१९	कल्पान्ते सरसैकदा०	२०४
कनकरचिते पञ्चप्रेतासनेन	१९१	कल्पोपसंहृतिषु	२४४
कन्याभिः कमनीय०	२५२	कल्याणं नो विधत्ता०	५२
करलग्नमृगः करीन्द्रभङ्गो	३७	कल्याणाद्वृष्टिभिरिवा०	२४१
करसरसिजनाले	१९८	कल्याणि त्वं कुन्द०	१७१
करस्थे हेमाद्रौ गिरिश	३२	कल्याणिन सरसचित्रगतिं	४४
करग्रेण स्युष्टं	१४१	कल्होलोङ्गसितामृताभिः०	२४९
करीन्द्राणां शुण्डान्कनक०	१४५	कलहारश्रीमङ्गरीपुञ्जरीतिं	१६९

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
कल्हारोत्पलमङ्गिका०	२५१	कुर्वन्नाऽपि दुरारम्भांस्तव १७१	
कवीनां संदर्भस्तवक०	१३७	कुर्वे गर्वेणापचारा०	१७७
कवीन्द्रिणां चेतःकमल०	१२९	कृद्माण्डकोशातकिसंयु०	२२७
कस्तूरिकाश्यामल०	१९०	कृद्माण्डवातीकपटोलि०	११०
कस्मैचित्तुचिरादुपासि०	२०३	कृतपरिकरबन्धा०	११४
काचिद्ग्रायति किनरी	२१६	कुतान्तस्य दूतेषु	११
कात्या संफुल्लमल्ली०	६१	कृपापाङ्गालोकं वितर	१६१
का मे भीतिः का क्षतिः	१७७	कैवल्यमतिमाधुर्ये	११०
कारण्यामृतवर्षिणं	३९	केशोद्भौतैरहृतामोदपूरैः	१६८
कालारातेः करग्रे	५३	कैलासजैलविनिवास	११७
कालिकातिमिरकुन्त०	२४८	कैलासे कमनीयरक्खस्तचिते १०५	
किं ब्रूमस्तव साहसं	३४	क्रीडार्थं सृजसि	४२
किं यानेन धनेन	७७	कुध्यत्यद्वा ययोः	६५
किरन्तीमङ्गेभ्यः	१३०	कुध्यद्वौरीप्रसादा०	६४
किरीटं वैरिञ्जं परिहर	१३२	क्षणत्काश्चिदामा करि०	१२६
किरीटे निशेशो	२४	क्षणत्किङ्गीन् पुरो	२५७
कुचाञ्चित्तविपञ्चिकां	२३७	क्षापि प्रोद्धटपद्मराग०	१८८
कुचौ सद्यः स्विद्वत्तट०	१४५	क्षाहं मन्दमतिः क	२१७
कुण्डलत्रिविधकोण०	२४७	क्षणभथ जगद्भ्य	२३४
कुमारेशसूतो गुह	७०	क्षणमिव दिवसान्नेष्यति	९१
कुर्वन्निवाणमार्गप्रगम०	६३	क्षितौ षट्पञ्चाशाह्विवसम०	१२८

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
क्षिप्रं लोके यं भजमानः	९७	गलन्ती शंभो	२६
क्षीरमेतदिदसुत्तमोत्तमं	२२६	गले रेखास्तिस्तो	१४२
क्षोणी यस्य रथो	९२	गाम्भीर्यं परिवापदं	३६
ख		गायन्तीः कलवीणयाऽ	१९०
खट्टाङ्गोदग्रपाणे:	६५	गिरामाहुर्देवी	१४९
खलसहवासं विघटय	८३	गिरीशं गणेशं	७१
ग		गिरौ मन्त्रिवासे	७
गगनधुनीविमलजलैऽ	११२	गुडदधिसहितं	१०६
गजवदनस्कन्दधृते०	१०८	गुहस्तं विस्तारं क्षिति०	१४५
गणाधिनाथं चटुकं	२१५	गुहस्तं शिवस्तं	२६०
गणेशाभिमुख्यास्त्रिलैः	२५९	गुहायां भेषे वा बहिरपि	२९
गणेशैर्ग्रहैरम्य	१५४	गृहाणं परमामृतं	२०१
गतास्ते मञ्चत्वं	१४८	गोविन्दादधिकं	९३
गते कर्णाभ्यर्णं गरुत	१३८	गौरीबिलासभवनाय	११८
गतैर्माणिक्यत्वं गगनमणि	१३५	घ	
गन्धपुष्पयवसर्पय०	२२०	घटो वा मूर्तिपण्डी०	२७
गन्धसारवनसार०	२४६	घनसारगौरगात्र	८३
गमीरे कासारे	२८	घृतक्षीरद्राक्षामधुमधुरिमा	१५३
गरलं जगदुपकृतये	८३	च	
गर्भान्तःस्थाः प्राणिन	९६	चक्रं सेवे तारकं	१७८
गलहानगण्डं मिलङ्गुङ्गषण्डं १५		चक्षुः पश्यतु नेह	२१४

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
चक्षुः प्रेष्ट्वत्प्रेमकारुण्ये०	१७६	छ	
चञ्चद्वालातपञ्जो०	१७४	छन्दः शास्विशिखान्वितै०	३७
चञ्चद्वेत्रकराभिरङ्ग०	२०२	छन्देऽविद्यारूपपटेनैव	१००
चण्डीवक्त्रार्पणेन्छोस्तदनु०	६४	छाया स्थाणोरपि	८४
चतुःषष्ठ्या तन्त्रैः	१३२		ज
चतुर्भिः श्रीकण्ठैः	१२७	जगजालमेतत्ययैवाम्ब्र	१५७
चतुश्चत्वारिंशद्विलसदुप०	११५	जगत्कर्मधीरान्वचो०	१५७
चन्द्रापीडानन्दितमन्द०	२५४	जगत्रथीख्यात समस्ता०	१०७
चन्द्रोद्धासितशेखरे	७७	जगत्पवित्रि मामिका०	१७४
चपलं सम हृदयकर्पि	८४	जगत्सूते धाता हरिरवति	१३१
चम्पकपङ्कजकुरवक०	१०८	जगन्नाथ मन्नाथ	१६
चरणनलिनयुग्मं	२३३	जटारुणं चन्द्रकलाललामं	१६७
चलत्कुन्तलान्त०	२५९	जडता पश्चुता	४३
चलन्यामम्बायां	२०२	जननमृतियुतानां	४६
चारुगोरोचनापङ्क०	१६८	जननि चम्पकतैलमिदं	२२३
चिदानन्दसान्द्राय	५	जनित्री पिता च	१३
चिदानन्दसुधाम्भोधे०	१७२	जपो जल्पः शिल्पं	१३१
चिन्तामणिमयोत्तंस०	१७७	जम्बवाम्बरम्भाकलसंयुता०	२२६
चूताशोकविकासिकेतक०	२०९	जम्बीरनीराञ्जितशृङ्गबेरं	११२
चूर्णीकृतं द्रागिव	२११	जथ कैलासनिवास	८४
चेतो जातप्रमोदं सपदि	६२	जयानन्दभूमन्	१४

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
जराजन्मगभीधिवासा०	२२	ढ	
जलजद्युतिना करेण	२२०	दक्षाश्रयत्रशूलद्रुहिण०	८६
जलविमथनदधो	४७	ण	
जातीकोरकतुल्य०	२१२	णाकारगमिणी	८६
जातीन्मपकपाठलादि०	१८७	णानेत्येवं यन्मनुमध्यस्थित०	९७
जानुद्रव्येन मीनध्वज०	५७	त	
ज्वल्लक्तोट्यवालार्क०	२५७	तयित्वन्तं शक्त्या	१३५
ज्वालोगः सकलामरा०	३४	तयित्वेत्यातन्वी	१३५
झ		तत्र कामेशवाभाङ्गे	१६८
झाणुतकड़िक्षिणु०	८५	तत्र वप्रावली लीला	१६६
झ		तत्र स्फाटिकपीठमेत्य	१९४
ज्ञसिः सर्वशरीरेष्व०	८४	तत्त्वैव चिन्तामणिधो०	१६६
ज्ञांशीभूतान्प्राणिन	९९	तथान्ये विकल्पेषु	१५५
ज्ञानं विश्वेषावृतिरहितं	८५	तनीयांसं पासुं	१२५
ट		तनुच्छायाभिस्ते	१२९
ठङ्कारस्तव धनुषो	८५	तनोतु क्षेमं नस्तव	१३६
ठ		तपनीयमयी सुतूलिका	२१९
ठाङ्कतिरिव तव	८५	तपस्वर्णच्छावजटा०	९८
छ		तरङ्गभुक्टीकोटिभङ्गया	१६६
डमरुडिणिडमजङ्गर०	२३२	तव तत्वं विमृशतां	१७९
डम्बरमम्बुरुहामपि	८६	तव दहनसदक्षैरीक्षणैरेव	२०४

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
तव देवि गुणानुवर्णने	२३२	त्रयीवेद्यं हृद्यं	२६
तव देवि सरोजचिह्नयोः	२३४	त्रिकालात्यां त्रिद्व्लेखां	१८०
तव मन्चतिसंजपतः	८६	त्रिकोण उदितप्रभे	२१०
तव स्तन्यं मन्ये	१४३	त्रिपुरासुधार्णवासन०	२०६
तव स्वाधिष्ठाने	१३४	त्रैलोक्यमोहनमिति	२०८
तवाज्ञाचकस्थं	१३४	त्वस्तो जगद्रवति	७३
तवाधारे मूले सह	१३५	त्वत्यादाम्बुजमर्चयामि	३३
तवानुग्रहनिर्मित्र०	१७९	त्वत्पादुकानुसंधान०	१७९
तवापाणेण कर्णेजपनयन	१३९	त्वदन्यः पाणिभ्यामभय०	१२६
तस्य मध्ये मणिद्वीपः	१६६	त्वदन्यः शरण्यः	१७
तस्मिन्बुज्ज्वलरक्त०	१८६	त्वदन्यसादिच्छाविषय०	१६२
तामेवाद्यां ब्रह्म०	१७४	त्वदमलव्यपुरुद्यत्कान्ति०	२०५
ताम्बूलं विनिवेदयामि	२१५	त्वदक्षणोः कठाक्षः	१९
ताम्बूलनिर्जितसुतस०	२२७	त्वद्रक्तानामस्य	१७६
ताम्बूलोद्धासिवक्तै०	२१६	त्वदीयं सौन्दर्यं तुहिन०	१२८
तारानाथकलाप्रवेश०	२०७	त्वदीयं सौन्दर्यं निरति०	१६३
तास्योत्तुङ्गितकुचे	१७७	त्वदुन्मेषलीलानुबन्धा	१५५
तितीर्थया भवाम्पोषे०	१७१	त्वनुरुदाम्बुजविलोक०	२१४
तुभ्यं मातर्योऽङ्गलिं	१८२	त्वमप्यस्त्रं मां पश्य	२३
तेजःस्तोमैरङ्गदसं०	९६	त्वमर्कस्त्वमिन्दु०	२६०
त्रयाणां देवानां	१३१	त्वमेको लोकानां	३०

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
त्वमेव कारणं कार्ये	१७०	इगन्ते विलोला	१५७
त्वया हृत्वा वामं	१३०	दशा द्राघीयस्या	१३९
त्वामाश्रयस्त्रिः कथरी०	१९६	दृशि स्कन्दमूर्तिः	१२
त्वामेवाहं स्तौमि	१८४	दृश्यते तव मुखाम्बुजं	२१४
थ		देयासुर्मूर्धि राजत्सरस०	६३
शृत्कारस्तस्य मुखे	८७	देवतान्तरमन्त्रौघ०	१६९
द		देवस्याङ्गाश्रयायाः	५३
ददाने दीनिभ्यः	१४७	देवि सर्वानवद्वाङ्गि०	१७१
दधिदुधधृतैः	२२१	देवेभ्यो दानवेभ्यः	६२
दध्याज्यादिद्रव्यक०	९७	देहं प्राणमपान्द्रियाण्य०	१०३
दयनीयश्च दयालुः	८७	द्वृततरुरगैर्विराज०	२३०
दरिद्रं मां विजानीहि	१७५	ध	
दरिद्रोऽस्यभद्रोऽस्मि	१९	धनुः पौष्टं मौर्वी	१२६
दारिद्र्यावौ देवि	१८०	धम्मिष्ठे तव देवि	२२३
दिव्याकलपोज्ज्वलानां	६१	धर्मस्यापनदक्ष	८७
दुर्धमेतदनले	२१३	धर्मो मे चतुरड्ग्रिकः	३५
दुर्घैर्मैल्वाज्ययुक्तै०	७५	धाम्नां धाम प्रौढरुचीनां	९९
दुरशाभूयिष्ठे दुरघि०	३०	धीयन्त्रेण वचोघटेन	३६
दुष्टान्दैत्यान्हल्लुकामां	१७०	धुनोतु ध्वान्ते नस्तुलित०	१३५
दूरीकृतानि दुरितानि	४९	धूपं तेऽगरुसंभवं	२११
दूर्व्या सरसिजान्वित०	२१९	धृतिस्तम्भाधारां दृढ०	३१

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
धैर्याङ्कुशेन निभृतं	५०	नमः शिवाभ्यां पशुपा०	१२४
ध्यात्वा चित्ते शिवाख्यं	७६	नमः शिवाभ्यां रथवा०	१२३
ध्यानाङ्गेन समेक्ष्य	४४	नमः शिवाभ्यां विषमे०	१२३
ध्यायन्त्रितं प्रभाते	६२	नमः शिवाभ्यां वृषवा०	१२१
ध्वनन्मृदङ्गकाहलः	१८९	नमः शिवाभ्यां सरसो०	१२१
ध्वनित्वं सर्वीगालयो०	३	नमः शिवाभ्यां मतिसु०	१२२
न		नमः शिवाभ्यां मशुभाप०	१२३
नखानामुद्योतैर्नव०	१४२	नमस्ते नमस्ते	७३
नस्वैर्नीकर्त्तिणां	१४७	नमो गौरीशाय	११४
नओ निःसङ्घशुद्ध०	७६	नमोवाकं ब्रूमो	१४६
न जानामि शब्दं	६	नमोवाकमाशास्महे	१५६
नतिभिर्नुतिभिर्स्वभीश	४८	नमाङ्गाणां भक्तिमतां	१५
नतेतरातिभीकरं	१	नमीभूय कृताङ्गलिप्रक०	२०३
ननु ताडितोऽसि	८७	नरं वर्षीयांसं	१२८
न भूमिनं चापो	७२	नरत्वं देवत्वं नगवन०	२८
नमः केकिने शक्तये	१३	नवनीपवनीवास०	१८३
नमः शिवाभ्यां कलिना०	१२२	नवरत्नमये मर्यापिते	२२२
नमः शिवाभ्यां जगदी०	१२२	न विस्मरामि चिन्म०	१७६
नमः शिवाभ्यां जटिलं०	१२३	न वीनार्क्षभ्राजन्मणि०	१६०
नमः शिवाभ्यां नवयौव०	१२१	न शकोमि कर्तुं	१८
नमः शिवाभ्यां परमौष०	१२२	नाकस्त्रीणां किन्नरीणां	१८०

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
नागररामठयुक्ते	११२	निमेषोन्मेवाभ्यां प्रलयसुदयं	१३८
नगेन्द्रहाराव	११९	निम्बूकार्द्धकचूत०	२१२
नानाकारैः शक्तिकदम्बैः	२५६	निर्यहानाम्बुधारा०	५४
नानाच्छिद्रघटोदर०	१०३	निवासः कैलासे	१६२
नानादेशसमुत्थितै०	११८	निवृत्तिः प्रतिष्ठा च	१५३
नानागलगुलुच्छालीका०	१६७	निसर्गक्षीणस्य	१४४
नानाहेमविचित्राणि	१०७	निहितं कनकस्य	२२०
नाभीचकाळ्वालाश्ववनव्र	५७	नीराजनं निर्मलदीपि०	११३
नालं वा परमोपकारकमिदं	३३	नीलपट्टमृदुगुच्छ०	१९९
नालं वा सङ्कृदेव देव	३४	नूनं सिंहासनेश्वर्या०	१८०
नाहं मन्ये दैवतं	१७१	नृत्तारम्भेषु हस्ताहत०	५५
नितान्तकान्तदन्त०	२	नो वा यागैनैव	१७२
नित्यं योगिमनःसरोज०	४५	नो शक्यं स्तार्त्कर्म	७६
नित्यं स्वाद्रपूरणाय	४०	न्यकुर्वनुर्वराभृतिभ०	६६
नित्यः शुद्धो निष्कल	२५५	न्यस्तो मध्ये सभायाः	५६
नित्यमेव नियमेन जल्पतां	२४८	प	
नित्यानन्दरसालयं	३८	पङ्क्त्योपविष्टान्परितस्तु	२१३
नित्याय त्रिगुणात्मने	४०	पञ्चब्रह्मयो मञ्चस्तत्र	१६७
नित्यार्चनमिदं चित्ते	२१७	पञ्चास्त्रं शान्तं पञ्चास्य	१०७
निश्चेहि मणिपादुकोपरि	१९३	पदं ते कीर्तीनां	१४७
निबद्धशितिपट्टक०	२००	पदन्यासकीडापरि०	१४७

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
पदाम्बुजमुपासितुं	२०१	पुनागमहिंडिकाकुन्द०	११३
पदे पदे यत्परिपूजकेभ्यः	२३३	पुस्कोकिलकलकाण०	१६९
पदे पदे सर्वतमोनिकृत्तनं	११४	पुरंदरपुरन्ध्रिका०	२३८
पद्मकान्तिपदपाणि०	२४७	पुरारातेरन्तःपुरमसि	१४८
परमामृतमत्तमुन्दरी०	२१४	पुलिन्देशकन्या०	८
परागमद्रीन्द्रसुते	१७०	पुष्पवत्कुलताटङ्कां	१८२
पराजेतुं रुद्रं द्विगुण०	१४५	पुष्टावष्टमभूतौ	६८
परात्मानमेकं	७२	पूजाद्रव्यसमृद्धयो विर०	४७
परियीकृतसत्तसागरं	२३०	पूजामिमां पठे०	२३५
परिषतितपरायैः	१८७	पूजामिमां यः	२३५
परिमातुं तव मूर्ति	८८	पौरोहित्यं रजनिचरितं	७७
पर्यङ्कतत्प्योपरि	१६७	प्रकाशजपारक्तरक्त०	३
पवित्रीकर्तुं नः पशुपति०	१३८	प्रकृत्या रक्तायास्तव	१४०
पशुं वेत्सि चेन्सां	१८	प्रचरत्यभितः प्रगत्यभृत्या	५०
पशुनां पतिं पापनाशं	७१	प्रजामात्रं प्रापितसंविनिज० १००	
पाद्यं ते परिकल्पयामि	१९२	प्रणम्यासकृत्पादयोस्ते	११
पापोत्पातविमोचनाय	३६	प्रत्यङ्गं परिमार्जयामि	१९५
परिजातशतपत्रपाठलै०	२२४	प्रत्यहं भक्तिसंयुक्तो	२३५
पीतं ते परिकल्पयामि	१९५	प्रत्याहारध्यानसमाधि०	२५४
पीनोसुङ्गपयोधराः	१९३	प्रत्याहारप्राणनिरोधा०	११
एनागनीलोत्पलकुन्द०	११४	प्रदीपज्वालामि०	१५०

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
प्रभूता भक्तिस्ते यदपि	१६१	प्रौढोऽहं यौवनस्थो	७५
प्रभो शूलपाणे	७३	फ	
प्रभुरत्वं दीनानां खलु	२९	फलमिह नृतया	८८
प्रमत्तवारुणीरसै०	१९१	फलद्वा पुष्यानां	३०
प्रलोभाद्यैरर्थाहरण०	३१	ब	
प्रवालप्रवाहप्रभा०	१६	बन्धूकाभैर्भीतु०	१७२
प्रवेशनिर्गमाकुलैः	१८९	बहिर्दशारे सर्वार्थसाधके	२०९
प्रशान्तेन्द्रिये नष्टसंज्ञे	११	बहुभिरग्रस्यौपैः	२२२
प्रह्लप्राचीनवर्हिः प्रसुख०	६९	बहुविधपरितोष०	४२
प्राकुपुष्याच्चलमार्ग०	३५	बलमारोग्यं चायु०	८८
प्रातःकाले भावविशुद्धः	२५६	ब्राणत्वं वृषभत्वमर्धवपुषा	४६
प्रातः पाहि महाविद्ये	१७२	ब्रालार्कद्युतिदाढिमी०	२२१
प्रातः स्तुवे	२४०	ब्राल्यादिष्वपि जाग्रदादिषु १०३	
प्रातः स्मरामि	२३९	वास्त्वे दुःखातिरेका०	७४
प्रातर्तन्मामि	२३९	वालिशेन सया प्रोक्तमपि	१८३
प्रातर्भजामि	२३९	बीजस्यान्तरिवाङ्कुरो	१०२
प्रातर्लिङ्गमुमापत्तेरहरहः	११५	बुद्धिः स्थिरा भवितु०	४५
प्रातर्वदामि ललिते	२४०	भ	
प्रान्तस्फुरद्विमलमौक्तिक०	२०५	भक्तिर्महेशपद०	४५
प्रियगतिरतितुङ्गो	२२९	भक्तो भक्तिगुणावृते	३५
प्रौद्योगेमाकुलाया	६७	भक्त्या किं तु समर्पिता०	१८८

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
भक्त्याभक्त्या वापि	१८३	मृङ्गीच्छानटनोत्कटः	३८
भगवन्भर्गं भयापह	८८	भ्रमदलिकुलतुल्या०	२३१
भण्डं भण्डनलीलायां	१७४	भ्रमरलुलितलोल०	२३१
भद्रारुडं भद्रदमारा०	९६	भ्रुवौ भुवे किञ्चिद्द०	१३६
भवद्वैरवं मल्लधुत्वं	१९	म	
भवानि तव पादाब्ज०	१७२	मकरन्दक्षरीमज्ज०	१६६
भवानि त्वं दासे	१३०	मन्दाकिनीसलिलचन्दन	११९
भवानि स्तोतुं त्वां	१५९	मञ्जीरीभूतभोगिप्रवर०	६९
भवानी भवानी भवानी	२६१	मञ्जीरे पदयोर्निधाय	२२२
भवान्यै भवायापि	१९	मणिमुकुरे निष्पट्टले	१०९
भासा वस्य	६६	मणिमौक्तिकनिर्मितं	२१९
भास्वन्मौक्तिकतोरणे	१०५	मणिसदनसमुद्रत्का०	१८८
भुजंगप्रियाकल्प०	२५	मणिस्त्यूताटक्कशो०	१५४
भुजंगाख्यवृत्तेन	१४	मत्तो मारो यस्य	९८
भुजाश्लेषाश्रित्यं	१४२	मद्रश्या ये दुराचारा	१७१
भूत्यै दृग्भूतयोः	६४	मधुकरवृत्तकुम्भ०	२३०
भूलै भवानि त्वां वन्दे	१८२	मध्यस्थारणरक्ष०	१९७
भूदारतामुदवह०	४४	मनस्ते पादाब्जे	२७
भूम्ना यस्यास्तसीम्ना	७०	मनस्वं व्योम त्वं	१३३
भूरभास्त्यनलोऽनिलो०	१०४	मनोशरम्भावनखण्ड०	१११
भूरिभारधरकुण्डलीन्द्र	२४७	मन्दे चारणसुन्दरीभिर०	२०२

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
मन्दाकिनीसलिल०	११९	मा गच्छ त्वमितस्ततो	३६
मन्दा निन्दालोकुपाहं	१६६	माणिक्यकेयूरकिरीट०	१०८
मन्दारकुन्दकरवीर०	२२४	माणिक्यपादुकाद्वन्द्वे	१०८
मन्दारमहीकरवीर०	१०६	मातः काञ्चनदण्ड०	२२८
मन्दारहेमाम्बुजगन्धयु०	११२	मातः कुङ्गमपङ्कर्निभिं०	२२१
मम न भजनशक्तिः	१८६	मातः पश्य मुखाम्बुजं	१९२
मयूराधिरूढं	६	मातः फालतले	२२३
मरकतवरपद्मराग०	१९७	मातस्त्वां दधिदुग्ध०	२२५
महति कनकपत्रे	२२८	माधुरीसौरभावास०	१८३
महागणेशपञ्चरत्न०	२	मार्गावर्तितपादुका	४१
महादेव देवेश	१७	मार्ताण्डमण्डलनिभो	२२९
महादेव शंभो	२४	मालतीवकुलहेम०	२२४
महान्तं विश्वासं तव	१६१	मीनाम्भोरहवज्जरी०	१९७
महामन्त्रजान्तवीजं	१५५	मुक्ताकुन्देन्दुगौरां	२३४
महाम्भोधितीरे	७	मुक्तातपत्रं शशिकोटि०	१०९
महिमा तव न हि माति	८९	मुक्तामाणिक्यजालैः	५५
महीं मूलाधरे कमपि	१२७	मुक्तामुक्ते विचित्रां०	६८
महेशं सुरेशं	७१	मुखं विन्दुं वृत्त्वा	१२९
महेशि वसुभिर्द्लैर्सति	२०८	मुखनयनविलास०	२३१
महेश्वरि महामन्त्रकूट०	१७५	मुखे ते ताम्बूलं	१५९
महीं द्रुद्यन्ति ये	१७५	मुख वृक्षकतां चित्त	१७७

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
मुदा करात्तमोदकं	१	यथावधेस्तरङ्गा	७
मुनिभिः स्वात्मलभाय	१६७	यथेष्पितमनोगत०	२१६
मुनीनामुताहो नृणां	१२	यथोपास्तिक्षतिर्न	१७८
मूर्तिच्छायानिर्जित०	९७	यदन्नादिभिः पञ्चभिः	१५१
मूलाधारादुष्टिथवीथ्या	२५५	यदा कर्णनन्दं	२०
मूलाधारादूर्ध्वमन्त०	१७५	यदा कृताभ्मोनिधि०	४८
मृगाः पक्षिणो दंशका	१३	यदा दारुणाभाषणा	२०
मृणालीमृदीनां तव	१४२	यदा दुर्निवारव्यथोऽहं	२०
मृषा कृत्वा गोप्रत्वल०	१४६	यदा पश्यतां मामसौ	२१
मृषान्वो मृषान्वः	१५३	यदापारमच्छायम०	२१
मेधावी स्थादिन्दुवतंसं	९९	यदा पुत्रमित्रादयो	२०
मोहव्वस्त्वै वैणिक०	९५	यदा यातनादेहसंदेह०	२१
मौक्तिकचूर्णसमेत०	११३	यदा रौरवादि	२१
य			
यः पठति स्तुतिमेतां	१८४	यदा श्वेतपत्रायता०	२२
यः पुर्यैदेवतानां	५४	यदा संनिधानं	७
यः श्लोकपञ्चकमिदं	२४०	यदेतकालिन्दीतनुतर०	१४४
यक्षस्वरूपाय जटाधराय	१२०	यज्ञादो वेदवाचां	५६
यतो जायतेदं प्रपञ्चं	२४	यमनियमादिभिरङ्गै०	८९
यतैव यतैव मनो	१८५	यमेकाक्षरं निर्मलं	४
यथा बुद्धिः शुक्रौ	२८	यस्ते राकाचन्द्रविभ्वा०	१८१
		यस्त्वां पश्यति पार्वति	२१५

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
यस्मिन्नन्देन्दुसुग्ध०	६०	रक्तोत्पलारक्तलता०	२३३
यस्य प्राहुः स्वरूपं	५२	रजावहिरिव शुक्रौ	८९
यस्याः कुक्षी लीभमस्तुष्टं	२५५	रणत्कुद्रवण्डानिनाद०	३
यस्याज्ञानादेव नृणां	१००	रणद्वासके मञ्जुले	८
यस्यामोत्प्रोतमशेषं	२५६	रणे जित्वा दैत्यानपहृत०	१४१
यस्यासन्धरणीजला०	९४	रखच्छत्रैश्चामरैर्द०	१७६
यस्यैव स्फुरणं सदात्मकम०	१०२	रक्षाक्षतैस्त्वां	२२३
याः स्वस्यैकांशपाताद०	६९	रबालंकृतहेमपात्र०	२२५
याभ्यां कालव्यवस्था	५९	रम्भाचूतकपित्थकपटक०	१११
या वर्णपदवाक्यार्थ०	१६५	रम्यद्वारपुरप्रचारतमसां	१८७
युधे रुक्माङ्गजपिङ्गे	६४	राजान्नं मधुरान्वितं	११०
येन हातेनैव समस्तं	९८	राहुप्रस्तदिवाकरेन्दुसहशो	१०३
येनापादितमङ्गजाङ्गभसितं	९३	रे रे वित्त त्वं वृधा	१७४
ये शृण्वन्ति स्तुतिमिमां	१८४	रोधस्तोयहृतः	४१
येषां रागादिदोषाक्षतमति	७०	ल	
ये संपत्राः साधनै०	१७३	लक्ष्मीमुज्ज्वलयामि	२५१
यैषा रम्यैर्मत्तमयूरा०	१०१	लक्ष्मीमौक्तिकलक्ष्म०	२५२
योगक्षेमधुरंधरस्य	३४	लक्ष्ये योगिजनस्य	२५०
यो भासा भात्युपान्त०	६५	लक्ष्येषु सत्स्वपि कटाक्ष०	२४३
यो वा यद्यत्कामना०	१८०	लङ्घं सदा भवतु भात०	२४४
	र	लद्धवा भवत्प्रसादाचक्रं	८९

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
लब्ध्वा सकृतिपुरसुन्दरि	२४२	वर्तित्रयोपेतमखण्डदीप्त्या	१०९
ललाटं लावण्यन्वृतिं०	१३६	वसन्ते सानन्दे कुसुमिं०	१६४
ललितेति सुधापूर०	१७३	वसिष्ठकुम्भोद्धव०	१२०
लसत्कनककुट्टिम०	१९५	वसुधातद्वरतच्छ०	९०
लसत्सारहारामति०	१५४	वस्त्रोद्धूतविधौ सहस्रकरता	३३
लसत्स्वर्णगेहे नृणां	८	वश्ये विद्वुमसंकाशां	१८२
लसद्वगदशारके स्फुरति	२०९	वहत्यम्ब स्ताम्बेरम०	१४३
लसद्वृत्तमुत्तुङ्ग०	२५८	वाग्देवीति त्वां	१७३
लाक्षासंमिलितैः	२२५	वाणिमुपान्ते खलु	२१५
लीलालब्धस्थापितलुमा०	२५४	वामं वामाङ्गाया	५९
लोकेशः पृथिवीपति०	२०७	वामाङ्गस्यामीशितु०	१८३
व			
वक्त्रं धन्याः संसृतिं०	९६	वामेन सर्णपात्रीमनु०	२१३
वक्षेन्द्रोदैन्तलक्ष्मया	६७	वारणाननमयूरवाहमुख०	२४७
वक्राकारः कलङ्की	६०	वाराणसीपुरपते	११७
वक्षस्ताडनमन्तकस्य	४२	वार्धक्ये चेन्द्रियाणां	७५
वक्षस्ताडनशङ्क्या	४२	विकीर्णचिकुरोत्करे	१९०
वक्षो दक्षद्विषोऽलं	६७	विचिन्तस्फुरद्वल०	४
वचसा चरितं वदामि	४८	विजितहरमनोभूम०	१९९
वदुवा गेही वा यतिरपि	२८	विज्ञप्तीरवधेहि मे	२१७
वदद्विरभितो मुदा	२०४	विततनिजमयूरैर्निं०	१९९

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
विदूरसुक्तवाहनै०	१८९	विशालेषु कणीन्तदीर्घै०	९
विद्युद्वलीकन्दली॑	१७८	विशुद्धसुक्ताफलजालरम्यं	१०७
विद्वन्मुख्यैविद्वमार्भ	१७६	विशुद्धे ते शुद्धस्फटिक०	१३४
विधात्री धर्माणां त्वमसि	१६१	विश्वं दर्पणदश्यमाननग०	१०२
विधौ कल्पदण्डान्	९	विश्वं पदयति कार्यकारण०	१०४
विनिहितनवलाक्षा०	२००	विश्वेश विश्वभवनाशक	११८
विनोदाय चैतन्यमेके	१५२	विष्णुब्रह्मसुराधिप०	९४
विपञ्चीमु सप्तस्वरा०	२३२	विष्णुर्यस्य सहस्र०	९३
विपञ्च्या गायन्ती	१४१	विष्णवाचाश्च पुरत्रयं	९२
विभक्तवैद्याण्ये व्यतिकरित०	१३८	विस्फुरत्सहजराग०	२००
विराजन्मनदारद्रुम०	१६०	वीणामुपान्ते खलु	२१५
विरिच्छिः पञ्चत्वं	१३१	वृषो वृद्धो यानं	१६३
विरिच्छिमुख्यामरवृन्द०	११३	वेणीसौभाग्यविस्मा०	५५
विरिच्छिर्दीर्घायुर्भवतु	३०	वेदपादस्तवं वक्ष्ये	१६५
विरिच्छ्यादिभिः पञ्चभिः	१५१	वेदाः पादतले	२०२
विरिच्छ्यादिरूपैः	१५१	वैयाक्ती यत्र कृचिः	६८
विरूपाक्ष विश्वेशा	१७	वैरमुद्रतमपास्य	२१०
विलभिवेणीमुजगोत्त०	१९६	वैरिच्छोधैर्विष्णुरुद्रेन्द्र०	१८२
विलुलितचिकुरेण	१९५	व्यासं हाटकविग्रहै०	१८६
विशालश्रीखण्डवमृग०	१६३	व्यालम्बमानवर०	२००
विशाला कल्याणी	१३७	व्यालम्बमानसित०	१९८

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
श			
शंकरेण रचितं स्तवोत्तमं	१८४	शिवः शक्त्या युक्तो	१२५
शंभुध्यानवसन्तसङ्गिनि	३७	शिव तव परिचयोऽ	४७
शंभो महेश	७३	शिवाकान्त शंभो	७२
शतपत्रयुतैः स्वभावशीतैः	२३१	शिवाय गौरीवदनाऽ	११९
शरणं करवाण्यम्ब	१७५	शिवायेति शब्दो	२३
शरण्ये वरेण्ये	२६०	शिवे नमविर्जरकुञ्जः	१६८
शरज्ज्योत्स्नाशुद्धां	१२८	शिवे शृङ्गाराद्र्वा	१३७
शरत्पूर्णचन्द्रः	२५८	शीतलं मधुरं स्वच्छं	११०
शरीदन्तुसरीचिंगौरः	२२९	शृङ्गारकल्पयोग्यैः	६०
शरीरं त्वं शंभोः	१३३	शौरि सत्यगिरं	९४
शरीरेऽतिकष्टे रिपै	१५२	श्रीगन्धं घनसारकुञ्जमयुतं	१०७
शरीरे धनेऽपत्यवर्गे	१५२	श्रीचक्रस्थां शाश्वतै०	१७२
शरेष्वेव नासा	१५६	श्रीमन्त्राक्षरमालया	२५३
शर्करामिलितं लिङ्घं	११०	श्रीमन्महेश्वर कृपामय	११७
शर्वं देव सर्वोत्तम	९०	श्रुतीनां मूर्धनो	१४६
शान्तो दान्तो दोशिकेन्द्रं	१७०	श्रुतीनामगम्ये	२६०
शिम्बसुरणशाकः	२१२	ष	
शिरीषप्रसूनोङ्गसः	२५८	षडाधारपङ्केश्वरः	२५७
शिरोदृष्टिद्वयोगः	१८	षट्प्रियुषङ्गर्मि	९०
शिवः शक्तिः कामः	१३३	षोढान्यासादिदेवैश्व	१७०

स	पृष्ठम्	समाकुञ्ज्य मूलं	पृष्ठम्
संतुष्टां परमामृतेन	२०६	समारभ्य मूलं गतो	१५३
संख्याकालानुरज्यद्विनकर०	५७	समुद्रत्सवार्कविम्बा०	१५४
संस्था धर्मदिनात्यो	३९	समुन्मीलत्संवित्कमल०	१५४
संध्यारम्भविजृम्भितं	३८	सरस्वत्या; सूक्षीरमृत०	१४०
संपत्कराणि सकलेन्द्रिय०	२४४	सरस्वत्या लक्ष्म्या	१४९
संभ्रान्तायाः शिवायाः	५८	सर्वज्ञां सदसि	२४२
संसारे जनितापरोगसहिते	११४	सर्वरोगहरेऽष्टारे	२०९
सकुद्धमविलेपना०	२३७	सर्वाङ्गस्थितिरम्य०	१९२
सच्छायैर्वरकेतकी०	२५२	सर्वाङ्गे घनसार०	२५०
सत्यं ज्ञानमनन्तं	९०	सर्वात्मविमिति स्फुटीकू०	१०४
सत्याः सत्याननेन्दाचापि	७०	सर्वानन्दमये समस्त०	२१०
सदा बालरूपापि	६	सर्वालंकारयुक्तां	५०
सदा मोहाटव्यां चरति	३१	सर्वार्थापरिपूरके	२०८
सदा यारदाः षण्मुगाङ्का	९	सचिन्त्रीभिर्वीचां	१२९
सदुपचारविधिव्यनु०	४५	सविनयमय दत्त्वा	२२८
सद्योजाताख्यसार्यं	६६	सहस्रं वर्तन्ते जगति	२७
सन्तु विद्या जगत्यस्मिन्	१७६	सहस्राण्डभोक्ता त्वया	११
सपर्णामाकीणी	१६०	साधकः सततं कुर्यादैवयं	१८१
समं देवि स्कन्दद्विपवदन	१४३	सापूपसदधि	२२५
समस्तलोकशंकरं	१	साम्बो नः कुलदैवतं	९२

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
सा रसना ते नयने	४९	स्तुतिं ध्यानमच्चीं	१८
सारुप्यं तव पूजने	३३	स्तोत्रं त्रिसंख्यं शिवपार्व०	१२४
सितयाच्छितलङ्घुक०	२१२	स्तोत्रमेतत्प्रजपतः ०	१८४
सिन्दूरामैः सुन्दरै०	१७८	स्तोत्रेणालमहं प्रवच्चिम	५१
सीमन्ते ते भगवति	२२४	स्थानप्राप्त्या स्वराणीं	६१
सुकुमारे सुखाकारे	१७८	स्थित्वा स्थाने सरोजे	७६
सुगन्धपुष्पप्रकौः	१०६	स्थिरो गङ्गावर्तः	१४४
सुताङ्गोद्धर्वो मेऽसि	१०	स्वात्वा प्रत्यूपकाले	१५२
सुधाधारासारैश्वरण०	१२७	स्त्रिरथं कङ्कतिकामुखेन	११६
सुधामप्यास्वाद्य	१३२	स्फुरद्रष्टभोगप्रतिं०	१३९
सुधासिन्धुसारे	१५७	स्फुरद्रष्टबेयूरहारा०	१०
सुधासिन्धोर्मध्ये	१२७	स्फुरन्नानारबसफटिक०	१६२
सुनासापुङ् सुन्दरभ्रलाङ् २५९	२५९	स्फुरन्निषुरालोल	४
सुवर्णरक्खभूषितै०	१८९	स्फुरन्मन्दहासैः	९
सुवर्णभद्रिव्याम्बैर०	८	स्फूर्जन्नव्ययवाङ्गुरो०	१९१
सुशोणाम्बरावद्ध०	२५८	स्मरं योनिं लक्ष्मीं	१३३
सोमकलाधरमौलै	४९	स्मेरन्वारमुखमण्डलां	२४६
सौधे रत्नमये नवोत्पल०	११५	स्मरेत्प्रथमपुष्पिणीं	२३७
सौवीराङ्गनमिदमम्ब	२२२	स्मितज्योत्स्नाजालं	१४२
स्तम्भैर्जम्मारिक०	५५	स्मृतौ शास्त्रे वैद्ये	२७
स्तचैवेष्टादीनां	३२	स्वदेहोऽद्भूताभिर्वृणि०	१३२

	पृष्ठम्		पृष्ठम्
स्वर्गीकः सुन्दरीणा०	६१	हि इग्नूजीरकसहितं	१११
स्वशक्त्यादिशक्त्यन्त०	१५	हिमाद्रेः संभूता०	१६०
स्वसेवासमायात०	१६	हिमानीहन्तव्यं	१४६
स्वस्थानस्थितदेवता०	२०४	हिमाभ्युवासितैस्तोयैः	१०६
स्वमध्यनद्धहाटक०	१९६	हृदयमथ शिरः	२०८
स्वापस्वप्नौ जाग्रदवस्थापि०	१००	हृदि भावितदैवतं	२०७
स्वामिन्नाङ्गमिवाङ्गीकु०	६०	हृद्यं वेदान्तवेद्यं	७७
ह		हृद्यरद्रीन्द्रकन्यामृदु०	९८
हंसः पद्मवनं समिच्छाति०	४०	हे चन्द्रचूड मदनान्तक	११६
हंसैरप्यतिलोभनीय	२५०	हे नीलकण्ठ वृष्यमध्यज	११६
हन्तारं मदनस्य नन्दयसि०	२५१	हे पार्वतीहृदयवल्लभ	११६
हन्तुः पुरामधिगालं०	२४२	हेमरत्नवरणेन वेष्टितं	११३
हन्तेरतेरेष्वपि०	२४३	हे विश्वनाथ शिव	११७
हयगजरथपतिशोभमानं०	२३०	ह्यम्भोराशौ संसुतिरूपे	९८
हरकोधज्वालावलिमि०	१४४	ह्रींकारत्रयसंपुटेन मनुना०	२५२
हरस्त्वरैश्चतुर्वर्गपदं०	१८१	ह्रींकारत्रयसंपुटेन महता०	२४५
हरिस्त्वामाराध्य	१२६	ह्रींकारमेव तव नाम गृणान्ति०	२४२
हस्ताम्भोजप्रोल्हस०	१८१	ह्रींकारमेव तव नाम तदेव	२४४
हारन् पुरकीट०	२४६	ह्रींकाराङ्गितमन्त्र०	२५०
हाहाहूहूमुखसुरगायक०	९१	ह्रींकारेश्वरि तस्त्वाटक०	२५१
हाहेत्येवं विस्मयमीयु०	१०१	ह्रीं ह्रीमिति प्रतिदिनं	२४३

	पृष्ठम्
इमित्येकं तावकं वाचकार्णं यज्जिह्वागे	... १७९
८	
लादिनं हि प्रयोगस्तदन्तमिह मङ्गलं	... ९१

